

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Factoring a bankovní úvěr – srovnání dvou
finančních nástrojů**

Bc. Jan Ryněš, DiS.

© 2014 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ryneš Jan

Provoz a ekonomika

Název práce

Factoring a bankovní úvěr - srovnání dvou finančních nástrojů

Anglický název

Factoring and bank loan - a comparison of two financial instruments

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy a komparace dvou nástrojů finančního trhu, factoringu a úvěru, vymezení závěrů, návrhů a doporučení v rámci zvoleného modelového případu, budou vymezeny silné a slabé stránky factoringu a úvěru.

Metodika

Teoretická část bude zpracována na základě studia dokumentů - odborné literatury, knih s ISBN a časopisů s ISSN.

V aplikační části bude provedena komparativní analýza včetně vymezení kritérií pro hodnocení výhodnosti vybraných produktů finančního trhu. Výhodnost produktů bude posouzena v rámci zvolené společnosti.

Harmonogram zpracování

Literární rešerže - prvá základní část: 1/2013 až 6/2013

Detailní metodika a dokončení druhé částí literární rešerže: 6/2013 až 8/2013

Vlastní práce, analytická část: 8/2013 až 12/2013

Vlastní práce, syntéza poznatků, návrhy a doporučení: 1/2014 až 2/2014

Odevzdání poslední verze práce vedoucímu práce ke konečnému posouzení: 15. 3. 2014

Rozsah textové části

60-80 stran.

Klíčová slova

factoring, factor, bankovní úvěr, finance, financování, pohledávka, úrok

Doporučené zdroje informací

Polouček, S. a kol. Peníze, banky, finanční trhy, Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-152

Kalabis, Z. Základy bankovníctví, Vydání: 1., Brno: Computer press, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8

Valach, J. a kolektiv Finanční řízení podniku, Praha: Ekopress, 1997. ISBN 80-901991-6-X

Černohorský, J., Teplý, P. Základy financí, Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3

Radová, J. Finanční matematika pro každého, 7. aktual. vydání, Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-27-3291-6

Jílek, J. Finanční trhy a investování, Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-1653-4.

Machková, H. a kolektiv Mezinárodní obchodní operace, 5. aktualizované vydání, Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3237-4

Vedoucí práce

Řezbová Helena, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr. h. c.
Děkan fakulty

V Praze dne 16.9.2013

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "FACTORING A BANKOVNÍ ÚVĚR – SROVNÁNÍ DVOU FINANČNÍCH NÁSTROJŮ" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze, dne 19.března 2014

Bc. Jan Ryneš, DiS.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucí mé práce Ing. Heleně Řezbové, Ph. D. za cenné rady, připomínky i její kritiku. Dále bych chtěl poděkovat společnostem TRANSFINANCE a.s. a TEMAC a.s. za poskytnutí důležitých podkladů a materiálů.

V neposlední řadě děkuji svým rodičům a přítelkyni za jejich podporu a trpělivost.

Factoring a bankovní úvěr – srovnání dvou finančních nástrojů

Factoring and bank loan – a comparison of two financial instruments

Souhrn

Cílem této diplomové práce je porovnání dvou nástrojů finančního trhu factoringu a bankovního úvěru na modelovém případě včetně posouzení výhod a nevýhod a možnostech jejich využití. Teoretická část práce definuje factoring a bankovní úvěr na základě analýzy, syntézy, citace a kompilace odborných, literárních zdrojů. Praktická část se zabývá komparací factoringu a bankovního úvěru z hlediska nákladů. Na základě dosažených výsledků je provedena jejich interpretace. Závěr praktické části uvádí zhodnocení a doporučení.

Summary

The aim of the thesis is to compare the model case of two financial instruments factoring and bank loan, including assesment of the advantages and disadvantages. The theoretical part defines factoring and bank loan based on analysis, synthesis and compilation of scholarly sources. The practical part deals with compare the bank loan financing costs relative to the costs of factoring. The achieved results will be described and interpreted. The conclusion of this thesis provides assesment and the recommendations.

Klíčová slova: factoring, factor, bankovní úvěr, finance, financování, pohledávky, úrok.

Keywords: factoring, factor, bank loan, finance, financing, receivables, interest.

Obsah

1	Úvod	8
2	Cíl práce a metodika	9
3	Teoretická východiska	11
3.1	Financování podniku	11
3.2	Alternativní zdroje cizího kapitálu	13
3.2.1	Factoring	13
3.2.1.1	Historie factoringu	13
3.2.1.2	Definice factoringu	14
3.2.1.3	Funkce factora	16
3.2.1.4	Druhy factoringu	18
3.2.1.5	Průběh factoringové operace	20
3.2.1.6	Průběh factoringové operace u tuzemského factoringu	20
3.2.1.7	Průběh factoringové operace u exportního factoringu	22
3.2.1.8	Právní vymezení factoringu	23
3.2.1.9	Pohledávka	24
3.2.1.10	Pojištění pohledávek	25
3.2.1.11	Účtování o pohledávkách	26
3.2.1.12	Účtování factoringu	26
3.2.1.13	Factoringové náklady – odměna factora	28
3.2.1.14	Výhody factoringu	29
3.2.2	Forfaiting	29
3.2.3	Leasing	31
3.3	Klasické zdroje cizího kapitálu	32
3.3.1	Obchodní úvěr	32
3.3.2	Bankovní úvěry	33
3.3.3	Kontokorentní úvěr	33
3.3.3.1	Úročení kontokorentního úvěru	35
3.3.4	Právní základy úvěrového vztahu	35
3.3.5	Úvěrové riziko	36
3.3.5.1	Bonita	37
3.3.5.2	Credit scoring	37
3.3.6	Úrokové sazby	38
3.3.6.1	Struktura úrokových sazeb	38
3.3.7	Zajištění úvěrů	39
4	Praktická část	40
4.1	Základní charakteristika subjektu	40
4.1.1	Profil společnosti	40
4.1.2	Historie společnosti	41
4.1.3	Základní údaje společnosti	41
4.1.4	Finanční situace společnosti	42
4.1.5	Factoring ve vybrané společnosti	43
4.2	Vlastní průběh factoringu	44
4.2.1	Dosažené objemy factoringu	44
4.2.2	Náklady factoringu	49
4.3	Modelový příklad výpočtu nákladů factoringu	58
4.4	Komparace factoringu a bankovního úvěru	65
4.4.1	Srovnání factoringu a kontokorentního úvěru z hlediska nákladů	65
4.4.2	Celkové vyhodnocení	76
4.4.3	Obecné srovnání factoringu a bankovního úvěru	79
5	Závěr a doporučení	80
	Citovaná literatura	84
	Seznam tabulek	86
	Seznam obrázků	86
	Seznam grafů	87
	Internetové zdroje	88
	Přílohy	89

1 Úvod

Již v minulosti, kdy docházelo k rozvoji obchodu, řešili podniky otázku financování svých podnikatelských aktivit, neboť zdroje financování jsou velmi důležité pro zabezpečení chodu každé společnosti. Je patrné, že v dnešní době tomu není jinak, protože se podniky stále potýkají s nedostatkem finančních prostředků. Jedním z nejvýznamnějších problémů je velké konkurenční prostředí, které nutí firmy odolávat tlaku konkurence, proto záleží na tom, jaké zdroje financování si podnik zvolí, aby co nejlépe tomuto tlaku odolal a vybudoval si silnou pozici na trhu. Na výběr existuje mnoho variant, ať již se jedná o vlastní financování ve formě kapitálových vkladů či financování ze zisku a odpisů, tak i financování pomocí externích zdrojů, které jsou pro podnik zpravidla levnější, neboť podnikatelský subjekt není vázán vlastními prostředky, nýbrž pouze hradí náklady na cizí kapitál.

Nejčastějšími typy externího financování jsou klasické zdroje cizího kapitálu, kam patří zejména bankovní úvěry. Banky poskytují velký výběr produktů a to zpravidla v krátkodobých či dlouhodobých formách. Velmi využívané jsou zejména kontokorentní a revolvingové úvěry, dále pak také eskontní či lombardní úvěry. Bohužel každý podnik nemůže získat bankovní úvěr, neboť jeho udělení předchází individuální stanovení ratingu a vyhodnocení míry rizikovitosti podnikatelského subjektu ze strany bank. Je tedy logické, že musí existovat i jiné formy financování, které tyto firmy mohou využít jako alternativního zdroje peněžních prostředků určeného k plynulému zabezpečení jejich podnikatelských aktivit. Mezi nejznámější patří factoring, forfaiting a leasing.

Jednou z nejpoužívanějších forem je právě factoring, který lze obecně definovat jako komplexní nástroj financování určený k zajištění obchodních úvěrů poskytovaných podniky při dodávkách zboží a služeb. Factoring není nijak sektorově omezen, neboť ho lze použít téměř ve většině odvětví ekonomiky, kde napomáhá ke krytí vysokých nároků na provozní kapitál. Ačkoliv tento finanční nástroj přináší jeho uživatelům mnoho pozitiv, tak na druhé straně má i svá negativa, což je zejména jeho vyšší cena oproti klasickým formám financování např. bankovním úvěrům a také jeho omezení pouze na financování pohledávek. V dané problematice se pohybuji již řadu let, přičemž jsem měl možnost získat mnoho zkušeností a rovněž tak i podkladová data, ke kterým mám snadný přístup. Z tohoto důvodu jsem se rozhodl zpracovat diplomovou práci na toto téma.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem diplomové práce je na základě analýzy a komparace dvou nástrojů finančního trhu, factoringu a úvěru, vymezení návrhů, doporučení a využití těchto produktů.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou část. Teoretická část je zpracována na základě citace a kompilace odborné literatury, knih a časopisů. V praktické části je provedena komparativní analýza produktů z hlediska nákladů a aplikace dopadu volby obou produktů do ekonomiky podniku v rámci vybrané společnosti.

Díličními cíli jsou pak:

- i. Citace a kompilace literárních zdrojů
- ii. Analýza naměřených dat
- iii. Charakteristika modelového případu
- iv. Výpočty modelových variant
- v. Vymezení návrhů a doporučení pro daný podnik s ohledem k dosaženým výsledkům

Na základě nastudování odborných literárních zdrojů budou definována teoretická východiska provozního financování pomocí factoringu a bankovního úvěru. Zjištěná východiska budou aplikována v praktické části této diplomové práce na příkladu vybrané společnosti. Literární zdroje budou zejména čerpány z odborných knihoven Vysoké školy ekonomické, Městské knihovny v Praze a z dostupných databází České zemědělské univerzity (PROQUEST, EBSCO).

V úvodu praktické části bude charakterizována vybraná společnost TEMAC a.s. včetně uvedení její historie a rovněž tak i její finanční situace během sledovaného období, kde základem pro hodnocení finančního stavu společnosti budou auditované výkazy za rok 2012 a rozvaha a výkaz zisků a ztráty k 30.9.2013. Tyto výkazy budou zároveň uvedeny v příloze této diplomové práce. Dále pak bude v praktické části vyhodnocen vlastní průběh factoringu u sledované společnosti TEMAC a.s., tj. objem postoupených pohledávek, poskytnutého financování, došlých plateb od odběratelů a zejména pak dosažené náklady za využívání factoringových služeb za období leden – září 2013, které budou následně vyhodnoceny. Zdrojem dat budou naměřené hodnoty ze softwaru „Aquarius“, který

používá factoringová společnost ke správě pohledávek. Pro lepší orientaci v dané tématice bude zkonstruován modelový příklad výpočtu nákladů factoringu. Factoringové náklady se skládají z provize z postoupených pohledávek, úroku z poskytnutých záloh (financování) a popřípadě ostatních poplatků. Výpočet provize z postoupených pohledávek je počítán na základě součinu objemu postoupených pohledávek a stanovené ceny vyjádřené v procentech, která vychází z factoringové smlouvy. Pro stanovení úroku z poskytnutých záloh je používán níže uvedený vzorec pro výpočet jednoduchého polhútního úročení. V rámci výpočtu úrokových nákladů bude použita mezibankovní úroková sazba PRIBOR a příslušná marže. Co se týče ostatních poplatků factoringu, tak sem zejména patří poplatek za online webovou aplikaci, bankovní výlohy, poplatky za udělení limitů apod. Při hodnocení bude využito i statistických metod regrese a korelace.

$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360}$$

kde

K = peněžní částka (kapitál)

P = roční úroková sazba

T = doba splatnosti kapitálu ve dnech

u = úrok

Factoring a bankovní úvěr jsou odlišně koncipovány. Z toho důvodu, aby bylo možné splnit hlavní cíl této práce, tj. provést komparaci nákladů obou nástrojů u sledovaného subjektu, bude nutné nasimulovat takový stav, kdy by společnost TEMAC a.s. namísto postupování pohledávek na factoringovou společnost čerpala bankovní úvěr, kterým by financovala tyto pohledávky za svými odběrateli. Nejbližším konkurenčním nástrojem factoringu je kontokorentní úvěr, proto jako komparativní produkt bude zvolen tento druh úvěru. Jak již bylo výše zmíněno, tak v rámci vyhodnocení factoringu bylo sledované období leden – září 2013. Simulace čerpání bankovního úvěru bude aplikována na stejné období a to tak, že jeho potřeba bude vycházet z objemu otevřených (nezaplacených) pohledávek za daný kalendářní měsíc, navýšených o postoupené pohledávky a ponížených o došlé platby od odběratelů, které factoringová společnost obdržela. Jako vstupní data pro vyhodnocení nákladů modelu bankovního úvěru budou vybrány dvě nabídky různých komerčních bank s rozdílnou cenovou nabídkou. Výše

bankovního úvěru bude stanovena tak, aby pokryla potřebný objem financování pohledávek v rámci dané společnosti. S ohledem k výše uvedenému modelu financování pomocí bankovního úvěru budou vypočteny celkové náklady potřebné na financování pohledávek pomocí tohoto nástroje, kde hlavní složku tvoří úrok, který bude vypočten na základě výše uvedeného vzorce pro výpočet jednoduchého polhůtního úročení a rovněž budou do celkových nákladů zahrnuty i veškeré poplatky související s pořízením bankovního úvěru. Celkové náklady modelových variant financování pomocí bankovního úvěru budou porovnány s naměřenými hodnotami celkových nákladů factoringu. Následně budou vyvozeny závěry a doporučení.

3 Teoretická východiska

3.1 Financování podniku

Financování, resp. finanční řízení podniku znamená efektivní řízení peněžních prostředků vložených do podnikání, tj. jejich získání a zhodnocení. Schopnost a vůle efektivně řídit peněžní prostředky je stěžejní podmínkou pro dosažení podnikatelského úspěchu. Peněžní prostředky jsou totiž neoddelitelnou součástí veškerých fází fungování podniku. Finanční řízení je v tržní ekonomice dominantní a integrující složkou celkového řízení podniku. Cílem finančního řízení v nejširším pojetí je zajištění vzájemného dlouhodobého souladu věcných a peněžních toků podniku. Věcné toky vyvolává průběh podnikových činností, které zajišťují poslání a cíle podnikání. Základem finančního řízení a rozhodování jsou relevantní informace. V tomto kontextu jsou důležitými zdroji interních informací zejména účetnictví, finanční plánování, finanční analýza, resp. rozborů výsledků hospodaření (Šiman, a další, 2010).

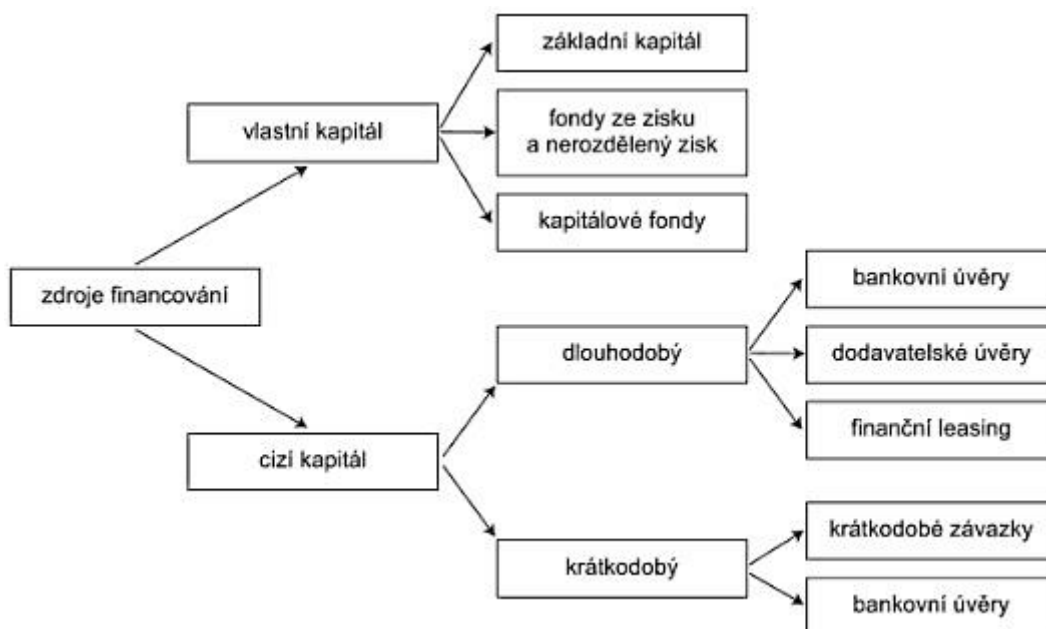
Posláním téměř každého podniku je maximalizace zisku, k tomu je ale zapotřebí zabezpečit efektivní financování všech podnikových aktivit, jehož hlavním úkolem je zvolit optimální vztah mezi vlastním a cizím kapitálem tak, aby došlo k udržení podniku na trhu a k jeho dalšímu rozvoji. Je tedy nezbytné zvolit správné zdroje financování, pomocí nichž lze dosáhnout stanovených cílů.

Základní problém, který se musí řešit v oblasti financování podniku, je vztah mezi potřebami podniku a finančními zdroji podniku. Jinými slovy fungování podnikových financí v podstatě rozlišuje dva základní problémy:

- co vyrábět, co vlastnit, do jakých aktiv investovat atd. (tzn. potřeby podniku) a
- z čeho tyto aktiva financovat (tzn. jakým způsobem si opatřit finanční zdroje) (Černohorský, a další, 2011).

Mezi zdroje financování podniku patří vlastní a cizí kapitál. Vlastní kapitál se dělí na základní kapitál, fondy ze zisku a nerozdělený zisk a kapitálové fondy. Cizí kapitál se dále dělí na dlouhodobý a krátkodobý. Je známo, že dlouhodobé zdroje by měly sloužit k financování dlouhodobého majetku, ovšem krátkodobý majetek, neboli jinak také nazývaný jako oběžný majetek (tj. zásoby, pohledávky a peněžní prostředky) lze financovat prakticky všemi zdroji. Financování oběžného majetku by mělo splňovat hned několik cílů, např. zajištění potřebné výše zdrojů, pružnost a vhodnou strukturu z hlediska nákladů, likvidity a rizika. K financování oběžného majetku může podnik využít buď klasických, nebo alternativních zdrojů cizího kapitálu. V následujících kapitolách jsou oba tyto zdroje detailně popsány.

Obrázek 1: Zdroje financování

zdroj: Charvát, Jaroslav. *Firemní strategie pro praxi* (2006)

3.2 Alternativní zdroje cizího kapitálu

Finanční trh nabízí dnes celou řadu produktů, které mohou být alternativou k úvěrovému financování. Mimo to nabízejí tyto obchody ještě celou řadu dalších výhod, jako například dohled nad správou a inkasem pohledávek, celkově nižší úrokové sazby, všeobecně nižší požadované zajištění a především pak rychlost a flexibilitu služeb. K nejvýznamnějším a nejvíce používanějším nástrojům patří factoring a forfaiting (Pospíšil, a další, 2006).

Mezi alternativní formy financování lze s ohledem k bankovním úvěrům zařadit i další produkty, jejichž systém je odlišný od klasických úvěrů. Patří sem zejména leasing, který slouží k pořízení movitého i nemovitého majetku, přičemž se nejedná o úvěr, ale jeho podstatou je nájem pořizované věci.

3.2.1 Factoring

3.2.1.1 Historie factoringu

Je doloženo, že určitý druh factoringu používali již staré civilizace a to přibližně kolem roku 4000 před naším letopočtem, konkrétně se jednalo o Mesopotámskou civilizaci, která částečně používala tento nástroj ke svým obchodním aktivitám. Také staří Římané používali jistý druh factoringu při obchodování s dluhopisy.

Přibližná podoba současného factoringu se poprvé objevila ve 2. polovině 18. století ve Velké Británii, můžeme ji tedy považovat za jakousi „kolébku factoringu“. Pojem „factor“ nebo také agent či prostředník byl spojován s komisionářskými obchody, kde komisionáři byli prostředníky mezi dodavateli a odběrateli. Jejich účelem bylo přebírat riziko spojené s obchodem. Již tehdy bylo financování velmi důležité, neboť komisionáři museli dopředu hradit poplatek v přístavu, clo, nájem apod. Factoři v podstatě poskytovali šest služeb: marketing, skladování a distribuci, správu, inkaso plateb, ochranu proti nedobytným pohledávkám a financování (Ruddy, a další, 2006). Ve srovnání s dnešním typem factoringu se zde ovšem neřešila otázka nabytí faktur. Tento způsob umožňoval výrobcům prostřednictvím agentů dodávat zboží do vzdálenějších oblastí.

Stávající podoba factoringu se poprvé objevila počátkem 20. století ve Spojených státech, ve městě New York v textilním průmyslu. Prakticky všechny firmy, které se

zabývaly výrobou oděvů, využívaly factory, kteří zajišťovaly chod těchto společností (Callender, 2012).

Později po 2. světové válce začalo být zřejmé, že se factoring hodí pro všechna odvětví, kde dochází k fakturaci zboží či služeb. Během 60., 70. a 80. let 20. století rostly úrokové sazby a bankovní trh byl regulován. Díky tomu bylo pro podniky obtížné získat tradiční financování, proto factoring začal nabývat na svoji popularitě a to zejména proto, že nevyžadoval takovou kreditní kontrolu. Především malé a začínající podniky těžily z rozvoje factoringu, kde zájem o něj nadále rostl.

Dnes je factoring životaschopnou alternativou k tradičním formám financování. Tisíce podniků a firem se snaží prodat své pohledávky factorům, což v roční výši představuje miliardy korun, přičemž každý tento podnik může využívat řadu výhod, které factoring s sebou přináší, mezi hlavní patří rychlé peněžní toky, správa, inkaso a pojištění pohledávek.

3.2.1.2 Definice factoringu

Factoring představuje komplex finančních služeb pro podniky poskytující krátkodobé úvěry v tuzemsku i zahraničí. Jde o metodu financování a zajišťování krátkodobých úvěrů poskytovaných při dodávkách zboží a služeb (Machková, a další, 2010). Jakožto služba z oblasti fondového financování poskytuje factoring prostředky nejen k financování pohledávek včetně příslušenství, ale také zajišťuje jejich inkaso (Khan, 2010). Podstata factoringu je založena na odkupu krátkodobých pohledávek z obchodního styku před dobou jejich splatnosti. Standardně činí splatnost pohledávek 30 až 90 dní, ale může se vyskytovat i výjimka 180 dní. Factoringová společnost nebo také „factor“ odkoupí pohledávku od dodavatele a poskytne za ni ihned peníze, neboli poskytuje financování za pohledávky vznikající z dodání zboží či poskytnutí služeb, a to bez jakéhokoliv zajištění.

Factoringová společnost se po postoupení pohledávky dodavatelem stává novým a výhradním majitelem včetně jejího příslušenství a veškerých práv s ní spojené, přičemž tyto pohledávky musejí být označeny tzv. „cesní klausulí“, tedy doložkou o postoupení. Na základě tohoto kroku factoringová společnost vyplácí dodavateli zálohu, která se většinou pohybuje v rozmezí 70-90% z hodnoty pohledávky. Zbývající část dostává dodavatel, až

když odběratel uhradí postoupenou pohledávku. Zálohové platby dodavatel čerpá bezprostředně po expedici a fakturaci.

V praxi to znamená, že podnikatel poskytne factorovi základní informace o svém podniku a odběratelích. Factor na základě posouzení bonity podnikatele a odběratelů nastaví na odběratele limity pro financování a uzavře s podnikatelem rámcovou smlouvu. U dodavatele prověřuje jeho schopnosti řádně a včas dodat požadované zboží nebo službu, aby případné spory s odběratelem ohledně uskutečnění dodávky neohrozily vymahatelnost pohledávky. Smlouva o factoringu je obvykle sjednána na období 1 roku a na jejím základě jsou klientovi poskytovány zálohy ve smluvně dojednané výši bezprostředně po předání příslušných faktur. Současně se factor postará o inkaso postupovaných pohledávek. Vůči odběratelům vystupuje jako jejich nový věřitel a při nedodržení lhůty splatnosti zajišťuje upomínání a případný další inkasní postup až po soudní vymáhání (Jílek, 2009).

Factoring může nabývat různých podob. Factor se může omezit na financování vybraných pohledávek, např. jen od větších společností, nemusí provádět správu pohledávek, nebo může jít o regresní factoring, při kterém factoringová společnost nepřebírá riziko za nezaplacení pohledávky. V tomto případě nepomáhá řešit svým klientům problémy s pohledávkami, ale jen s profinancováním provozního kapitálu (Vozňáková, a další, 2009).

Factoring poskytuje zejména možnost zrychlení cash flow, neboť získané financování na základě postoupených pohledávek nabízí klientům factoringových společností stabilizovat a lépe plánovat své peněžní toky a získat tím lepší likviditu. Dalším důležitým faktem je, že factoringová společnost přebírá riziko z nezaplacení pohledávek odběratelem, tudíž klient získává jistotu úhrady. Navíc i provádí aktivní správu a inkaso pohledávek a tím de facto zlepšuje platební morálku odběratelů.

Služby, které poskytují factoringové společnosti, jsou určeny zejména pro klienty, kteří potřebují dodatečné finanční zdroje k financování a rozvoji svých obchodních aktivit, nebo chtějí nahradit klasické zdroje financování alternativními zdroji, popřípadě potřebují uvolnit úvěrový rámec pro jiné potřeby, např. investice. Factoring není úvěr s úrokovou sazbou, ale prodej aktiva za poplatek (Callender, 2012).

Ačkoliv nelze přesně specifikovat, pro koho je factoring ideální, tak ve většině případů tento nástroj využívají zejména malé a střední podniky s obratem od 15 mil. Kč,

tzv. SME segment, které mají pravidelné dodávky zboží či služeb a poskytují svým odběratelům prodloužené splatnosti od 14 do 90 dnů. Je důležité zmínit, že je factoring také vhodný i pro velké společnosti, které ho využívají zejména proto, že nezvyšuje cizí zdroje, tudíž se neprojevuje v pasivech společnosti. Dalším důvodem je, že velké společnosti chtějí snížit administrativu spojenou s vedením saldokonta, vymáháním apod. a proto přenechají tyto záležitosti specializovaným factoringovým společnostem.

3.2.1.3 Funkce factora

Factor odkupuje pohledávky od podniků před jejich splatností, resp. ihned při jejich vzniku. Při splatnosti factor vyinkasuje pohledávku od dlužníka. Rozdíl mezi inkasem na jedné a částkou zaplacenou za odkoupenou pohledávku a náklady vynaloženými v souvislosti odkoupenými pohledávkami na druhé straně představuje zisk factora. Factor získává příslušný ziskový rozdíl, nese rizika spojená s odkoupenými pohledávkami. Ta lze mírnit odkupem pohledávek od různých podniků, výběrem odkupovaných pohledávek apod (Valach, 1997).

Factor je finanční instituce specializovaná na odkup pohledávek od obchodních společností. V závislosti na formě factoringu lze klasifikovat 5 hlavních funkcí factora (Khan, 2010):

- Správa saldokonta
- Inkaso pohledávek
- Poskytování předfinancování
- Převzetí úvěrového rizika
- Poskytování poradenských služeb

Správa saldokonta

Tato funkce spočívá v tom, že na základě smlouvy s klientem může factoringová společnost poskytovat různé další služby, které souvisejí s odkupovanými pohledávkami např. účetní vedení pohledávek, fakturace, inkaso, vymáhání pohledávek apod. (Polouček, 2006).

Inkaso pohledávek

Tato funkce je ve své podstatě součástí správy saldokonta. Factor přebírá kontrolu nad inkasem postoupených pohledávek a poskytuje klientovi informace o došlých platbách a jejich alokaci. Tato část je jedna z nejdůležitějších funkcí factora, kde factor provádí inkaso pohledávek bez zapojení klienta, vyjma případu zahájení žaloby na odběratele z důvodu neuhrazení pohledávky apod.

Poskytování předfinancování

Funkce předfinancování (úvěrování) spočívá v tom, že factoringová společnost proplácí sjednanou výši odkupovaných pohledávek ihned v okamžiku jejich odkupu (cese). Factoringová společnost nevyplácí celou částku odpovídající hodnotě pohledávky, ale zpravidla pouze 80 až 90% pohledávky. Zbývající část slouží factoringové společnosti jako záruka pro případ skonta, reklamací, ale i pro vyúčtování provizí, úroků a event. dalších plateb (Dvořák, 2005).

Převzetí úvěrového rizika

Tato funkce patří mezi důležité činnosti factora v rámci bezregresního factoringu, kde factor přebírá riziko z nezaplacení pohledávek odběratelem zejména z důvodu platební neschopnosti či platební nevůle.

Poskytování poradenských služeb

Factor jakožto specializovaná instituce zabývající se vymáháním pohledávek má jednak mnoho zkušeností, ale také i možnosti získávání důležitých informací o odběratelích, např. prostřednictvím různých ratingových agentur apod. Tyto informace mohou být pro klienta velmi důležité a někdy až zásadní pro další chod společnosti. Díky nim lze předejít různým komplikacím spojeným zejména s dodáním zboží a jeho neuhrazením ze strany odběratele.

Factor může nabídnout i několik dalších a důležitých výhod v oblasti poskytování poradenských služeb. Za prvé, může sklízet značné úspory z rozsahu v činnostech

souvisejících se zákazníky, neboť tyto služby factor provádí pro mnoho různých zákazníků a tudíž si může amortizovat fixní náklady s nimi spojené. Dále pak také může factor vytvářet a rozšiřovat databáze o důležité informace týkající se platební morálky odběratelů. Největší a nejvíce zkušenější factoringové společnosti de facto nabízejí alternativu zdroje informací, které jinak poskytují specializované společnosti, mezi které patří úvěrové instituce a veřejné úvěrové registry (Bakker, a další, 2012).

3.2.1.4 Druhy factoringu

Factoring lze rozdělit do několika druhů, přičemž rozhodujícím prvkem je členění dle následujících kritérií:

1. Z hlediska přechodu zboží:

- a) **Tuzemský (domestic) factoring** je souhrnná finanční služba, která se zaměřuje na financování pohledávek za tuzemskými odběrateli, jejich správu, inkaso, zajištění rizika spojeného s dodávkami zboží a služeb a v neposlední řadě i urychlení peněžních toků, které vyplývají z odložené splatnosti.
- b) **Vývozní (exportní) factoring** je metoda financování pohledávek vyplývajících z vývozu zboží nebo služeb, která umožňuje zajištění pohledávek proti riziku insolvence a platební nevůle zahraničních odběratelů, ale také zrychlení cash flow. Tento druh factoringu slouží rovněž jako ideální možnost prověření platební schopnosti zahraničních odběratelů ještě před expedicí zboží, čímž lze předejít různým komplikacím. Exportní factoring se dále dělí na 2 typy a to na **přímý (jednofactorový systém)**, kde působí pouze jeden factor, který zajišťuje celou factoringovou operaci a **dvou factorový systém**, kde působí dva factoři, na jedné straně exportní factor a na druhé importní factor.
- c) **Dovozní (importní) factoring** je speciální finanční služba, která umožňuje nákup zboží či služeb od zahraničních dodavatelů s odloženou splatností bez nutnosti akreditivu, bankovní záruky či vystavení zajišťovací směnky. Navíc zahraniční dodavatel získává garanci od importního factora.

2. Z hlediska funkce:

- d) **Regresní (nepravý) factoring** – většina forem factoringu využívá vůči klientovi plného regresu (postihu) pokud nedojde k úhradě pohledávky odběratelem a to z jakýchkoliv důvodů. Ve své podstatě regresní factoring znamená, že factor poskytuje klientovi financování, správu saldokonta a inkaso, ale nechrání ho před nedobytností pohledávek. V případě, že odběratel neuhradí po uplynutí ochranné lhůty postoupenou pohledávku, tak má factor právo požadovat po klientovi vrácení poskytnutého financování v plné výši (Ruddy, a další, 2006). Ochranná lhůta je u každé factoringové společnosti různá, nicméně většinou se pohybuje v rozmezí 30 – 90 dnů. Riziko tedy zůstává na straně klienta factoringové společnosti.
- e) **Bezregresní (pravý) factoring** – jeho podstata víceméně vychází z regresního factoringu, ale s tím rozdílem, že riziko z nezaplacení pohledávky přebírá factoringová společnost, která ho dále přenáší na specializovanou pojišťovnu. Tento druh factoringu můžeme tedy označit jako factoring s pojištěním. Je zejména vhodný v případě, kde případné neuhrazení pohledávky odběratelem by mohlo vést k ohrožení dodavatele. Dále pak je také hodně využíván u exportního factoringu nebo u neprověřených odběratelů. Je nutné zmínit, že factoringová společnost garantuje výplatu pojistného plnění zpravidla do výše 80%, zbylých 20% je pak spoluúčast klienta.

3. Podle formy postoupení:

- f) **Otevřený (zjevný) factoring** – v tomto případě je odběratel srozuměn s tím, že pohledávka byla postoupena na factora. V praxi to znamená, že postoupená pohledávka musí obsahovat cesní klauzuli (doložku) a odběratel je povinen ji výlučně uhradit ve prospěch účtu factora, jakožto výhradního majitele pohledávky.
- g) **Skrytý (non-notification) factoring** – na rozdíl od otevřeného factoringu není odběratel informován o postoupení pohledávky na factora. Tento druh factoringu se používá v případě, že odběratel neprojeví souhlas s postoupením pohledávky na factora.

4. Mezi další druhy factoringu patří:

- h) **Bilanční factoring** – pomocí toho druhu factoringu lze jednorázově, např. na konci účetního období nebo i trvale zlepšit finanční ukazatele společnosti. Bilanční factoring používají zejména společnosti, kde je management hodnocen mateřskou společností na základě finančních ukazatelů. Nižší hodnota krátkodobých pohledávek má zpravidla vliv na vyšší osobní ohodnocení pro management firmy.
- i) **Reverzní factoring** – je produkt, který slouží k podpoře obchodní spolupráce pro všechny typy společností, které mají různou finanční sílu. Obchodní riziko je rozloženo mezi dodavatele i odběratele, přičemž tento fakt je pozitivně vnímán factorem, jakožto institucí poskytující financování pohledávek dodavatelům. V praxi to obvykle znamená, že se vyskytuje jeden velký a bonitní odběratel s větším množstvím menších dodavatelů.

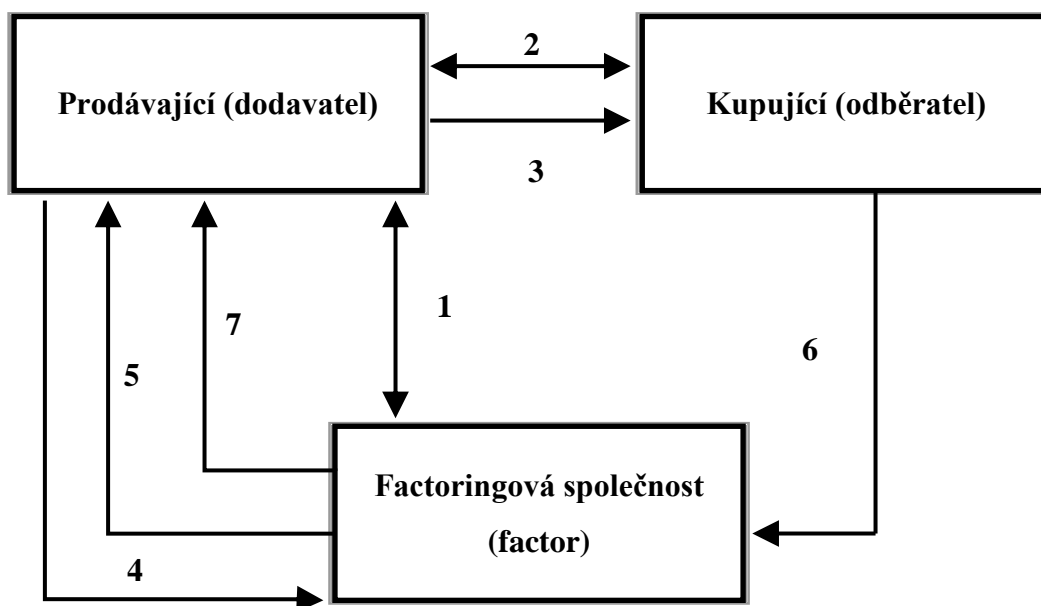
3.2.1.5 Průběh factoringové operace

Předmětem factoringové operace je postoupení pohledávek o dohodnuté lhůtě splatnosti (zpravidla od 30 do 90 dnů, maximálně však do 180 dnů), které po odečtení diskontu factor zálohově proplácí prodávajícímu bezprostředně po fakturaci. Factor obvykle nefinancuje pohledávky v plné výši, ale v omezeném rozsahu fakturované ceny (zpravidla 80 – 90%). Diskontní sazba obvykle vychází ze sazby 1M PRIBOR prodej + příplatek v rozmezí 0,5 – 5% nad tuto sazbu podle rizikovosti zákazníka a týká se samozřejmě výhradně financované částky. Zbývající částka, která není předmětem financování, je zpravidla zúčtována bezprostředně po datu splatnosti pohledávky v plné výši (Sato, 2001).

3.2.1.6 Průběh factoringové operace u tuzemského factoringu

V rámci tuzemského factoringu mají jak prodávající (dodavatel), tak i kupující (odběratel) sídlo v jednom státě. Do závazkového vztahu mezi prodávajícího a kupujícího vstupuje pouze factor, jakožto třetí osoba, která splňuje účel financování a také zajišťuje inkaso pohledávek.

Obrázek 2: Průběh factoringové operace u tuzemského factoringu

zdroj: zpracováno dle Sato, Aktuální otázky mezinárodního obchodu Factoring (2001)

- 1) **Factoringová smlouva** – prodávající uzavře smlouvu s factoringovou společností, ve které je zejména specifikováno, zda se jedná o regresní či bezregresní factoring, výše factoringového poplatku a úrokové sazby, vymezení obchodního případu a jeho zaměření.
- 2) **Kupní smlouva** (soukromoprávní smlouva) – v této smlouvě vzniká prodávajícímu povinnost odevzdat kupujícímu předmět koupě a na druhé straně vzniká kupujícímu povinnost převzít tento předmět a řádně zaplatit za dohodnutou cenu.
- 3) **Dodání zboží či služby a vystavení faktury** – po dodání zboží či služby odběrateli vystaví dodavatel fakturu, která musí být označena cesní doložkou.
- 4) **Postoupení (cese) pohledávky** – faktura společně s dalšími dokumenty (např. notifikace cese) je dodavatelem postoupena factoringové společnosti.
- 5) **Poskytnutí zálohy** – po postoupení pohledávky poskytuje factoringová společnost tzv. zálohovou platbu, jejíž výše se pohybuje v rozmezí 70 – 90% z nominální hodnoty postoupené pohledávky a to zpravidla do dvou dnů od postoupení.

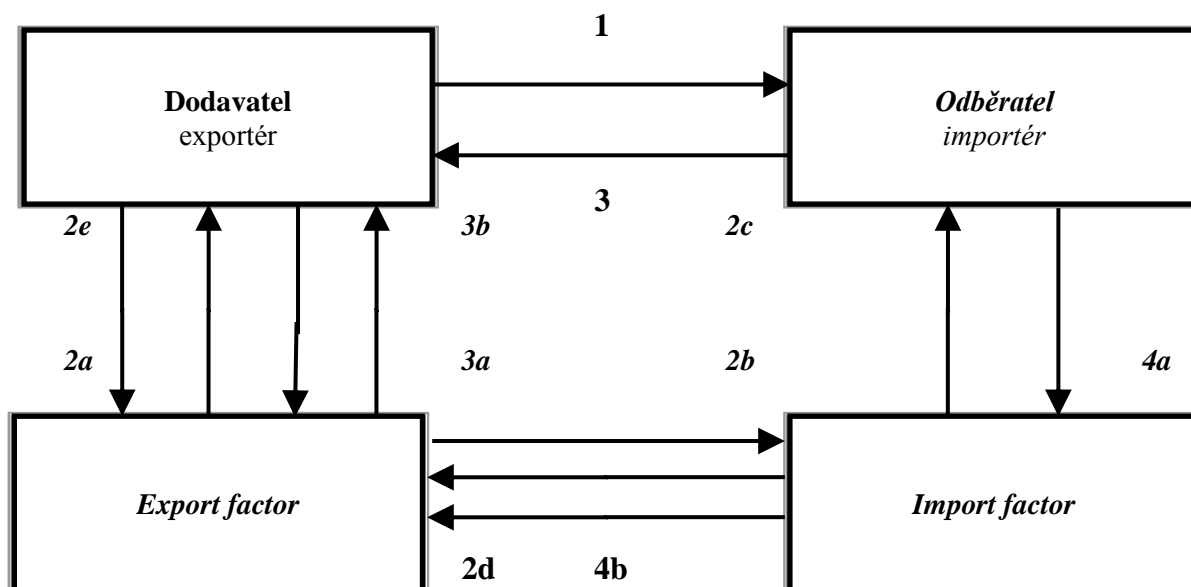
- 6) **Úhrada kupní ceny** – odběratel hradí fakturu v dohodnuté lhůtě ve prospěch účtu factoringové společnosti.
- 7) **Doplatek** – v závislosti na výši zálohové platby doplácí factoringová společnost dodavateli zbylou část v rozmezí 10 – 30%.

3.2.1.7 Průběh factoringové operace u exportního factoringu

Při poskytování exportního factoringu postupují factoringové společnosti dvěma způsoby: používají „systém dvou factorů“ nebo „pojišťují riziko delcredere“ ve spolupráci s tuzemskou pojišťovnou (Machková, a další, 2010).

Mezinárodní (exportní) factoring se často uplatňuje v systému dvou factorů. Průběh je obdobný klasickému factoringu, pouze s tím rozdílem, že do factoringu jsou zapojeny dvě factoringové společnosti: export factor a import factor. Export factor je factoringová společnost v zemi dodavatele (vývozce). Na základě informací od vývozce se export factor spojí s import factorem (factoringová společnost v zemi dovozce). Import factor přebírá úvěrové riziko dovozce. Systém dvou factorů je tak pro export faktora velmi výhodný: platbu garantuje import factor, který má daleko lepší znalosti prostředí, legislativy apod. (Polouček, 2006)

Obrázek 3: Průběh factoringové operace v systému dvou factorů

zdroj: zpracováno dle Máče, Platební styk - klasický a elektronický (2006)

- 1 uzavření kontraktu mezi dodavatelem a odběratelem
- 2a žádost o odkup pohledávky formou factoringu
- 2b informace o dodavateli a pohledávkách
- 2c prověření bonity odběratele
- 2d stanovení úvěrového limitu
- 2e sjednání factoringové smlouvy
- 3 dodání zboží a vystavení faktury
- 3a postoupení pohledávky factorovi, který jí může postoupit dalšímu factorovi
- 3b poskytnutí předfinancování
- 4a inkaso pohledávky v době splatnosti odběratele
- 4b úhrada pohledávky po stržení provize

3.2.1.8 Právní vymezení factoringu

Podstata factoringu vychází z postoupení (tzv. cese) pohledávek, což je dvoustranný vztah, při kterém na jedné straně vzniká právo věřiteli na plnění a na straně druhé povinnost dlužníka plnit. Věřitel má právo požadovat na dlužníkovi plnění, které vyplývá ze závazkového vztahu, který se označuje jako pohledávka, nebo také povinnost dlužníka plnit dluh nebo závazek. V případě postoupení pohledávky dochází ke změně věřitele a dlužník je povinen plnit svůj závazek vůči tomuto novému věřiteli a nikoliv již vůči stávajícímu věřiteli. Stávající věřitel se mimo jiné nazývá postupitel (cedent) a nový věřitel (cesionář). Podle právního důvodu postoupení pohledávky rozlišujeme cesi na smluvně dohodnutou (dobrovolnou) a cesi nezávislou (nucenou).

Právním základem pro vztah mezi factorem a jeho klientem (u mezinárodního factoringu vývozcem) je factoringová smlouva¹, která většinou zakládá dlouhodobý vztah mezi factorem a prodávajícím. Touto smlouvou se prodávající zavazuje, že bude postupovat své pohledávky na factora, a factor se zavazuje k poskytování určitých služeb. Factor ve smlouvě specifikuje rozsah služeb, které bude dodavateli poskytovat. Jde většinou o plnění některých z těchto funkcí (Machková, a další, 2010):

- Financování obchodů

¹ Vzor factoringové smlouvy je přílohou 1

- Provádění inkasa od dlužníků
- Přebírání ručení za úhradu pohledávek odběrateli
- Hodnocení úvěruschopnosti odběratelů
- Poskytování dalších služeb (informačních, administrativních apod.)

Při provádění factoringových operací vychází český factor zejména z devizového zákona č.219/1995 Sb., zákona směnečného a šekového č.191/1950 Sb., obchodního zákoníku č.513/1991 Sb., občanského zákoníku č.40/1964 Sb. a zákona č.519/1992 Sb., o cenných papírech, v platném znění (Máče, 2006).

Z právního hlediska je factoring služba, která je postavena na postoupení pohledávek podle § 524 a § 530 Občanského zákoníku, které jsou zařazeny v osmé části, první hlavě, čtvrtém oddílu s názvem „Změna v osobě věřitele nebo dlužníka“, pomocí nichž se rovněž řídí i vztahy mezi podnikateli. Předmětné zákonné ustanovení postoupení pohledávky dále připouští změnu v osobě věřitele pohledávky, a to i bez souhlasu dlužníka, vyplývající z písemné smlouvy mezi věřitelem a třetí osobou.

Z hlediska daně z příjmů je postupování pohledávek standardně posuzováno podle § 24 odst. 2 písm. s) ZDP, podle něhož je daňovým výdajem jmenovitá hodnota pohledávky při jejím postoupením až do výše příjmu plynoucího z jejího postoupení. Jestliže klienti postupují factorovi pohledávky před jejich splatností ve jmenovité hodnotě, účetním výsledkem této operace (náklady versus výnosy, tj. odpis pohledávky při postoupení versus pohledávka za factorem) je nula, a nevznikají tak klientům ani problémy s daňově neuznatelnými výdaji při odpisu pohledávky do nákladů (Drbohlav, a další, 2011).

3.2.1.9 Pohledávka

Pojem pohledávka je v právu chápán jako právo, které vzniká jednomu účastníku vůči druhému účastníku. Obsahem práva je vyžadovat určité přesně vymezené plnění, a to z určitého právního důvodu. Účastníky tohoto právního vztahu nazývá právo věřitel a dlužník. Důvodů pro vznik pohledávky je celá řada. Nejčastějším důvodem je vznik právního vztahu na základě smlouvy (Drbohlav, a další, 2011).

Pohledávky mají úvěrový charakter. Uvádějí se v aktivech rozvahy. Lze je považovat za specifickou formu umístování kapitálu. Vznikají z různých důvodů, zejména z obchodních styků, tj. z dodávek výrobků, zboží, prováděných výkonů, prací a služeb a

z ostatních důvodů, jako např. nároky na dotace, odpočty daní, půjčky zaměstnancům. Obchodní pohledávky jsou v podstatě nutnou složkou majetku podniků z ekonomických důvodů.

Pohledávky lze dělit podle subjektů (platicí, neplaticí), podle místa dlužníka (tuzemské a zahraniční), podle času (krátkodobé a dlouhodobé), rozlišovat pravidelné či náhodné pohledávky, třídí je podle míry jejich rizikovosti apod. (Valach, 1997).

3.2.1.10 Pojištění pohledávek

Pohledávku lze i pojistit, především pokud jde o pohledávku ze zahraničního obchodu, neboť při obchodování se zahraničím vzniká spousta rizik. Může jít o platební potíže vyvolané politickými událostmi v zemi sídla kupujícího (válka, občanské nepokoje, stávky), nemožnosti transferu úhrad do ČR v důsledku vážných ekonomických potíží země sídla kupujícího, vyhlášením její platební neschopnosti, zavedením moratoria na platby nebo přírodní katastrofou apod. (Vozňáková, a další, 2009).

Trh komerčního úvěrového pojištění se v posledním období vyznačuje značným rozvojovým potenciálem zvláště v evropských zemích. Poptávka po pojistných službách se zvyšuje zejména v důsledku zhoršené platební morálky v době finanční a ekonomické krize. Nabídka komerčního pojištění se koncentruje do několika málo firem vystupujících jako globální hráči. Je to důsledek velké expanze největších evropských pojistitelů v globalizujícím se prostředí posledních dvou desetiletí akvizicemi místních úvěrových pojišťoven a zakládáním vlastních poboček a dceřiných společností v zahraničí. Přeshraniční expanzi usnadnilo také využívání moderních informačních technologií (Machková, a další, 2010).

Na českém trhu zabývajícím se poskytováním služeb v oblasti pojištění pohledávek existuje několik pojišťoven. Mezi nejznámější patří EGAP (Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.), ATRADIUS, Coface a Euler Hermes. Pojištění obchodních úvěrů má velký význam z hlediska řízení platební schopnosti podniku. Vyplacené pojistné eliminuje výpadky v cash flow a redukuje ztráty prodávajícího. Kromě toho úvěrové pojišťovny získávají informace o podnicích/odběratelích, určují jejich obchodní rating, pravidla pro poskytování obchodních úvěrů, jakož i služby při vymáhání nedobytných pohledávek (Režňáková, 2010).

3.2.1.11 Účtování o pohledávkách

Pro podnikatelskou sféru se problematice účtování pohledávek věnuje Český standard č.017-Zúčtovací vztahy. Cílem tohoto standardu je stanovit nejen v oblasti pohledávek, ale také v oblasti závazků, základní postupy účtování o zúčtovacích vztazích, a to za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami. Pro účtování pohledávek z obchodních vztahů je určená skupina 31-Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé), která se dále člení na syntetické účty. Účtují se zde zejména pohledávky za odběrateli, ve smyslu příslušných ustanovení smlouvy v oblasti obchodních závazkových vztahů (Pilátová, a další, 2011).

Účetně je pohledávka majetkem věřitele, konkrétně oběžným aktivem účetní jednotky. O pohledávce je účtováno na základě faktur vydaných odběratelům. U pohledávek se při účtování nerozlišuje, zda se jedná o krátkodobou nebo dlouhodobou pohledávku. Přesto při sestavení účetní závěrky je nutné prověřit zbývající dobu splatnosti k rozvahovému dni a rozlišit pohledávky podle jejich doby splatnosti. Pohledávky za odběrateli vznikají nejčastěji při dodání zboží či poskytnutí služby odběrateli. Pohledávka je obvykle uhrazena zaplacením požadované ceny. Při dodávkách většího rozsahu bývá požadována záloha před uskutečněním vlastní dodávky (Rubáková, a další, 2012).

3.2.1.12 Účtování factoringu

Factoring není v našem právním systému definován ani speciálně upraven účetním či daňovým předpisem, kromě několika odkazů neřešících obsah ani formu. Obecně představuje factoring nikoliv pojem právní, ale pojem ekonomický, představující službu s cílem zajistit určitý specifický způsob financování v souvislosti s pohledávkami. Konkrétních forem factoringu je celá řada v závislosti na smluvním ujednání. Přitom je nutno ve smlouvě mezi společností poskytující tuto službu (factorem) a společností, které je tato služba poskytována (klientem) přesně specifikovat, jak je to s právy (vlastnictvím) pohledávek a riziky jejich vymáhání. (Müllerová, a další, 2007).

Factoringové operace s pohledávkami nejsou předmětem daně z přidané hodnoty. Naproti tomu služba poskytovaná factoringovou společností původnímu věřiteli spojená se správou pohledávek je zdanitelným plněním (Vozňáková, a další, 2009).

Účetní návaznosti

Obecně z pohledu bilance lze charakterizovat, že celková pohledávka za factorem se skládá ze zůstatků účtu pohledávek a účtu financování, tedy pohledávka vyplývající z otevřených postoupených faktur, ponížená o poskytnuté financování a případné nevypořádané zápočty.

Obrázek 4: Obecné účetní návaznosti

		ROZVAHA	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	
AKTIVA	A	bankovní účty		
	B	pohledávky za odběratelem		
	C	pohledávky za factorem		
	1	+ účet pohledávek		
	2	- účet financování		
PASIVA	D	závazky vůči dodavateli	F	Výnosy z prodeje

zdroj: zpracováno dle TRANSFINANCE a.s.

Tabulka 1: Vzor účetní metodiky

POPIS	MD	DAL
Vystavení pohledávek	311	6XX
Postoupení pohledávek	315/1	311
Poskytnuté zálohy factorem klientovi	221	315/2
Platba od odběratele factorovi	315/2	315/1
Došlá faktura za factoringové služby	5XX	379
Úhrada došlé faktury zápočtem na účtu financování	379	315/2

zdroj: zpracováno dle TRANSFINANCE a.s.

- 311 pohledávky za odběrateli
- 315/1 pohledávky za factorem (účet pohledávek)

315/2	poskytnuté financování (účet financování)
221	bankovní účty
379	jiné závazky
5XX	náklady na factoringové služby
6XX	výnosy podle typu činnosti klienta

3.2.1.13 Factoringové náklady – odměna factora

Odměna factora se skládá ze dvou složek: Factoringový poplatek (provize) a úrok. Factoringový poplatek odráží náklady factora spojené s administrativním zpracováním faktur, evidencí a inkasní činností včetně příslušné marže. Dále také zahrnuje vynaložené náklady na posouzení bonity klienta, na posouzení bonity odběratelů aj. Obvykle se pohybuje do 1,5% z hodnoty odkoupené pohledávky. Stanovuje se na základě celkového plánovaného objemu dodávek, stupně rizika platební neschopnosti, analýzy obchodního případu. Konkrétní výše tohoto poplatku se vždy sjednává individuálně k obchodnímu případu.

Úrok představuje cenu za poskytnuté finanční prostředky ve formě záloh. Přibližně se shoduje se sazbou, kterou poskytují komerční banky při poskytování krátkodobých úvěrů na financování pohledávek do lhůty splatnosti. Úrok se vypočítá za počet dnů od doby, kdy byla záloha převedena na účet dodavatele (tj. odepsána z účtu factora), do doby skutečné úhrady odběratelem na účet factora (Drbohlav, a další, 2011).

Skutečnou cenu factoringu je možné vyjádřit jako vnitřní míru výnosu. Rovnici pro výpočet vnitřní míry výnosu sestavíme tak, že navzájem porovnáme současnou hodnotu (např. ke dni odkupu pohledávky) cash flow, které factoringová společnost dostává (factoringová provize, úrok, úhrada pohledávky) a naopak platí (předfinancování). Pro vnitřní míru výnosu potom musí platit (Radová, a další, 2011):

$$NH_{T0} = FP + \frac{u + NH_{T1}}{(1 + i_F)^n}$$

NH_{T0} = výše pohledávky proplácená factoringovou společností jako předfinancování

FP = factoringová provize v absolutním vyjádření placená při odkupu pohledávky

NH_{T1} = nominální hodnota pohledávky zaplacená v době její splatnosti

n = doba splatnosti

u = úrok z předfinancování placený v době splatnosti pohledávky

i_F = vnitřní výnosová míra factoringu

3.2.1.14 Výhody factoringu

Pro podnik je využití factoringu výhodné zejména z následujících důvodů: factoring je produkt, který umožňuje flexibilní úvěrování, eliminuje riziko nezaplacení pohledávek (v případě pravého factoringu), je spojen se zjednodušením administrativy řízení pohledávek a šetří náklady na zajišťovací instrumenty (Polouček, 2006).

Mezi velké výhody factoringu patří zvýšení konkurenceschopnosti dodavatele tím, že umožní odběrateli platbu za dodávku s odloženou splatností. Dodavatel má prostřednictvím factoringové společnosti prověřenou kvalitu odběratele, čímž se snižuje riziko za nezaplacení dlužné částky a následného postihu (u regresního factoringu). V případě bezregresního factoringu (bez zpětného postihu) je riziko nezaplacení za dodávku převedeno na factoringovou společnost (Máče, 2006).

Mnoho podniků má mnoho zákazníků, kteří čekají týdny či dokonce měsíce, aby mohly hradit své závazky. Není překvapivé, že toto zpoždění má za následek problémy s cash flow. Postoupením pohledávek na factoringovou společnost lze získat rychlý a pravidelný přísun prostředků pro řádný chod podniku. Dále také dochází ke snížení stresu spojeného s čekáním na platby od odběratelů a tím pružnějším cash flow. Tento fakt umožňuje rozvoj podniku a otevírá možnosti vstupu na jiné trhy, rozšíření zaměstnanců či nákup dalšího vybavení (Callender, 2012).

3.2.2 Forfaiting

Forfaiting je metoda financování většinou střednědobých a dlouhodobých pohledávek poskytovaných nejčastěji v souvislosti s vývozem strojů, zařízení a investičních celků o relativně vysoké hodnotě. Vyvinul se v zemích západní Evropy v průběhu šedesátých let jako reakce na potřeby exportérů financovat transakce, pro které oficiální systémy financování exportních pohledávek nebyly dostupné. V posledních letech se tato metoda někdy používá i pro financování krátkodobých pohledávek. Forfaiting bývá

poskytován specializovanými finančními institucemi, ale i komerčními bankami, factoringovými společnostmi apod. (Machková, a další, 2010).

Forfaiting začal fungovat jako nástroj bez regresního financování, určený zejména pro mezinárodní obchody. Postupem času se vyprofiloval do několika různých směrů, zahrnující snížení poptávky po tradičních, forfaitingových řešení, integraci do jiných technik financování a expanzi forfaitingových obchodů úzce souvisejících s exportem a importem. Navzdory všemu, ale není jasné, jakým směrem se bude dále ubírat (Trade Finance, 2005).

Pohledávky, které jsou předmětem forfaitingu, bývají zpravidla ve formě směnek opatřených avalem důvěryhodné banky. Odkup pohledávek probíhá na diskontní bázi, tzn. že forfaitér odkupuje směnku před její splatností a vyplácí za ní částku sníženou o diskont. Svou povahu je tedy forfaiting blízký eskontnímu úvěru s tím rozdílem, že u eskontního úvěru zpravidla zůstává riziko neproplacení směnky na tom, kdo jí prodává (Radová, a další, 2011).

Forfaiting je de facto obdobou factoringu, přičemž základní rozdíl spočívá v charakteru odkupovaných pohledávek, v jejich četnosti a objemu. Předmětem odkupu mohou být pohledávky, které splňují tyto podmínky:

- Jde o pohledávky s dobou splatnosti minimálně 90-180 dní, splatnost pohledávek může být i delší (5-8 let).
- Pohledávky musí být zajištěné, např. směnkami avalovanými bankou, akreditivy s odloženou splatností, bankovními zárukami. Forfaitér nepřebírá úvěrové riziko, ale úvěrové riziko banky.
- Pohledávky musí být denominované ve volně směnitelných měnách.
- Výše pohledávky musí dosáhnout určité minimální výše (zpravidla 200 tisíc USD).

Forfaiting je vhodný zejména pro firmy dodávající zahraničním odběratelům zboží či služby větších hodnot, zejména investiční celky. Pomocí forfaitingu jednak omezí, respektive zcela vyloučí rizika spojená s odběratelem, jeho teritoriem a vývojem devizového kurzu. Dále pak také získají provozní kapitál, který by jinak získali až po velmi dlouhém čase (Polouček, 2006).

Forfaiting umožňuje vývozcům získat až 100% financování exportního úvěru z cizích zdrojů, urychlit tak inkaso a přenést dopad úvěrových rizik na specializovanou finanční instituci. Další výhodou pro vývozce je bezregresnost financování, a proto toto financování nezatěžuje bilanci exportéra. Použití této metody většinou nenarušuje vztahy mezi prodávajícím a kupujícím, financování probíhá diskrétně a kupujcímu nemusí být ani známo, že pohledávka je věřitelem forfaitována (Machková, a další, 2010).

3.2.3 Leasing

Leasing je metoda střednědobého a dlouhodobého financování, která je založena na pronájmu aktiv za předem sjednané nájemné. Leasing je nástroj financování investic a předmětů dlouhodobé spotřeby. Česká legislativa leasing konkrétně nevymezuje. Základem leasingu je uzavřená leasingová smlouva, která vždy musí mít písemnou formu. V České republice může být poskytovatelem leasingu, kterákoliv obchodní společnost nebo fyzická osoba při splnění obecných základních podmínek pro soukromé podnikání (Polouček, 2006).

Užívání leasingu v jeho současném pojetí se rozšířilo od počátku šedesátých let nejprve v USA, později se přeneslo do zemí západní Evropy a ostatních převážně vyspělých zemí. Jedná se o velmi dynamicky se rozvíjející způsob financování. Leasing lze charakterizovat jako zvláštní typ nájmu, při kterém nájemce (uživatel) získává právo užívat zboží investičního charakteru za pevně stanovené poplatky a na předem určené období. Oproti běžnému nájmu se leasing liší zejména tím, že zájemce si může vybrat investici sám u výrobce či prodejce a následně požádat leasingovou společnost o financování (Machková, a další, 2010).

Při leasingu pronajímatel na základě smlouvy umožňuje obvykle nájemci nejen užívání předmětu, ale často i poskytnutí servisních služeb spojených s nájmem např. údržbu, opravy, nebo přenechání předmětu po určité době bezplatně do jeho vlastnictví (Valach, 1997).

Klasifikace leasingu na finanční a či operační je založena na rozsahu, v jakém jsou převedeny rizika a užitky spojené s předmětem leasingu. Rizika zahrnují zejména potenciální ztráty z nevyužití kapacit, technologické zastarání, kolísání návratnosti v důsledku změn ekonomických podmínek. Užitky zahrnují zejména očekávání ziskového

využívání předmětu leasingu po dobu ekonomické živostnosti a zisku ze zhodnocení nebo realizace zbytkové hodnoty aktiva (Jílek, 2009).

3.3 Klasické zdroje cizího kapitálu

Velmi frekventované zdroje cizího kapitálu jsou úvěry. Úvěry lze klasifikovat z řady hledisek. Můžeme je dělit úvěry finanční, spočívající v poskytnutí určité peněžní částky, a úvěry obchodní. Finanční úvěry se pak nejčastěji dělí na úvěry krátkodobé (s dobou splatnosti do 1 roku), střednědobé (s dobou splatnosti maximálně do 5 let) a dlouhodobé (s dobou splatnosti nad 5 let). Banky poskytují úvěry na financování krátkodobých, střednědobých i dlouhodobých podnikových potřeb. Obchodní úvěry si poskytují účastníci obchodních vztahů (Veber, a další, 2008).

3.3.1 Obchodní úvěr

Obchodní úvěr poskytují dodavatelé nebo odběratelé. Běžnější je úvěr dodavatelský, tj. odklad platby za provedenou dodávku výrobků nebo služeb o dohodnutý počet dnů. Odběratelé s velkou vyjednávací silou mají dohodnutý odklad platby o 30 až 90 dnů. Velmi důležité pro důvěryhodnost obchodních vztahů je dodržení sjednaných termínů (Veber, a další, 2008).

Obchodní úvěr má některé specifické rysy, výhody i nevýhody, omezení. To se odráží ve specifické řízení ze strany odběratele. Formou jeho poskytování jsou dodávky zboží, prací a služeb. Poskytuje se tedy v naturální, věcné formě. Odběratel jej splácí zpravidla v penězích (popř. protipohledávkami apod.). Proto jej mohou poskytovat jen dodavatelé těm odběratelům, jejichž hospodářská činnost navazuje na činnost dodavatelů (např. mlýn dodává mouku pekárně). Je proto zcela přirozenou formou úvěru, vyplývající ze vzájemně logicky navazujících vztahů mezi odběrateli a dodavateli (Valach, 1997).

Při dodavatelských úvěrech se projevuje nejužší vazba mezi dohodnutou cenou a podmínkami úvěru. U krátkodobých úvěrů bývá často úrok započten v ceně zboží. U těchto úvěrů se někdy poskytuje odběrateli sleva (tzv. skonto), pokud zaplatí zboží v dřívějším termínu (Machková, a další, 2010).

Pozitivním faktem obchodního úvěru je podpora odbytu, což má za důsledek urychlení reprodukčního procesu. Dochází k posílení trhu, a to jak na straně poptávky, tak i

nabídky. Zároveň je i nástrojem konkurence. Dalším důležitým faktem je, že obchodní úvěr je významným zdrojem krytí oběžného majetku a financování jeho přírůstku.

3.3.2 Bankovní úvěry

Bankovní úvěry jsou pro některé účetní jednotky významným externím zdrojem financování jejich podnikatelských činností. Bankovní úvěr představuje vztah mezi účetní jednotkou (dlužníkem) a bankou (věřitelem), který vzniká na základě uzavřené smlouvy o poskytnutí peněžních prostředků (smlouvou o úvěru). Tyto půjčené prostředky společně s úrokem musí účetní jednotka v předem stanovenou dobu uhradit (vrátit) zpět bance (Šteker, a další, 2013).

Cenou za poskytnutí bankovních úvěrů je úrok a ostatní výdaje spojené s jeho získáním (zejména bankovní poplatky). Cenu bankovních úvěrů ovlivňuje zejména bonita klienta a doba splatnosti kapitálu. Krátkodobý kapitál bývá zpravidla levnější než dlouhodobý, protože v delším časovém horizontu roste riziko věřitelů a za větší riziko je požadován větší výnos. V případě poskytnutí úvěru banky většinou požadují realizovat obrát, nebo jeho podstatnou část přes svoje účty. Získávají tak další zdroje příjmů a mají přehled o výkonnosti firmy. K ovládnutí nabízejí banky různé formy elektronického bankovníctví (Veber, a další, 2008).

Mezi krátkodobé provozní bankovní úvěry patří kontokorentní a revolvingový úvěr. Kontokorentní úvěr je bankou poskytován na překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji podniku, popř. k financování pohledávek a zásob. Pro čerpání úvěru není stanoven konkrétní účel. Předpokládá se, že bude čerpán krátkodobě a opakovaně.

Revolvingový úvěr je bankou poskytován pro průběžné (opakované) financování oběžného majetku podniku. Princip úvěru je založen na sjednání úvěrového limitu a jeho účelovém čerpání. Čerpání úvěrového limitu banka (na základě žádosti podniku o čerpání) reguluje podle aktuální hodnoty zásob nebo pohledávek. Čerpání úvěrového limitu a jeho regulace se uskutečňuje zpravidla v měsíčních intervalech (Šiman, a další, 2010).

3.3.3 Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr je úvěr, který banka poskytuje klientovi v pohyblivé výši na jeho běžném účtu. Jedná se o typicky krátkodobý úvěr, používaný k překlenutí nedostatku

likvidity klienta. Ten čerpá úvěr v podstatě automaticky tím, že ze svého účtu platí či vybírá i v případě, že na něm nemá dostatek vlastních prostředků. Banka obvykle poskytuje takový úvěr pouze svým dobrým klientům. Smlouva o kontokorentním úvěru, na jejímž základě může jít klient na svém běžném účtu do debetu, pro ni má nevýhodu v tom, že nemůže mít přesný platební kalendář svých příjmů a výdajů a musí tedy pružně řešit svoji vlastní likviditu. Proto je také kontokorentní úvěr nejdražší z krátkodobých úvěrů banky (Polouček, 2006).

Relativně vyšší cena souvisí s větší náročností tohoto typu úvěru z pohledu poskytovatele. Banka totiž musí ve svých zdrojích rezervovat objem odpovídající smluvně dohodnutému úvěrovému rámci, který ale klient nemusí vždy čerpat. Pro banku tedy často nastává situace, kdy část jejích prostředků „leží ladem“, protože dlužník platí úrok jen z výše čerpaného úvěru. Banka se pochopitelně snaží negativní dopady takového stavu minimalizovat jednak určením oboustranně optimálního rozsahu rámce, jednak účtováním tzv. pohotovostní provize z nevyužité částky úvěru (tedy rozdílu mezi sjednaným rámcem a skutečně čerpaným úvěrem) (Půlpánová, 2007).

Kontokorentní úvěr oproti klasickým úvěrům čerpá klient až v případě, že se stav jeho vlastních prostředků ocitne na nule. Z toho vyplývá, že kontokorentní úvěr představuje jakousi finanční rezervu, aby mohlo dojít k úhradě naplánovaných plateb i v případě, že klient nemá na svém účtu dostatek svých vlastních prostředků.

Z povahy kontokorentního úvěru plyne, že se velmi často mění jeho stav. Maximální výše kontokorentního úvěru je dána dohodnutým úvěrovým rámcem. Úvěrový rámec určuje maximální přípustný debet na kontokorentním účtu. Banka zpravidla povoluje i určité krátkodobé překročení tohoto rámce, což může být spojeno s dodatečnými úrokovými náklady (Dvořák, 2005).

Z pohledu klienta je kontokorentní úvěr nepochybně velice přínosný, ovlivňuje pozitivně jeho peněžní toky, vytváří mu stálé prostředí a dává možnost plynulého čerpání podle okamžité potřeby. Jistou nevýhodou může být obvykle relativně vyšší cena tohoto produktu ve vztahu k alternativním úvěrům (Půlpánová, 2007).

3.3.3.1 Úročení kontokorentního úvěru

Úroková cena kontokorentního úvěru se skládá jednak ze samotných úroků a jednak z dalších položek, které souvisejí s vedením kontokorentního účtu, prováděním plateb, atd. Způsob jejich stanovení může být mezi jednotlivými bankami i pro různé klienty v jedné bance rozdílný. V zásadě mohou být celkové náklady na kontokorentní úvěr běžnou kombinací následujících položek:

- **Úroky** ze skutečně čerpaného úvěru, které se odvozují ze skutečného úvěru (debetního zůstatku) na kontokorentním účtu.
- **Úvěrová (závazková provize)** má za cíl krýt bance náklady, které má s udržováním úvěrového rámce.
- **Provize za překročení úvěrového rámce**, kterou může banka účtovat v případě, že klient překročí sjednaný úvěrový rámec.
- **Obratová provize** pokrývá bance náklady spojené s vedením kontokorentního účtu (Dvořák, 2005).

Zůstatek kontokorentního účtu může být kreditní i debetní a podle toho je i úročen. V kreditní úrokové sazbě je zahrnuta i provize za pohotovou finanční rezervu ve výši povoleného úvěrového rámce. To jej řadí mezi dražší druhy úvěrů. Na druhé straně, flexibilita v čerpání úvěru toto negativum vyvažuje (Režňáková, 2012).

3.3.4 Právní základy úvěrového vztahu

Obchodní zákoník, který upravuje smlouvu o úvěru (§497-507), poskytuje bázi pro konstrukci úvěrového produktu (podobně jako v případě produktů vkladových), a tím zakládá jeho podstatné charakteristické znaky. Ze zákona vyplývá zejména, že:

- Smlouva o úvěru² jako smluvní typ patří (§261, odst. 3d) Obch. z.) mezi absolutní obchody, takže se řídí závazkové vztahy bez ohledu na povahu účastníků. Zároveň je smlouvou konsensuální povahy, takže je uzavřena již dohodou zúčastněných stran, nikoli až faktickým poskytnutím peněžních prostředků.

² Vzor smlouvy o úvěr je přílohou 2

- Ustanovení týkající se úvěrové smlouvy mají dispozitivní povahu (§263) kromě kogentního §499 týkající ho se závazkové provize, podle nějž může věřitel – pokud je poskytování úvěru předmětem jeho podnikání požadovat úplatu za rezervaci peněžních prostředků.
- Dlužník je povinen od doby poskytnutí peněžních prostředků platit z nich úroky ve sjednané výši, jinak v nejvyšší přípustné výši stanovené zákonem nebo na základě zákona (§502).
- Věřitel (banka) má možnost vázat využití poskytnutých peněžních prostředků na dohodnutý účel. Zásadu účelovosti lze však uplatnit pouze tehdy, je-li účel použití úvěrových prostředků přesně specifikován ve smlouvě.
- Banka má možnost použít u konkrétního úvěrového produktu variantní konstrukci splátkového režimu.
- Dlužník má možnost splatit úvěr předčasně.
- Dlužník je povinen vrátit poskytnuté peněžní prostředky ve sjednané lhůtě (Půlpánová, 2007).

3.3.5 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko spočívá ve své podstatě v tom, že klient či obchodní partner banky nedodrží sjednané podmínky finanční transakce a bance tím vznikne finanční ztráta. Úvěrové riziko je závislé na struktuře a kvalitě rozvahových aktiv banky a mimobilančních obchodů. Vyplývá pro banku z platební neschopnosti či platební nevěle dlužníků splatit své závazky vůči bance, které pocházejí ze splatných úvěrů, včetně úroků, ale i cenných papírů, které má banka ve svém portfoliu, poskytnutých záruk, devizových obchodů na peněžním trhu atd (Revenda, 2012).

Úvěrové riziko je závislé na struktuře a kvalitě bilančních aktiv banky a mimobilančních obchodů. Jednotlivými složkami úvěrového rizika jsou přímé úvěrové riziko (direct credit risk), riziko úvěrové angažovanosti (large credit exposure risk), riziko úvěrových ekvivalentů (credit equivalent exposure) a vypořádací riziko (settlement risk). Přímé úvěrové riziko je riziko ztráty ze selhání partnera u tradičních rozvahových položek v plné nebo částečné výši. Je nejvýznamnější složkou úvěrového rizika a zvyšuje se

úměrně s dobou splatnosti úvěru. Trvá samozřejmě po celou dobu úvěrového vztahu. Přímé riziko též záleží na subjektu, s nímž je smlouva o úvěru uzavírána. Riziko nesplacení úvěru je např. větší u podniků s podprůměrnou rentabilitou a s občasnými platebními obtížemi, naopak nižší bude riziko selhání u podniků s nadprůměrnou rentabilitou kapitálu. Při vymezování přímého úvěrového rizika jsou klienti začleňovány bankou do určitých kategorií, je jim přidělován interní rating, resp. je hodnocena jejich bonita (Polouček, 2006).

3.3.5.1 Bonita

V procesu řízení úvěrového rizika v bankách má nezastupitelné místo hodnocení klientů s pomocí nástrojů finanční analýzy. Finanční analýza výsledků hospodaření klienta a jeho scoring poskytuje společně s nefinančními aspekty jeho chování základní informace pro stanovení ratingu klienta při jeho vstupním hodnocení před poskytnutím úvěru. Využitím finančních analýz při monitoringu klientů může rovněž poskytnout důležitý signál pro účely včasné identifikace nepříznivého vývoje v hospodaření klientů. Prováděním těchto analýz tak mohou banky eliminovat budoucí dopady vyššího finančního rizika některých firem na kvalitu jejich úvěrového portfolia.

Bonita klienta charakterizuje schopnost klienta splatit včas a beze zbytku svůj dlužní závazek vůči bance z primárních zdrojů, tzn. bez nutnosti využít je splácení závazku sekundárních zdrojů. Následně banka promítá stupeň bonity klienta do rizikové marže úrokové sazby poskytnutému úvěru. Systém hodnocení bonity klientů používaný bankou je založen na soustavě kritérií (ukazatelů, případně otázek), kterými se prověřuje bonita každého klienta (Černohorský, a další, 2011).

3.3.5.2 Credit scoring

Významnou metodou v rámci úvěrové analýzy je credit scoring. Tato metoda je založena na analýze historických statistických dat o chování a možnostech určitého segmentu klientů a dalších informací. Za pomoci matematicko-statistických metod jsou vstupní data žadatele o úvěr v systému vyhodnocena. Výstupem je bodové hodnocení žadatele, které určuje, s jakou pravděpodobností budoucí dlužník splatí požadovaný úvěr (Černohorský, a další, 2011).

3.3.6 Úrokové sazby

Úroková sazba je cena zapůjčených peněz. Obvykle je vyjadřována v procentech na roční bázi (per annum, p.a.). Úrok je pak částkou, kterou je dlužník povinen zaplatit věřiteli za dočasné poskytnutí určitého objemu peněžních prostředků na předem dohodnuté období. Z kvantitativního hlediska je úrok dán rozdílem mezi částkou vrácenou věřiteli (úrok a splacená jistina) a výší poskytnutého úvěru. Úroková sazba je určena, podobně jako jiné ceny na trhu, vzájemnou interakcí poptávky a nabídky zboží, jehož cenu vyjadřuje. Vysílá ekonomickým subjektům, ať již jsou na straně věřitelů, nebo dlužníků, důležité cenové signály (Polouček, 2006).

3.3.6.1 Struktura úrokových sazeb

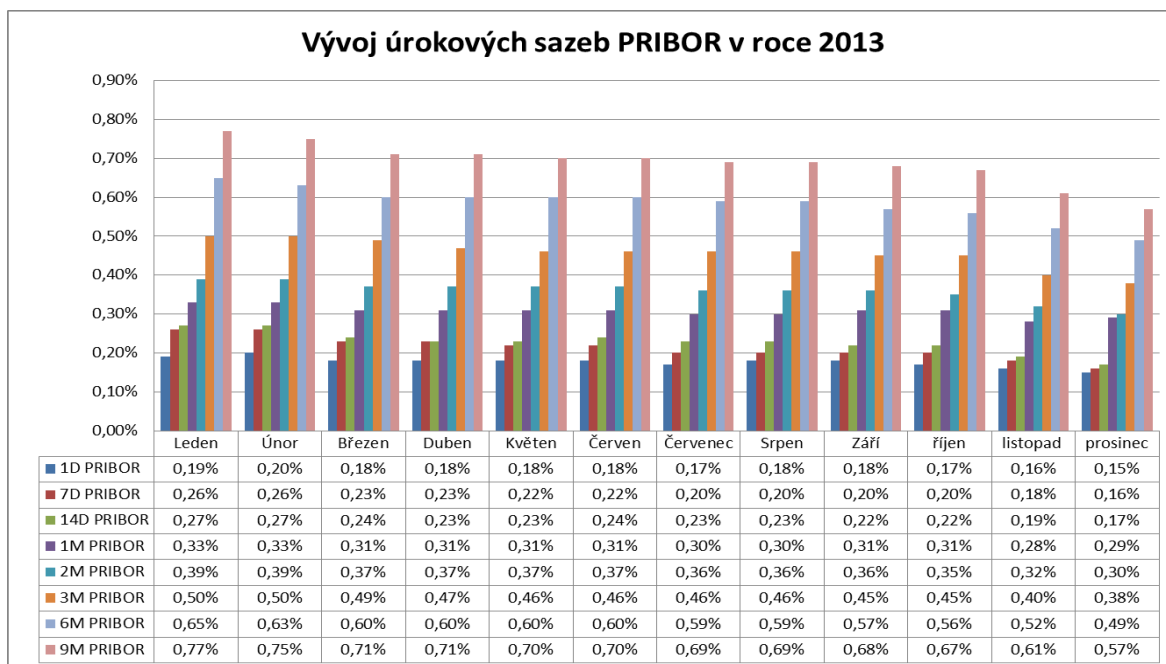
Rozeznáváme následující druhy úrokových sazeb:

- úrokové sazby vyhlášené centrální bankou
- úrokové sazby mezibankovního trhu
- základní (referenční) sazba každé banky
- úrokové sazby příslušných bank pro jednotlivé produkty – klientské úrokové sazby

Úrokové sazby mezibankovního trhu jsou úrokové sazby, za které mezi sebou navzájem obchodují ostatní banky (půjčují si a ukládají volnou likviditu) kromě banky centrální. Proces ustanovení těchto sazeb probíhá tak, že banky kotují (navrhují) dvě sazby, sazbu „bid“ a sazbu „offer“. Z kotovaných cen jsou pak na trhu podle předem daných pravidel vypočteny průměrné sazby pro dané lhůty splatnosti. V České republice jsou takto určovány sazby:

- PRIBID (Prague Interbank Bid Rate), což je průměrná úroková sazba, za kterou si banky mohou ukládat peníze u jiné banky v ČR.
- PRIBOR (Prague Interbank Offered Rate), což je průměrná úroková sazba, za kterou si banky mohou půjčovat od jiné banky v ČR (Černohorský, a další, 2011).

Graf 1: Vývoj úrokových sazeb PRIBOR v roce 2013

zdroj: zpracováno dle ČNB

3.3.7 Zajištění úvěrů

Přístup k zajištění úvěrů je v bankách stejně jako v ekonomické teorii více než komplikovaný a odráží informační asymetrii mezi věřitelem a dlužníkem. Finanční instituce často trpí nedostatkem informací, resp. neadekvátními a neaktuálními informacemi. Z hlediska ekonomické a finanční teorie jsou principy, na jejichž základě finanční instituce řídí rizika, minimalizují úvěrové riziko a poskytují úvěry, založeny na koncepci nepříznivého výběru a morálního hazardu. Proto používají k řízení úvěrového rizika celou řadu postupů: prověřování a monitorování klientů, vytváření dlouhodobých klientských vztahů, přísliby úvěru, zajištění. Vyjdeme-li z předpokladu, že dlužníci s nízkým úvěrovým rizikem chtějí úvěr splatit v čas a v plné výši, potom je logické, že jsou ochotni nabídnout kvalitní zajištění a ve vyšší hodnotě. Takové zajištění jim obvykle přináší i výhodnější úrokovou sazbu (Polouček, 2006).

Za účelem minimalizace rizika banka požaduje zajištění úvěru. Rozumí se tím veškerá opatření prováděná bankou s cílem minimalizace úvěrového rizika, tj. zajištění řádného splácení úvěru a úroků. Mezi tyto opatření patří prověřování úvěrové způsobilosti klienta (určování jeho ratingu), limitování výše úvěru pro jednotlivé klienty, kontrola

příjemce úvěru před i po poskytnutí úvěru. Banka k zajištění využívá různé zajišťovací instrumenty, které mohou mít formu osobního (např. formou směnky) nebo věcného zajištění (zástavní právo k majetku), přičemž hodnota záruky zpravidla musí být ve výši poskytnutého úvěru navýšeného o hodnotu úroků (Režňáková, 2012).

4 Praktická část

V rámci praktické části diplomové práce bude provedeno komparativní porovnání výhodnosti obou nástrojů finančního trhu a to jak z hlediska nákladů, tak i dopadu do ekonomiky u vybrané společnosti.

4.1 Základní charakteristika subjektu

4.1.1 Profil společnosti

Společnost TEMAC, a.s. poskytuje kompletní řešení v oblasti průmyslového těsnění a působí v celosvětovém měřítku. Její hlavní devizou je nezávislost, téměř stoletá tradice a v neposlední řadě i pro-aktivní přístup k ochraně životního prostředí.

Zejména díky novým technologiím a široké řadě mezinárodních certifikátů se v portfoliu zákazníků objevují velké společnosti jako např. Shell, Slovnaft, Unipetrol, Gazprom atd. Společnost TEMAC, a.s. si klade za důraz dbát na kvalitu a neustále se snaží zdokonalovat výrobní procesy a systémy řízení jakosti. V jejím držení jsou i odpovídající certifikáty ISO 9001 a ISO 14001.

Společnost TEMAC, a.s. je schopna vyrábět širokou řadu průmyslového těsnění pro oblast petrochemického a chemického průmyslu. Mezi její produkty patří široká škála těsnících elementů: vláknito-pryžové těsnící desky, desky z expandovaného grafitu a PTFE, kompletní řada kombinovaného těsnění jako např. spirálově vinutá těsnění, kamprofily, obalovaná těsnění, kovové kroužky (RTJ) a speciální kovové těsnící elementy, ucpávkové šňůry, grafitové kroužky, manžety, PTFE výrobky, statické izolační šňůry a textilie, termoizolační desky, vysekávané těsnění, kompozitní hadice, geotextílie.

Ve společnosti funguje i oddělení výzkumu a vývoje (R&D) se speciálním zkušebním zařízením pro průmyslové těsnění. Rovněž se zde nachází i vlastní nástrojárna,

kteřá umožňuje výrobu nástrojů vysoké kvality pro oblast průmyslového i automobilového odvětví.

4.1.2 Historie společnosti

Společnost TEMAC a.s. byla založena již v roce 1917 v obci Zvěříněk, která se nachází cca 40 km na východ od hlavního města Prahy. Brzké začátky výroby těsnění se datují do roku 1919. Následně v roce 1928 došlo k přejmenování společnosti na ASBESTOS a rozšíření výroby o třecí a gumové materiály. Po sametové revoluci v roce 1993 byla společnost privatizována holandskou skupinou DNI Holding B.V. V následujícím roce došlo i k jejímu přejmenování na TEMAC a spuštění bez asbestového programu.

Od roku 1997 se stala společnost TEMAC součástí holandské obchodní skupiny Royal Econosto, přičemž v následujících letech došlo k velkému přesunu technologie z Velké Británie a Holandska zejména pro kovové a polokovové těsnění. V polovině roku 2006 byla společnost TEMAC privatizována holandským investorem. K poslední změně vlastníka došlo v prosinci 2012, kdy byla společnost TEMAC prodána ruské společnosti VATI-PROM.

4.1.3 Základní údaje společnosti

Tabulka 2: Základní údaje společnosti

Obchodní název	TEMAC, a.s.
Sídlo	Zvěříněk, Nymburská čp. 53, PSČ 289 13
IČO	000 12 092
Právní forma	akciová společnost
Předmět podnikání	zpracování gumárenských směsí
Statutární orgán	předseda představenstva IOSIF SHRAER člen představenstva DENIS KOTLYAR člen představenstva EVGENIJ SAFONOV
Způsob jednání	jménem společnosti jedná každý člen představenstva samostatně
Základní kapitál	180 462 000,- Kč

zdroj: www.justice.cz

4.1.4 Finanční situace společnosti

Tabulka 3: Přehled základních údajů z rozvahy a výkazu zisku a ztráty

		stav k 31.12.2012	stav k 30.9.2013
Celková aktiva		89 984	93 148
Dlouhodobý majetek		21 762	24 093
Oběžná aktiva	Zásoby	30 987	26 508
	Krátkodobé pohledávky	29 448	25 313
	Krátkodobý finanční majetek	820	395
Pasiva	Vlastní kapitál	45 452	45 052
	Základní kapitál	180 462	180 462
	Krátkodobé závazky	39 096	44 120
	Dlouhodobé závazky	564	1 900
	Závazky z obchodních vztahů	31 743	26 483
Výkony		178 434	137 559
Výkonová spotřeba		139 631	100 738
Přidaná hodnota		45 853	42 123
Provozní výsledek hospodaření		8 123	574
Výsledek hospodaření za běžnou činnost		5 937	-400

zdroj: Auditované výkazy za 12/2012, Rozvaha a výkaz zisku a ztráty k 30.9.2013

Ziskovost společnosti TEMAC a.s. měla v roce 2012 pozitivní trend, který se odvíjí od roku 2011, kdy firma dosáhla zlomového bodu a přidaná hodnota se udržela nad 22%. Navzdory poklesu obrátu cca o 12% na 206 mil. Kč byla zaznamenána pozitivní ziskovost díky mimořádným výnosům ve výši 5,9 mil. Kč. Obrat ke konci září 2013 přesáhl 160 mil. Kč, což znamená nárůst o 4,7%, kde provozní výsledek hospodaření dosáhl výše 0,5 mil. Kč a malou prozatímní ztrátu ve výši 0,4 mil. Kč. Nicméně hrubé provozní cash flow bylo rovněž pozitivní.

Struktura rozvahy odpovídá výrobnímu záводу s více jak 100 zaměstnanci. Dlouhodobý hmotný majetek (24 mil. Kč) se skládá především z materiálu a výrobků, kde výrobní prostředky činily 21 mil Kč včetně nedokončené výroby, neboť nemovitosti (výrobní závod) jsou pronajaty od společnosti v rámci skupiny. Dalším, dlouhodobým hmotným majetkem jsou akcie ve výši 3 mil. Kč v dceřiné společnosti, která se zabývá dodávkami energie do celého areálu.

Vlastní kapitál se oproti roku 2011 podstatně navýšil na 45 mil. Kč, neboť došlo k převodu závazků ve výši 10 mil. Kč v rámci skupiny na kapitálové příspěvky a veškerý zisk byl zachován. Základní kapitál zůstal nezměněn ve výši 180 mil. Kč a relativní zadluženost se snížila na 51%. Ostatní dlouhodobé závazky ve výši 1,9 mil. Kč byly spojeny s novým výrobním zařízením financovaným formou leasingu.

Krátkodobé závazky se skládají zejména z obchodních vztahů, kde došlo ke snížení na 26,4 mil. Kč. Nárůst ve výši 11,2 mil. Kč byl zaznamenán u dohadných položek (nevyfakturované dodávky energie z dceřiné společnosti). Financování od factoringu je účtováno jako snížení krátkodobých pohledávek.

Co se týče pracovního kapitálu, tak od roku 2012 byl zaznamenán výrazně pozitivní trend a ukazatelé likvidity se rovněž zvýšily. Obrat závazků z obchodních vztahů se mírně snížil na 44 dní. Závazky po lhůtě splatnosti klesly na 10,5 mil. Kč. Obrat zásob byl cca 44 dní. Jejich výše klesla na 26,5 mil. Kč. Věková struktura pohledávek je přijatelná, většina z nich do 60 dnů po splatnosti. Obrat pohledávek z obchodních vztahů se taktéž snížil na 42 dní³.

4.1.5 Factoring ve vybrané společnosti

Společnost TEMAC a.s. spolupracuje s factoringovou společností TRANSFINANCE a.s. od roku 2007, přičemž z větší části využívá regresního factoringu a z menší pak bezregresního factoringu. Koncentrace na regresní typ factoringu je opodstatněna zejména nižšími náklady oproti bezregresnímu factoringu a neméně pak i dobrou platební morálkou odběratelů, neboť nedochází k častému uplatňování regresu (postihu) ze strany factoringové společnosti.

Portfolio zákazníků je složeno jak z tuzemských firem, tak zejména zahraničních. Firma se soustředí nejvíce na export svých výrobků a to do všech světadílů. Díky mnohaletým zkušenostem má na trhu velké jméno. Společnost TEMAC a.s. využívá factoring u svých cca 25 odběratelů, za kterými postupuje pohledávky na factoringovou společnost. Ta na základě těchto pohledávek poskytuje financování (zálohy), které se řídí factoringovou smlouvou.

³ Auditované výkazy za 12/2012 a Rozvaha a výkaz zisku a ztráty k 30.9.2013 jsou přílohou 3

Factoring je pro společnost zásadním zdrojem externího financování, díky kterému dostává možnost krytí provozního kapitálu, poskytování odložené splatnosti odběratelům, úhrady závazků, nákupu surovin a neméně pak i výroby vlastních produktů. Rovněž napomáhá i ke správě a vymáhání pohledávek, což je v dnešní době velmi důležitý aspekt, neboť velký počet nedobytných pohledávek může vést i k zániku firmy.

4.2 Vlastní průběh factoringu

4.2.1 Dosažené objemy factoringu

K hodnocení factoringu u vybrané společnosti bylo použito skutečných dat ze softwaru factoringové společnosti, které byly zaznamenány za období 1-9/2013 viz níže uvedená tabulka č.4

Tabulka 4: Průběh factoringu v tis. Kč (1-9/2013)

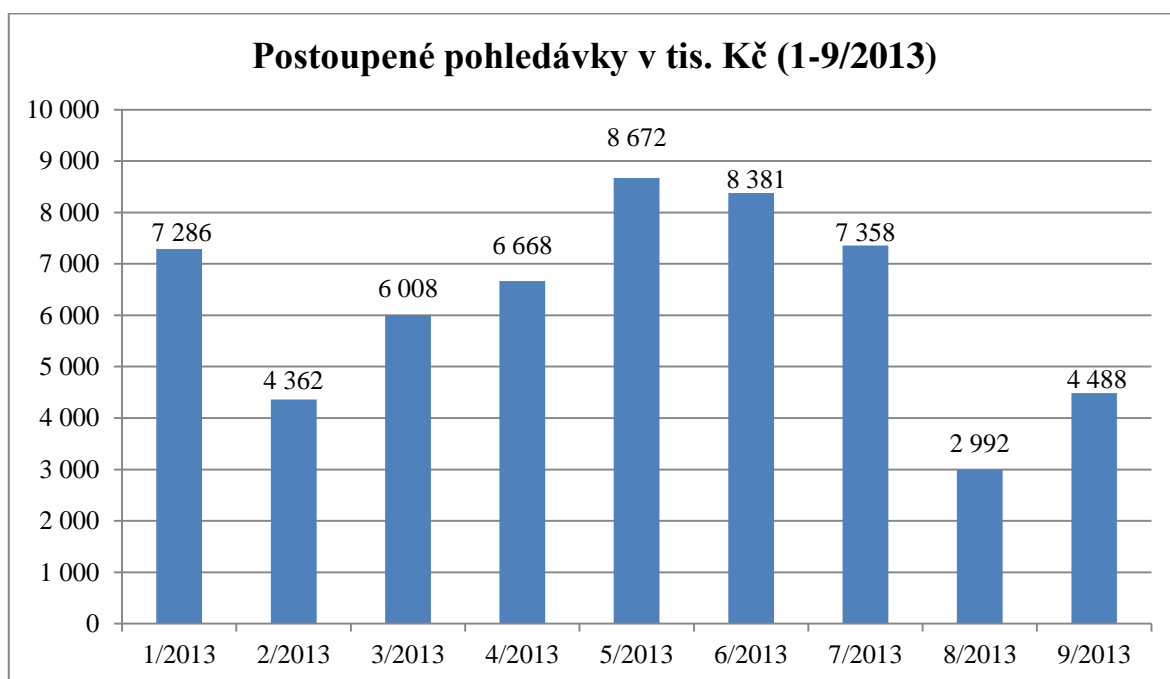
Průběh factoringu v tis. Kč (1-9/2013)										
	Celkem 2013	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Postoupené pohledávky	56 214	7 286	4 362	6 008	6 668	8 672	8 381	7 358	2 992	4 488
Poskytnuté financování (zálohy)	52 627	5 357	4 449	6 793	5 558	7 194	6 899	7 725	3 870	4 782
Došlé platby od odběratelů	53 664	6 061	4 179	5 989	4 318	6 312	6 482	5 584	9 513	5 226
Zůstatky	Průměr 2013	31.1.13	28.2.13	31.3.13	30.4.13	31.5.13	30.6.13	31.7.13	31.8.13	30.9.13
Otevřené pohledávky	16 676	15 148	14 979	14 911	16 391	18 343	20 139	21 680	14 729	13 767
Otevřené financování	13 265	11 168	11 498	12 380	13 701	14 682	15 196	17 433	11 854	11 473

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Výše uvedená tabulka č.4 obsahuje data objemu postoupených pohledávek na factoringovou společnost, vyplacených záloh (financování) ze strany factoringové společnosti a objem příchozích plateb od odběratelů (zákazníků) společnosti TEMAC a.s., které přišly na factoringovou společnost. Dále pak tabulka obsahuje zůstatky otevřených (nezaplacených) pohledávek a otevřeného (poskytnutého) financování, a to vždy ke konci jednotlivých kalendářních měsíců.

Celková hodnota objemu postoupených pohledávek dosáhla ve sledovaném období 56,2 mil Kč, přičemž nejvíce pohledávek bylo postoupeno v květnu 2013 a nejméně pak v srpnu 2013. Vzhledem k tomu, že se jedná o výrobní podnik, který v srpnu poskytuje svým zaměstnancům celozávodní dovolenou (cca 2-3 týdny), tudíž tomu odpovídá i nízký objem postoupených pohledávek v tomto měsíci. Naopak v květnu 2013 podnik vyexpedoval větší množství zboží, čímž se zároveň zvýšila fakturace a v souvislosti s tím došlo ke vzniku pohledávek. Objem pohledávek za daný měsíc dosáhl hodnoty 8,6 mil. Kč. Tyto pohledávky byly následně postoupeny na factoringovou společnost.

Graf 2: Postoupené pohledávky v tis. Kč (1-9/2013)

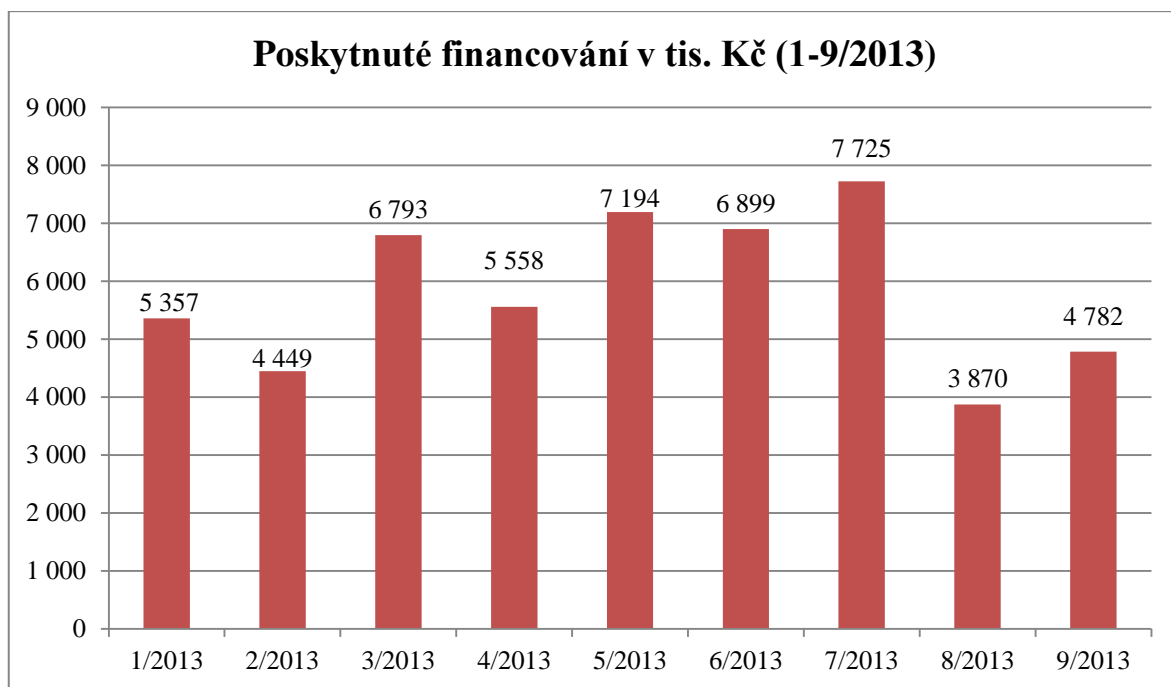

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této práce, tak v případě postoupení pohledávek na factoringovou společnost získává podnik tzv. zálohy, nebo jinak též financování. Označení „zálohy“ je zde na místě, neboť klient factoringové společnosti nedostává 100% nominální hodnoty pohledávky, ale pouze její část. Zpravidla se zálohy pohybují v rozmezí 70-90% z nominální hodnoty pohledávek.

V následujícím grafu č.3 je možné pozorovat objem poskytnutých záloh, které ve sledovaném období (1-9/2013) poukázala factoringová společnost ve prospěch účtu společnosti TEMAC a.s. Celkový objem poskytnutých záloh za celé období tak dosáhl objemu 52,6 mil. Kč.

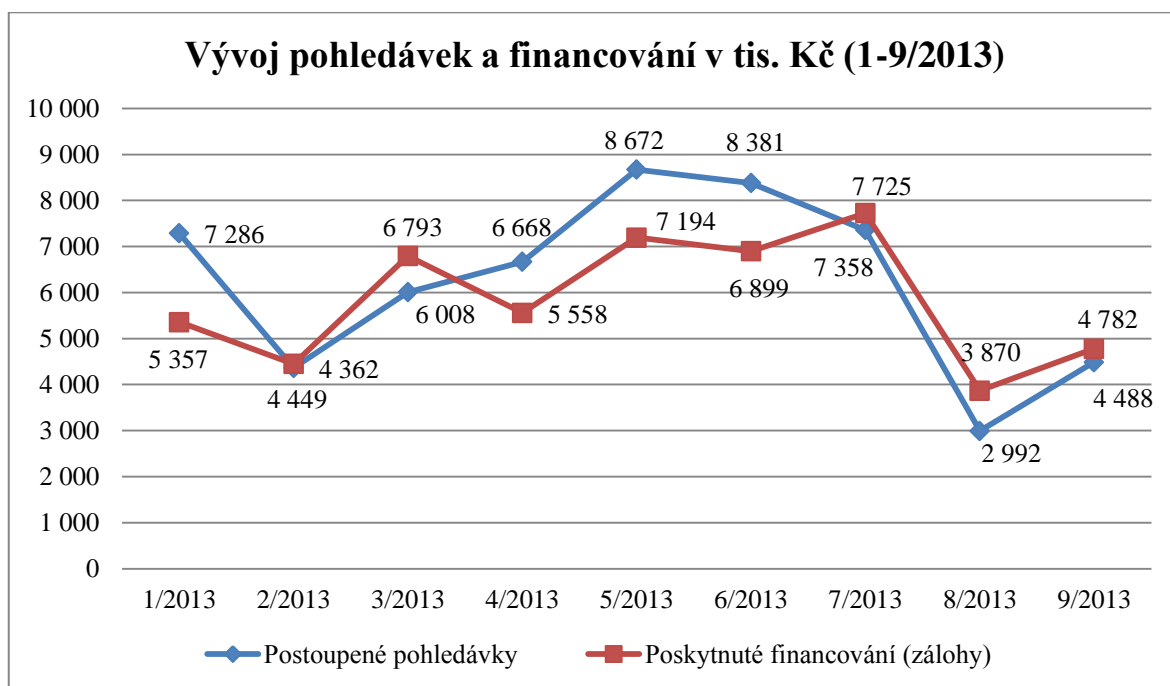
Graf 3: Poskytnuté financování v tis. Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

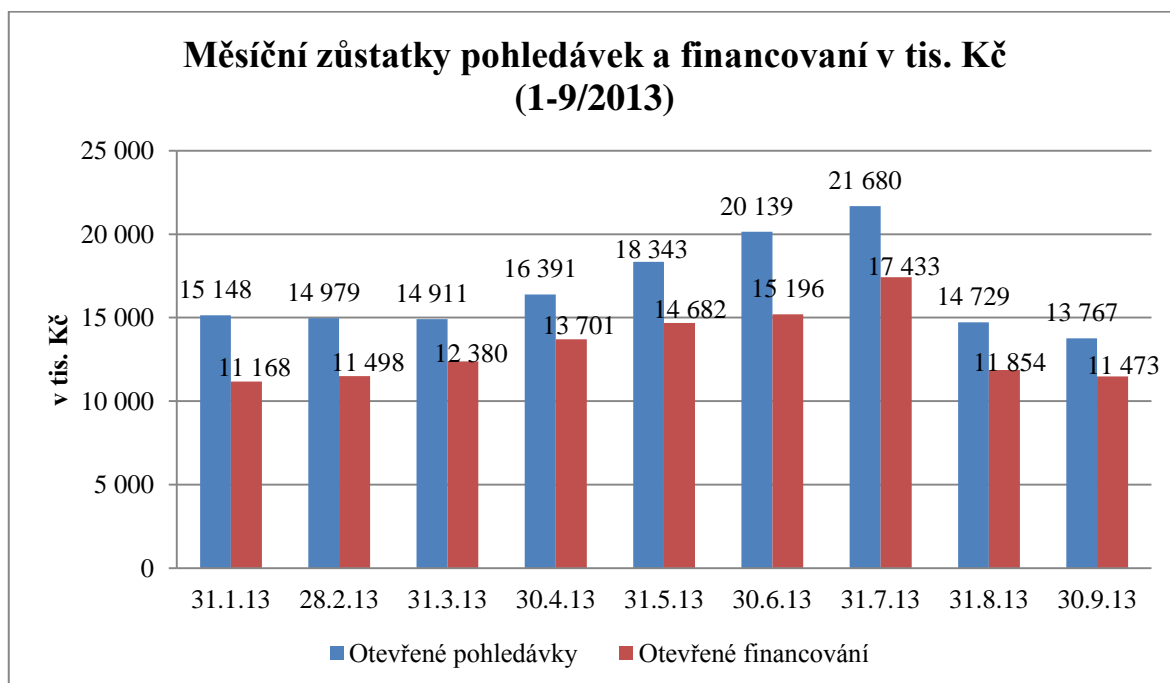
Z grafu č.3 je dále patrné, že nejvíce záloh (financování) čerpala společnost TEMAC a.s. v červenci 2013 a nejméně pak v srpnu 2013, což navazuje na předchozí graf postoupených pohledávek, neboť díky většímu objemu postoupených pohledávek získala společnost TEMAC a.s. i větší objem financování. Celkový průběh vývoje objemu postoupených pohledávek a objemu poskytnutého financování je znázorněn v následujícím grafu č.4. Z výsledků je patrné, že trend poskytnutého financování kopíruje trend postoupených pohledávek. Dále je také zajímavé, že v březnu, červenci, srpnu a září 2013 činila výše poskytnutých záloh větší objem, nežli postoupené pohledávky. To bylo zapříčiněno tím, že factoringová společnost zinkasovala větší objem plateb od odběratelů společnosti TEMAC a.s., kde se tento fakt rovněž projevil ve výši doplatků z nominální ceny postoupených pohledávek.

Graf 4: Vývoj pohledávek a financování v tis. Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Graf 5: Měsíční zůstatky pohledávek a financování v tis. Kč (1-9/2013)

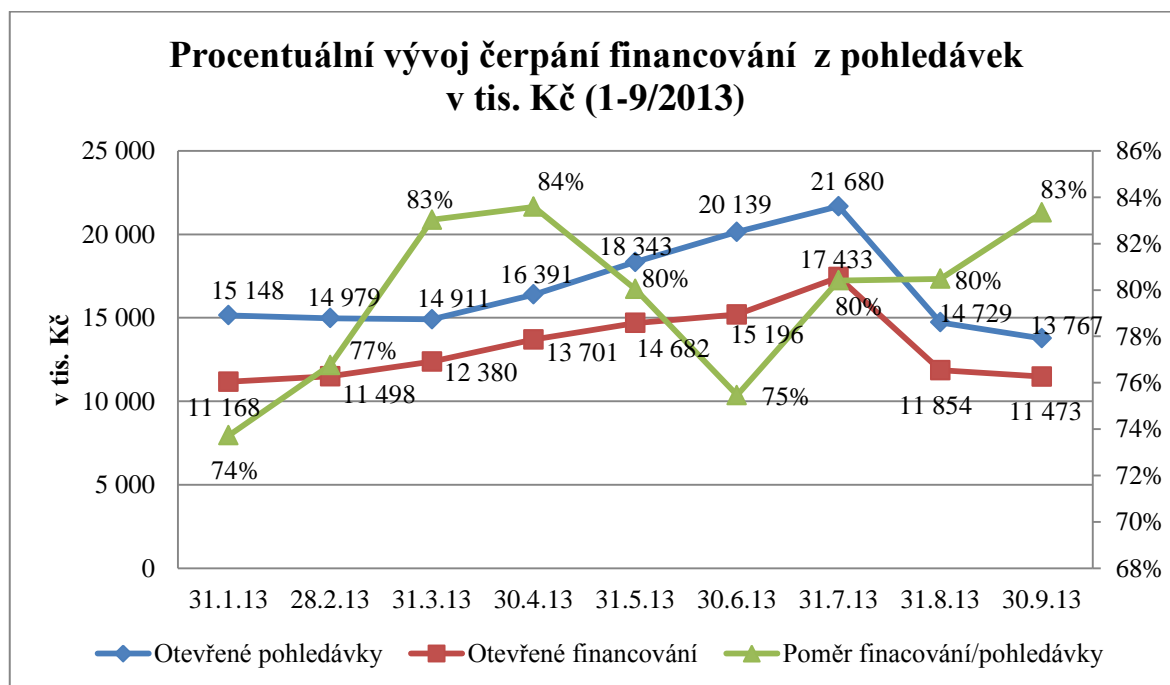

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Ve výše uvedeném grafu č.5 je uveden vývoj stavu otevřených (nezaplacených) pohledávek a poskytnutého (nesplaceného) financování a to vždy ke konci jednotlivých měsíců. Z grafu je zřejmé, že nejvyšší stav otevřených pohledávek byl ke konci července 2013 a rovněž tak i stav otevřeného (poskytnutého) financování. Tento výsledek reflektuje předchozí grafy vývoje pohledávek a financování.

V následujícím grafu č.6 je vyjádřený procentuální poměr poskytnutého financování k postoupeným pohledávkám za dané období 1-9/2013. V lednu 2013 společnost TEMAC a.s. čerpala financování ve výši 74% z hodnoty otevřených pohledávek. Tato hodnota je vypočítána jako poměr stavu financování ve výši 11 168 tis. Kč a stavu otevřených pohledávek ve výši 15 148 tis. Kč, tj. $11\,168/15\,148 = 74\%$. Stejným způsobem jsou dopočítány i zbylé kalendářní měsíce. Z výsledků dále vyplývá, že společnost za sledované období čerpala v průměru financování (zálohy) ve výši 80% z objemu postoupených pohledávek. Výkyvy v jednotlivých měsících jsou způsobené zejména objemem postoupených pohledávek a také objemem došlých plateb od odběratelů v daném kalendářním měsíci.

Graf 6: Procentuální vývoj čerpání financování z pohledávek v tis. Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

4.2.2 Náklady factoringu

Náklady na factoring, které byly vynaloženy sledovanou společností za období 1-9/2013, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 5: Náklady factoringu dle jednotlivých složek v tis. Kč (1-9/2013)

Náklady factoringu dle jednotlivých složek v tis. Kč										
	Celkem 2013	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Úrok z financování	259	25	24	26	29	30	32	37	32	25
Provize z postoupených pohledávek	303	39	23	32	35	47	44	39	18	24
Ostatní poplatky	35	5	3	6	3	5	3	3	4	3
Celkové náklady factoringu	597	69	50	65	67	82	80	79	54	52

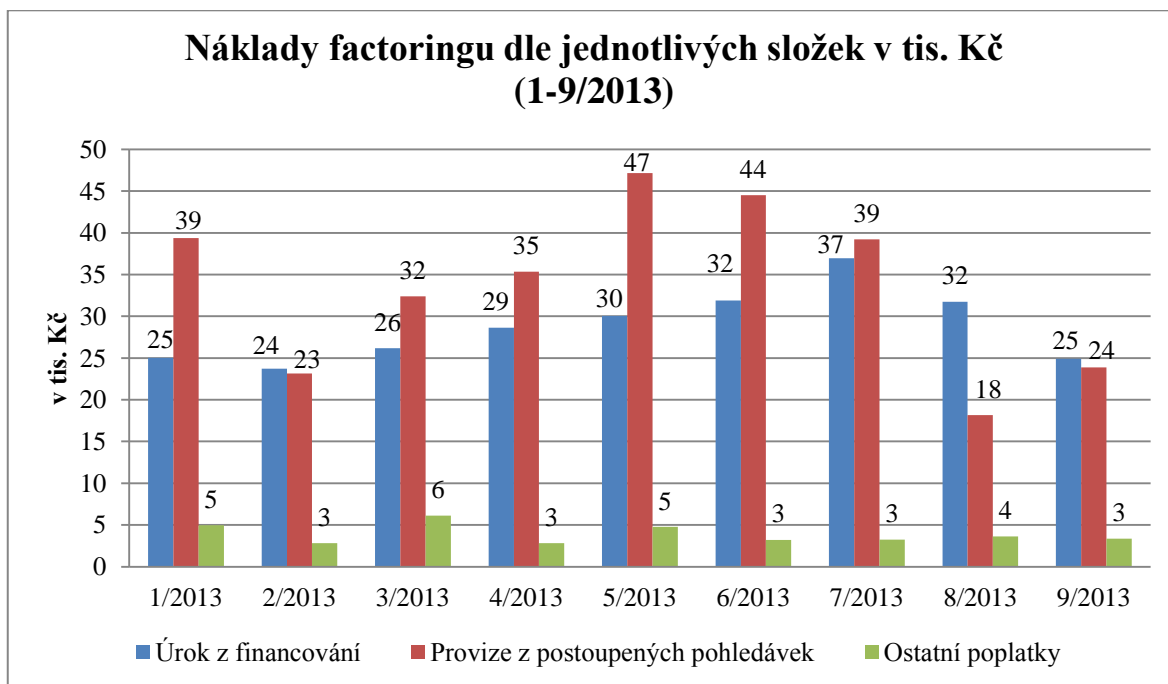
zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Náklady factoringu se standardně dělí na provizi z postoupených pohledávek a úrok z poskytnutého financování. Detailní postup výpočtu provize z postoupených pohledávek a úroku z poskytnutého financování je objasněno v kapitole 4.2.3.

Důležitým faktem je, že se ve factoringu objevují i další poplatky, které factoringové společnosti účtují svým klientům. Mezi tyto tzv. ostatní poplatky patří např. bankovní výlohy, nadstandardní administrativní úkony, poplatky za udělení či změnu limitů, posouzení obchodního případu, monitorování bonity odběratelů apod.

V případě sledované společnosti se jedná o bankovní výlohy, které vznikají při platbách v jiné měně nežli Kč, nebo v měně Kč od zahraničních odběratelů. Důvod bankovních výloh je takový, že většinou peníze neputují přímo z banky plátce do cílové banky, ale přes tzv. korespondenční banky. Z tohoto důvodu nejsou bankovní výlohy vždy stejné, ale záleží na tom, která korespondenční banka platbu zpracovává, neboť každá z těchto bank má jiné ceníkové sazby. Standardně se cena za jednu takovou platbu pohybuje v rozmezí cca 200 - 500 Kč.

Graf 7: Náklady factoringu dle jednotlivých složek v tis. Kč (1-9/2013)

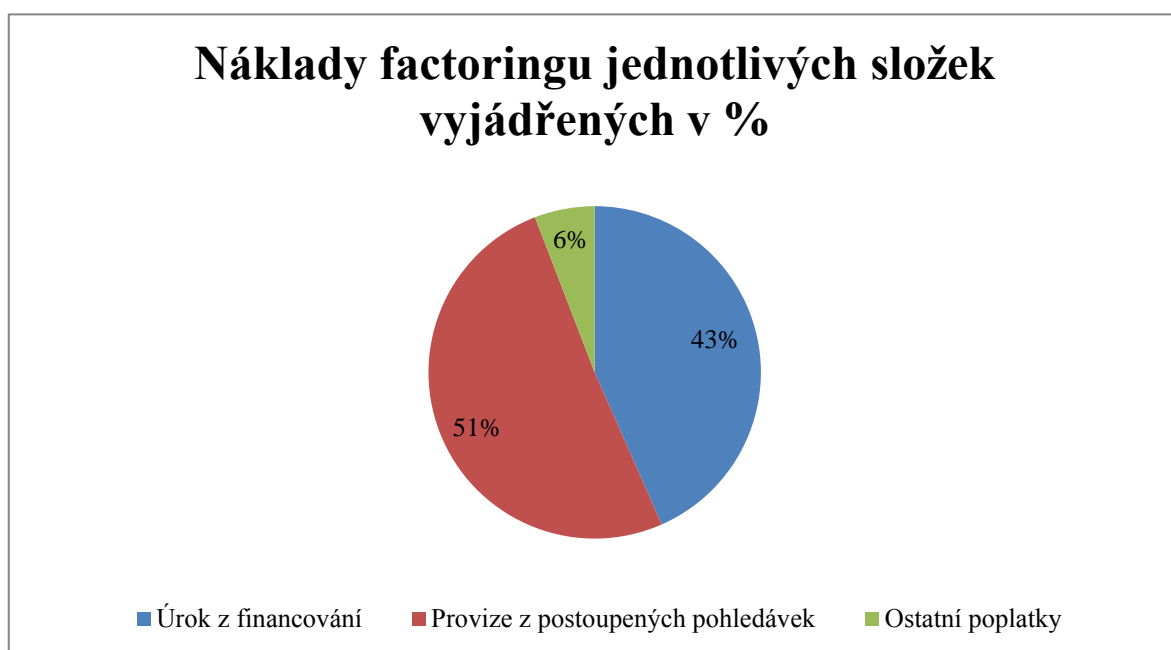
zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z výše uvedeného grafu č.7 je patrné, že největší část factoringových nákladů tvoří provize z postoupených pohledávek, přičemž úrok z financování je až na druhém místě. Tento fakt lze logicky odůvodnit tím, že jednak jsou v dnešní době úrokové sazby velmi nízké, ale hlavním důvodem je, že provize z odkupu v sobě zahrnuje náklady factora spojené s administrativním zpracováním faktur, evidencí a inkasní činností. Dále pak zahrnuje vynaložené náklady na posouzení bonity klienta, na posouzení bonity odběratelů atd. Tato část celkových nákladů je pro factoringovou společnost nejvíce výnosná, a proto ve většině případů factoringové společnosti spíše nabízejí nižší úrokové sazby a vyšší provize. Dalším faktem je, že klient factoringové společnosti hradí úroky z částky, kterou čerpá, přičemž není jeho povinností vyčerpat veškeré disponibilní prostředky. Pokud tedy nedochází k plnému čerpání, přichází potom factoringová společnost o úroky z nich plynoucí. Na druhou stranu provize z odkupu se strhává ihned po postoupení pohledávky.

V případě sledované společnosti je provize z odkupu pohledávek v srpnu 2013 nižší, nežli úrok z financování. To bylo zapříčiněno tím, že v tomto měsíci byl nízký objem postoupených pohledávek a tím pádem i nízká provize.

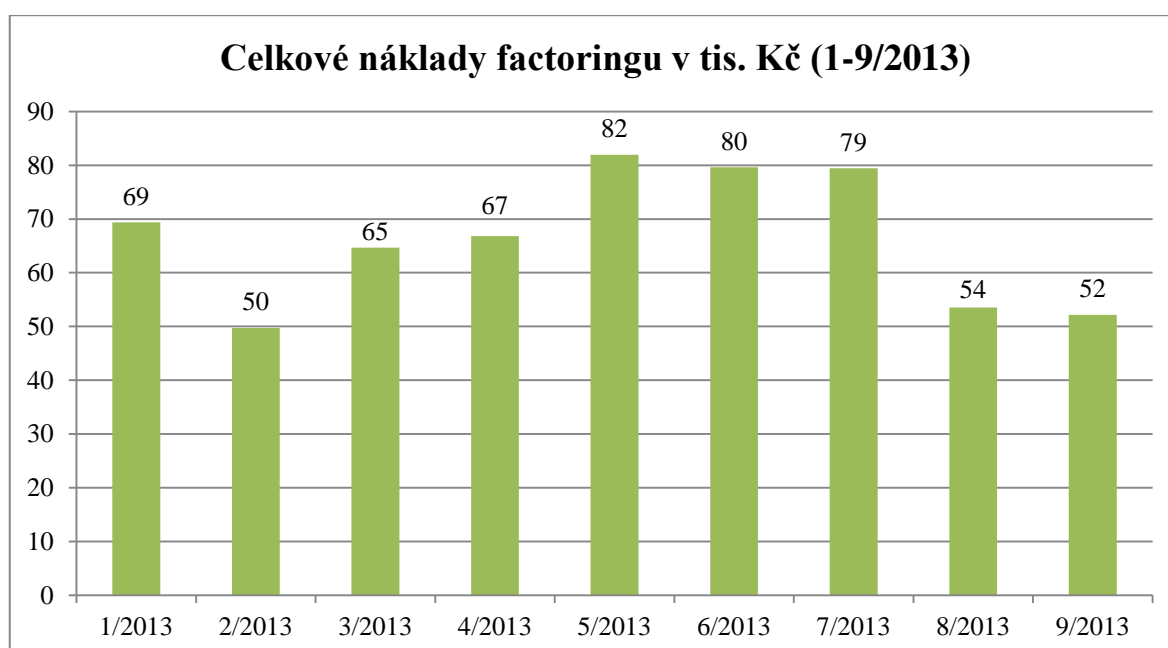
Pro lepší přehlednost jsou v následujícím grafu procentuálně znázorněny celkové náklady factoringu dle jednotlivých složek. Jak již bylo uvedeno výše, tak u zkoumané společnosti tvoří největší část celkových nákladů provize z postoupených pohledávek 51%, následuje úrok z financování 43% a mírnou část 6% tvoří ostatní poplatky.

Graf 8: Náklady factoringu jednotlivých složek vyjádřených v %

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Graf 9: Celkové náklady factoringu v tis. Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Tabulka 6: Procentuální vyjádření nákladů factoringu v tis. Kč (1-9/2013)

Procentuální vyjádření nákladů factoringu v tis. Kč										
	Celkem 2013	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Postoupené pohledávky	56 214	7 286	4 362	6 008	6 668	8 672	8 381	7 358	2 992	4 488
Celkové náklady factoringu	597	69	50	65	67	82	80	79	54	52
Náklady factoringu jako % z obrátu	1,06%	0,95%	1,14%	1,08%	1,00%	0,95%	0,95%	1,08%	1,79%	1,16%

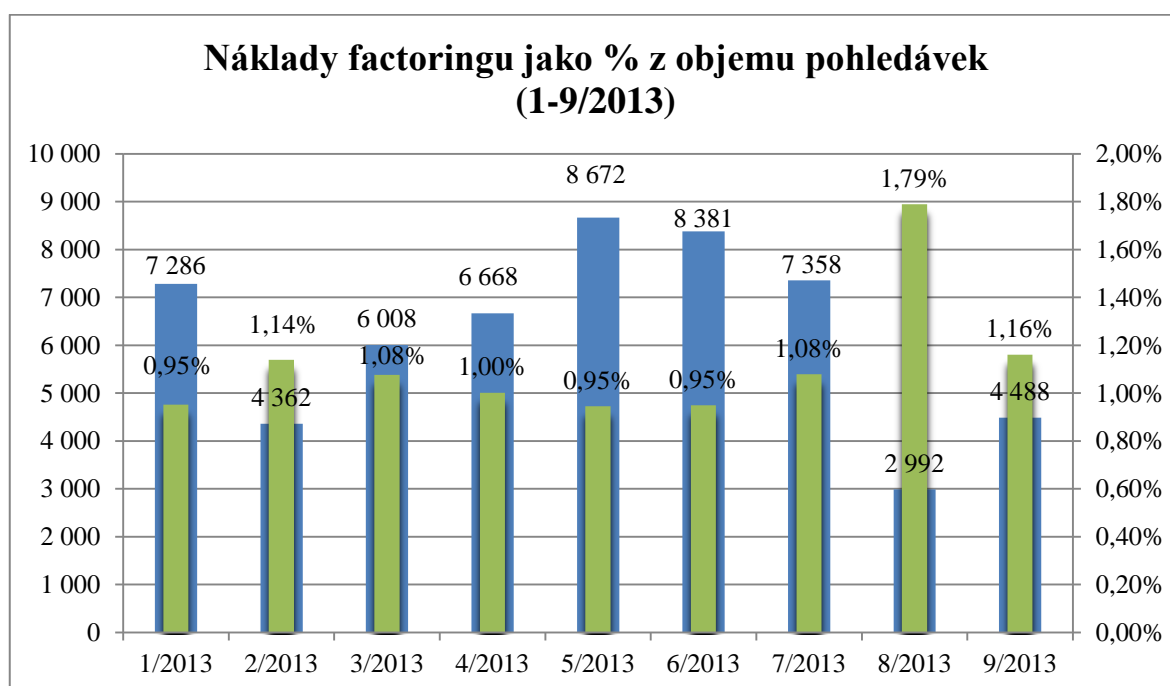
zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z tabulky č. 6 je patrné, že celkové vynaložené náklady factoringu u vybrané společnosti dosáhly sumy 597 tis. Kč za období 1-9/2013. Ve srovnání s dosaženým obrátem 56 214 tis. Kč, tedy objemem postoupených pohledávek, činily celkové náklady factoringu 1,06% z celkového objemu postoupených pohledávek. Tento výsledek byl spočítán následovně: $597 \div 56\,214 \cdot 100 = 1,06\%$. Zde je nutné konstatovat, že výsledná cena factoringu je s ohledem k dosaženému objemu pohledávek velmi nízká, neboť se cena factoringu standardně pohybuje v rozmezí 1,5 - 2% z hodnoty pohledávek.

Nicméně ve sledovaném případě činily celkové náklady pouze 1,06% objemu postoupených pohledávek. Tento fakt je ovlivněn tím, že společnost TEMAC a.s. je pro factoringovou společnost strategickým partnerem, kde spolupráce probíhá téměř 7 let. Neméně důležitým faktem jsou i nabídky konkurenčních společností. Zde je ovšem důležité zmínit, že cena factoringu se odvíjí od struktury obchodu, ročním obrátem, bonitě odběratelů a platební podmínce (délka odložené splatnosti).

Z hlediska stávající factoringové společnosti by byl ideální stav, kdyby náklady factoringu dosahovaly standardního cenového rozmezí 1,5 - 2% z hodnoty objemu postoupených pohledávek. V tomto případě by to znamenalo bezpodmínečné zvýšení factoringových poplatků, a to cca 0,5 – 1 krát oproti stávajícím podmínkám, aby bylo dosaženo požadovaného výnosu factoringové společnosti.

Graf 10: Náklady factoringu jako % z objemu pohledávek (1-9/2013)

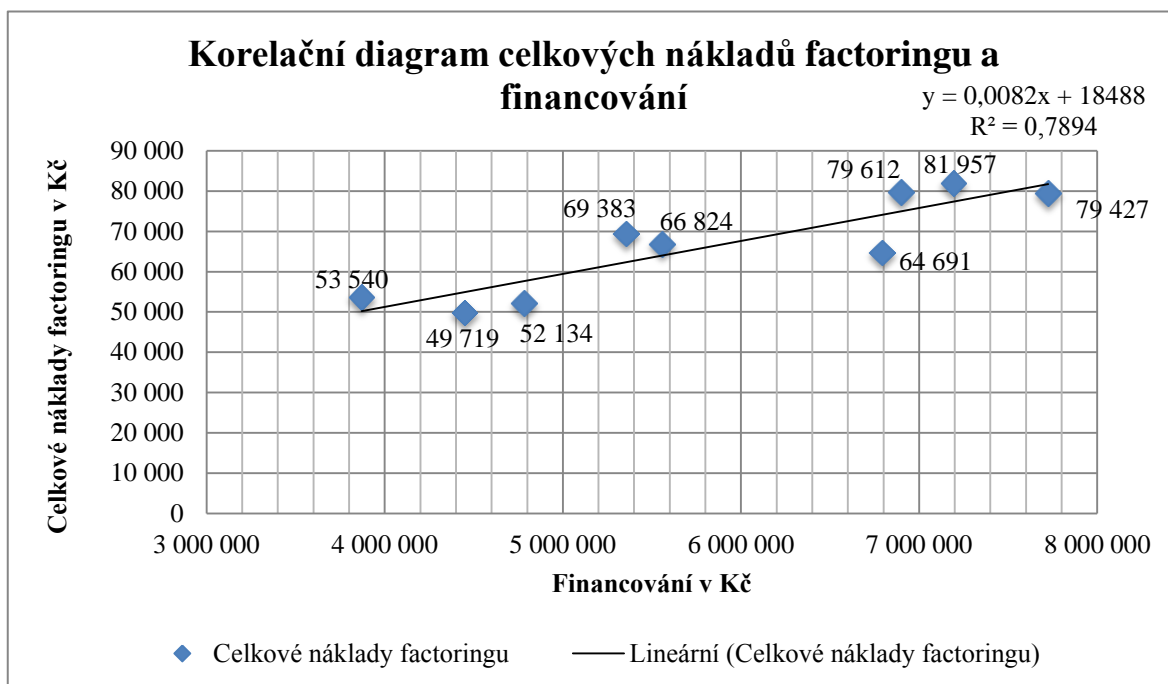

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z výše uvedeného grafu č.10 je patrné, že procentuální náklad factoringu se průměrně pohyboval kolem 1% hodnoty postoupených pohledávek. Pouze v srpnu 2013 došlo k největší odchylce od průměru. Tento jev byl způsoben tím, že v tomto měsíci došlo k poklesu objemu postoupených pohledávek, přičemž zbylé části factoringových nákladů (úrok z financování + ostatní poplatky) se pohybovaly v podobné výši jako v ostatních kalendářních měsících. Z toho důvodu celkové náklady činily 1,79% hodnoty postoupených pohledávek za daný kalendářní měsíc.

V předchozí části byly náklady factoringu hodnoceny z obecného hlediska. Každopádně je ale jistě zajímavé porovnat i jednotlivé složky factoringových poplatků vůči celkovým nákladům na factoring a rovněž tak i celkové náklady factoringu k poskytnutému financování. V následující části je provedena analýza závislosti výše uvedených proměnných. Pro vyhodnocení této závislosti jsou použity statistické metody regrese a korelace.

Graf 11: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a financování

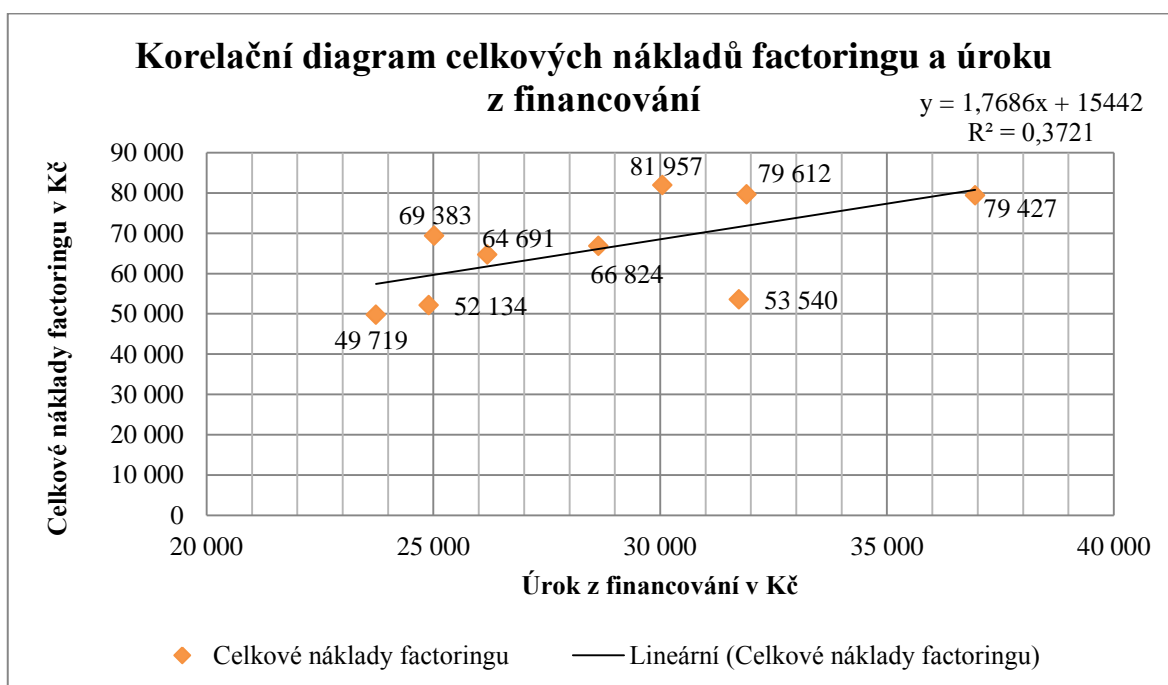

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z grafu č.11 lze pozorovat závislost celkových nákladů factoringu na poskytnutém financování. Jde o zcela logický jev, neboť pokud se zvýší poskytnuté financování, tím se zvýší úrok a zároveň i celkové náklady na factoring. Ve statistické terminologii to znamená, že se jedná o pevnou závislost, tj. výskyt jednoho jevu odpovídá výskytu druhého jevu a naopak. Tato skutečnost se taktéž projevila u sledované společnosti. V případě, že by se zvýšilo financování z 8 mil. Kč na 9 mil. Kč, tak by došlo k nárůstu factoringových nákladů o 8 200 Kč, tzn. zvýšení o 8,9%, což reflektuje rovnice trendové funkce přímky, která vyplývá z grafu č.11. Dále pak koeficient determinace R^2 dosahuje hodnoty téměř „0,8“, což znamená, že hodnoty spojnice trendu odpovídají z 80% skutečným hodnotám. Z tohoto grafu lze také pozorovat, že se skutečné hodnoty pohybují kolem regresní přímky, tzn., že se tím potvrdil vyšší stupeň závislosti proměnných.

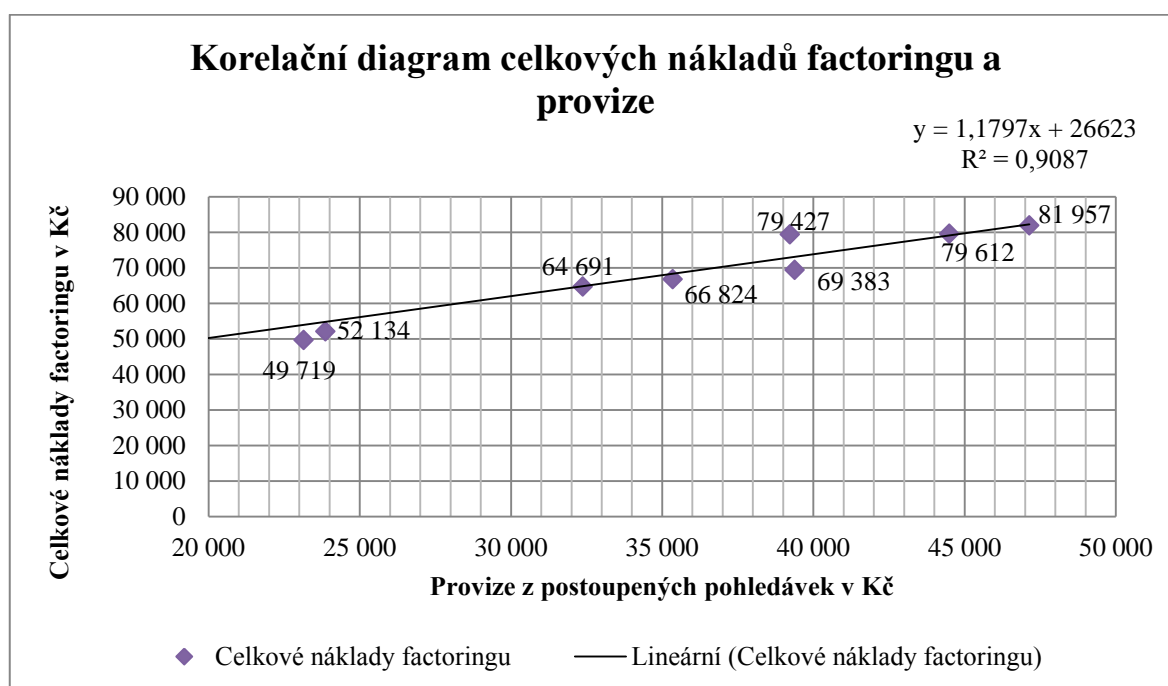
Jak již bylo výše uvedeno, tak úrok z poskytnutého financování činil cca 43% z celkových nákladů factoringu v rámci sledované společnosti. Zároveň i v tomto případě existuje regrese mezi úrokem z financování a celkovými náklady factoringu. Dle rovnice trendové funkce bylo zjištěno, že pokud by došlo ke zvýšení úroku z financování z 35 tis. Kč na 40 tis. Kč, tak by výsledkem bylo zvýšení celkových nákladů factoringu o 8.843,- Kč, tj. zvýšení o 10,26%. Bohužel koeficient determinace dosáhl hodnoty „0,37“, tzn., že hodnoty spojnice trendu odpovídají pouze z 37% skutečným hodnotám. Tato trendová funkce je tedy méně vypovídající viz graf č.12.

Graf 12: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a úroku z financování

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

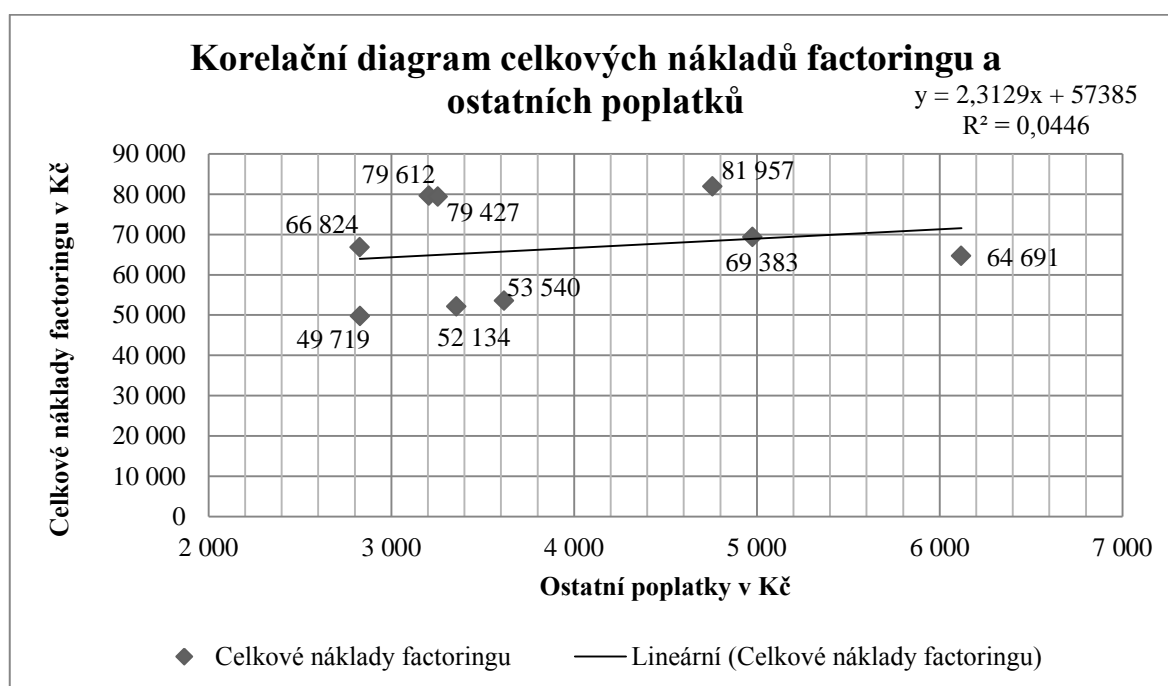
Graf 13: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a provize

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Ve výše uvedeném grafu č.13 je porovnána závislost provize z postoupených pohledávek a celkovými náklady. Také v tomto případě je trend rostoucí, tj. existuje závislost mezi sledovanými proměnnými. Pokud se zvýší náklady na provizi, pak se tento jev promítne i zvýšením celkových nákladů. Po dosazení do rovnice trendu vyplývá, že pokud se zvýší provize ze 45 tis. Kč na 50 tis. Kč, tak se zároveň zvýší i celkové náklady o 5 899 Kč, což je o 6,89%. Koefficient determinace R^2 dosahuje hodnoty „0,9“, tudíž hodnoty spojnice trendu odpovídají z 90% skutečným hodnotám. Tato trendová funkce má tedy vysokou vypovídající schopnost.

Graf 14: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a ostatních poplatků

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Ve výše uvedeném grafu č.14 byly rovněž porovnány ostatní factoringové poplatky s celkovými náklady, kde výsledky prokázaly, že naměřené hodnoty ostatních poplatků jsou různě rozptýleny od regresní přímky, tzn., že závislost celkových nákladů factoringu na ostatních poplatcích je insignifikantní. Z rovnice trendové funkce vyplývá, že pokud by došlo ke zvýšení ostatních poplatků z 6 tis. Kč na 7 tis. Kč, tak by výsledkem bylo zvýšení celkových nákladů o 2 313 Kč, což znamená zvýšení o 3,14%. Koeficient determinace R^2 dosahuje hodnoty „0,04“, tudíž hodnoty spojnice trendu odpovídají pouze z 4% skutečným hodnotám, tj. tato trendová funkce je téměř nevypovídající.

4.3 Modelový příklad výpočtu nákladů factoringu

K lepší představě o tom, jak probíhá factoringová operace a následný výpočet factoringových nákladů, poskytuje následující modelová situace v rámci zvoleného kalendářního měsíce. Nejprve je důležité ale zmínit, že v případě, že společnost využívá factoring, tak postupuje své pohledávky, nebo jejich část na factoringovou společnost, která jí na oplátku propůjčí financování, neboli jinak též zálohy. Na základě postoupení pohledávky přechází její vlastnictví na factoringovou společnost, která se stává jejím majitelem. Z toho důvodu již klient nemá pohledávku za svým odběratelem, ale má pohledávku za factoringovou společností. Jak vyplývá z předchozích kapitol, tak po postoupení pohledávky dochází k výplatě zálohy ze strany factoringové společnosti a klientovi tím vzniká závazek, což lze rovněž chápat jako pohledávku factoringové společnosti za klientem.

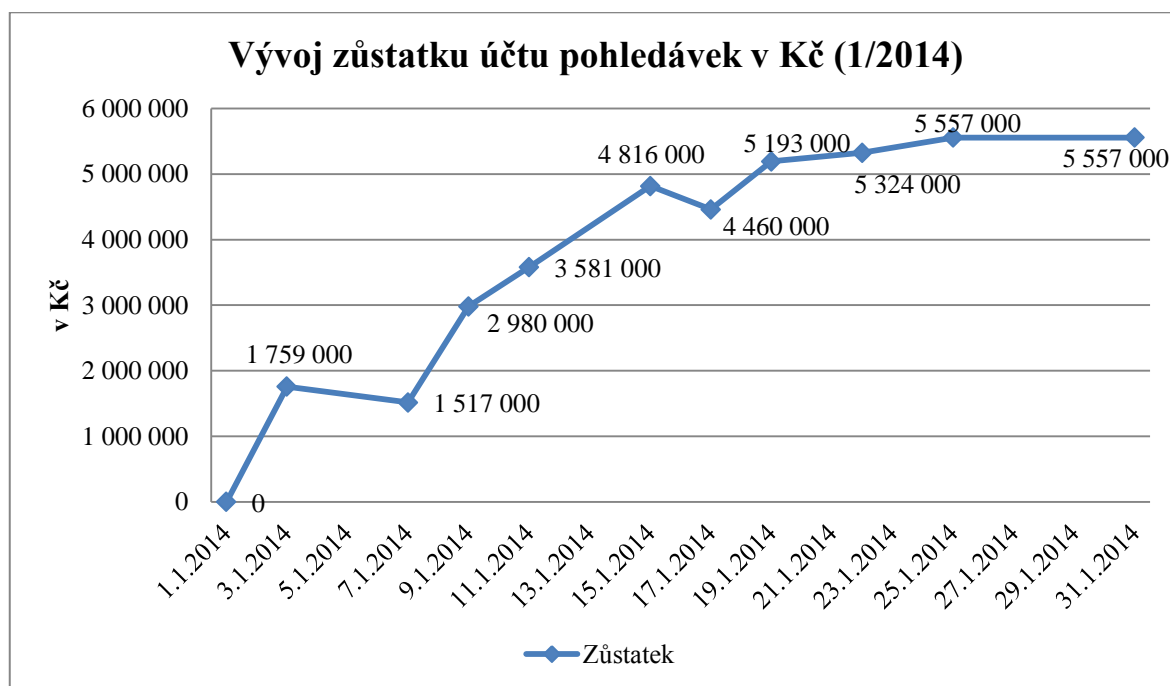
Jak vypovídá níže uvedená tabulka č.7, tak v tomto modelovém případě činí počáteční stav účtu pohledávek 0 Kč. Na tomto účtu jsou evidovány postoupené pohledávky a došlé platby od odběratelů klienta factoringové společnosti.

Tabulka 7: Účet pohledávek v Kč (1/2014)

Účet pohledávek v Kč (1/2014)				
Datum	Debet	Kredit	Zůstatek	Druh pohybu
1.1.2014			0	počáteční stav
3.1.2014	1 759 000		1 759 000	postoupené pohledávky
7.1.2014		242 000	1 517 000	došlé platby od odběratelů
9.1.2014	1 463 000		2 980 000	postoupené pohledávky
11.1.2014	859 000	258 000	3 581 000	postoupené pohledávky + došlé platby
15.1.2014	1 235 000		4 816 000	postoupené pohledávky
17.1.2014		356 000	4 460 000	došlé platby od odběratelů
19.1.2014	733 000		5 193 000	postoupené pohledávky
22.1.2014	956 000	825 000	5 324 000	postoupené pohledávky + došlé platby
25.1.2014	233 000		5 557 000	postoupené pohledávky
31.1.2014			5 557 000	konečný stav k 31.1.2014

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Graf 15: Vývoj zůstatku účtu pohledávek v Kč (1/2014)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z výše uvedené tabulky č.7 je patrné, že dne 3.1.2014 klient postoupil pohledávky za svými odběrateli na factoringovou společnost ve výši 1 759 000 Kč. Zůstatek účtu pohledávek se zvýšil z 0 Kč na 1 759 000 Kč a tím pádem klientovi vznikla pohledávka za factoringovou společností v této výši. Následující den, tj. 4.1.2014 dostal klient zálohu od factoringové společnosti ve výši 85% z hodnoty postoupených pohledávek, což činí částku 1 495 150 Kč. Výpočet částky zálohy je tedy následující: $1\,759\,000 \cdot 85\% = 1\,495\,150$ Kč. Po načerpání zálohy, klientovi vzniká závazek vůči factoringové společnosti, tudíž počáteční stav účtu financování se zvýšil z 0 Kč na 1 495 150 Kč, jak vyplývá z níže uvedené tabulky č.8.

Tabulka 8: Účet financování v Kč (leden 2014)

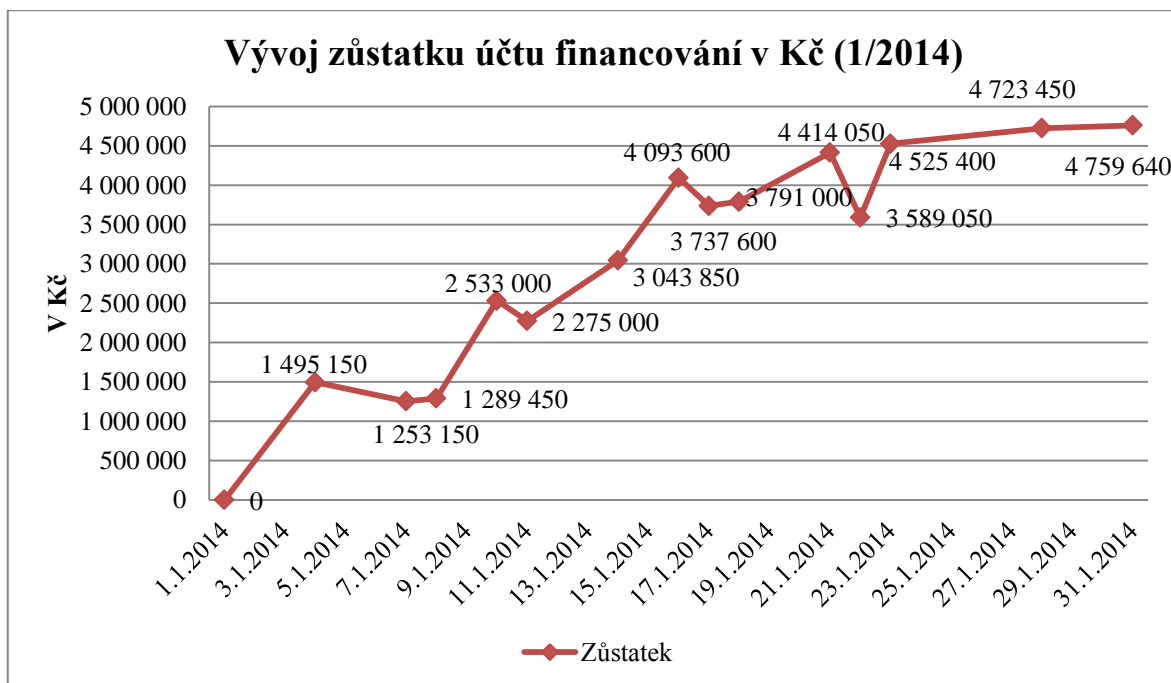
Účet financování v Kč (1/2014)				
Datum	Debet	Kredit	Zůstatek	Druh pohybu
1.1.2014			0	počáteční stav
4.1.2014	1 495 150		1 495 150	poskytnuté zálohy
7.1.2014		242 000	1 253 150	došlé platby od odběratelů
8.1.2014	36 300		1 289 450	poskytnuté zálohy
10.1.2014	1 243 550		2 533 000	poskytnuté zálohy
11.1.2014		258 000	2 275 000	došlé platby od odběratelů

14.1.2014	768 850		3 043 850	poskytnuté zálohy
16.1.2014	1 049 750		4 093 600	poskytnuté zálohy
17.1.2014		356 000	3 737 600	došlé platby od odběratelů
18.1.2014	53 400		3 791 000	poskytnuté zálohy
21.1.2014	623 050		4 414 050	poskytnuté zálohy
22.1.2014		825 000	3 589 050	došlé platby od odběratelů
23.1.2014	936 350		4 525 400	poskytnuté zálohy
28.1.2014	198 050		4 723 450	poskytnuté zálohy
31.1.2014	36 190		4 759 640	provize z postoupených faktur
31.1.2014	13 435		4 773 075	úrok z poskytnutých záloh
31.1.2014	500		4 773 575	poplatek za online aplikaci
31.1.2014			4 773 575	konečný stav k 31.1.2014

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

S ohledem k výše uvedenému je rovněž důležité zmínit fakt, že na základě denních zůstatků účtu financování je na konci daného měsíce vypočítán úrok. Jeho výpočet je uveden v tabulce č.10, které se nachází dále v této kapitole.

Graf 16: Vývoj zůstatku účtu financování v Kč (1/2014)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Dne 7.1.2014 přišly platby od odběratelů klienta na účet factoringové společnosti ve výši 242 000 Kč. Jak je možné pozorovat v tabulce č.7, ale zároveň i v tabulce č.8, tak došlé platby ovlivňují jak účet pohledávek, tak i účet financování. V obou případech se jedná o kredit, tj. dochází ke snížení zůstatků. Tímto způsobem pak následně probíhají další pohyby. Na konci měsíce dochází ze strany factoringové společnosti k vyúčtování poplatků, tzn. provize z postoupených pohledávek, úroku z poskytnutého financování a popřípadě ostatních poplatků (bankovní výlohy, udělení limitů, poplatek za online webovou aplikaci apod.). Následně factoringová společnost vystaví provizní fakturu, která obsahuje všechny vyúčtované poplatky a zasílá ji klientovi. Ve většině případů klienti tyto provizní faktury nehradí, nýbrž dochází k jejich započtení, tj. factoringová společnost zvýší účet financování o částku provizní faktury. Tento fakt je možné rovněž sledovat ve výše uvedené tabulce č.8.

Co se týče výše provize a úroku z poskytnutého financování, tak záleží na podmínkách, které se stanovují před podpisem factoringové smlouvy, kdy klient poskytuje factoringové společnosti potřebné údaje o stavu firmy. Zejména se jedná o finanční výkazy, tj. rozvaha a výkaz zisků a ztráty. Dále pak je i pro factoringovou společnost důležité, aby měla přehled o odběratelích, jejich obratech, platební morálce apod. V případě potřeby si factoringová společnost vyžaduje další podklady. Zde je nutné zmínit, že potřeba dokumentace je oproti ostatním typům financování nejméně náročná.

Cenové podmínky tohoto modelového případu jsou uvedeny v tabulce č.9. Provize činí 0,50% z hodnoty postoupených pohledávek, úroková sazba 1M PRIBOR 0,29% + úroková marže 4,50% a výše poskytnutých záloh činí 85% z postoupených pohledávek.

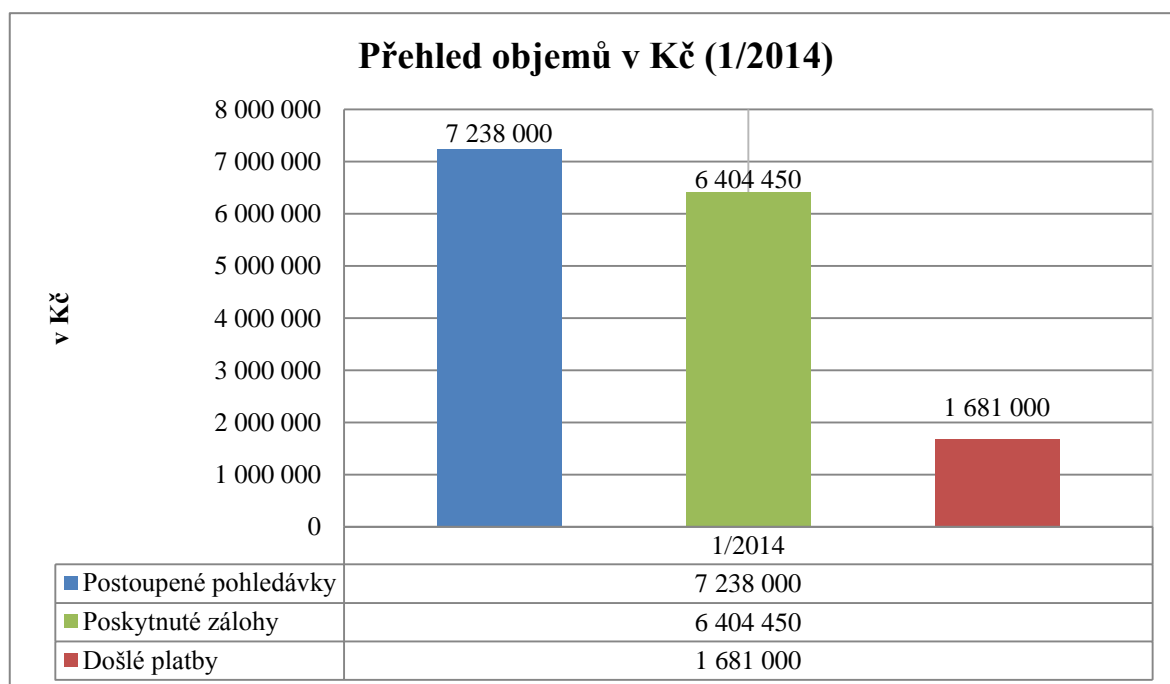
Tabulka 9: Podmínky modelového příkladu

Podmínky modelového příkladu	
Provize	0,50%
1M PRIBOR (1/2014)	0,29%
Úroková marže	4,50%
Výše záloh	85%

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

V rámci sumarizace údajů modelového případu, byly za leden 2014 postoupeny pohledávky v celkové výši 7 238 000 Kč, došlé platby v celkové výši 1 681 000 Kč a poskytnuté zálohy v celkové výši 6 404 450 Kč viz níže uvedený graf č.17.

Graf 17: Přehled objemů v Kč (1/2014)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Provize z postoupených pohledávek je kalkulována tak, že se celková hodnota pohledávek vynásobí dohodnutou cenou, která vychází z factoringové smlouvy. V tomto případě tedy $7\,238\,000 \text{ Kč} * 0,50\% = 36\,190 \text{ Kč}$. Výpočet úroku z poskytnutých záloh se počítá na denní bázi na základě vzorce pro jednoduché polhůtní úročení.

$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360}$$

K = peněžní částka (kapitál)

P = roční úroková sazba

T = doba splatnosti kapitálu ve dnech

u = úrok

Níže uvedená tabulka č.10 uvádí vypočtený úrok ze zůstatku účtu financování v daném měsíci. Úrok je počítán dle vzorce jednoduchého, polhůtního úročení. Jak již bylo v tabulce č.8 uvedeno, tak klient factoringové společnosti obdržel 4.1.2014 zálohy ve výši 1 495 150 Kč. Tato částka byla čerpána po dobu 3 dnů, tj. od 4.1. do 7.1.2014, výpočet úroku je tedy následovný:

$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360} = \frac{1\,495\,150 * 4,79 * 3}{100 * 360} = 596,81 \text{ Kč}$$

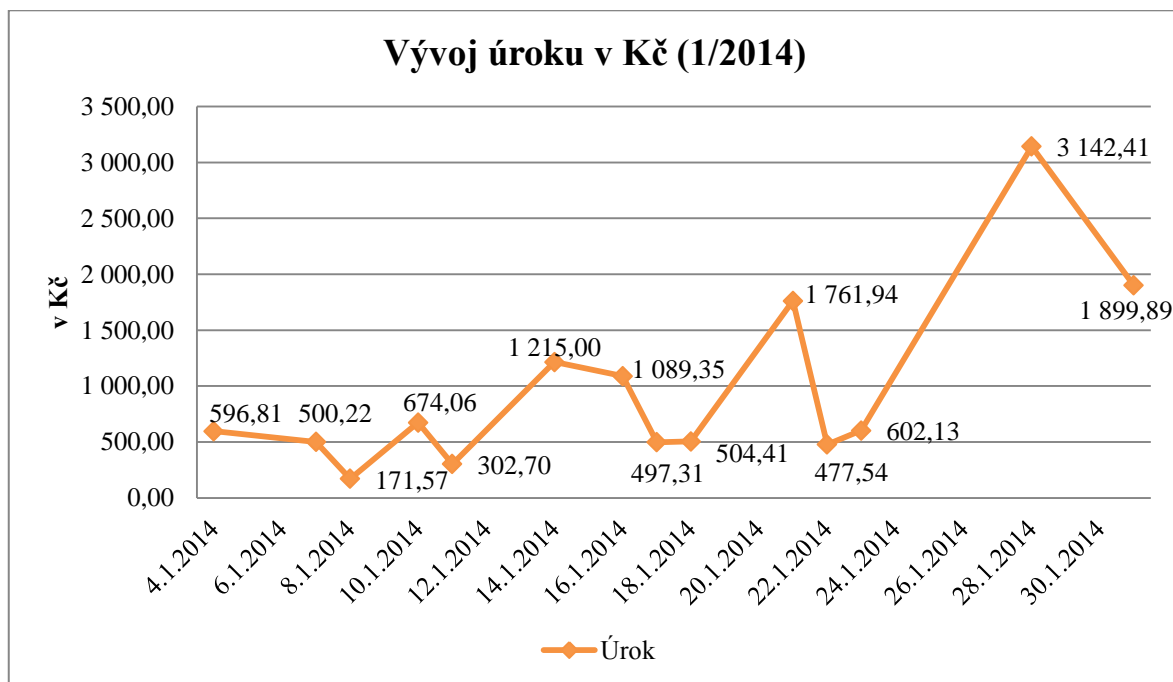
Obdobně jsou vypočteny i další zůstatky účtu financování viz tabulka č.10

Tabulka 10: Výpočet úroku ze zůstatku účtu financování v Kč

Datum	Čerpaná záloha (zůstatek)	Počet dní	Úrok
4.1.2014	1 495 150	3	596,81
7.1.2014	1 253 150	3	500,22
8.1.2014	1 289 450	1	171,57
10.1.2014	2 533 000	2	674,06
11.1.2014	2 275 000	1	302,70
14.1.2014	3 043 850	3	1 215,00
16.1.2014	4 093 600	2	1 089,35
17.1.2014	3 737 600	1	497,31
18.1.2014	3 791 000	1	504,41
21.1.2014	4 414 050	3	1 761,94
22.1.2014	3 589 050	1	477,54
23.1.2014	4 525 400	1	602,13
28.1.2014	4 723 450	5	3 142,41
31.1.2014	4 759 640	3	1 899,89
Úrok celkem			13 435,35

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Graf 18: Vývoj úroku v Kč (1/2014)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

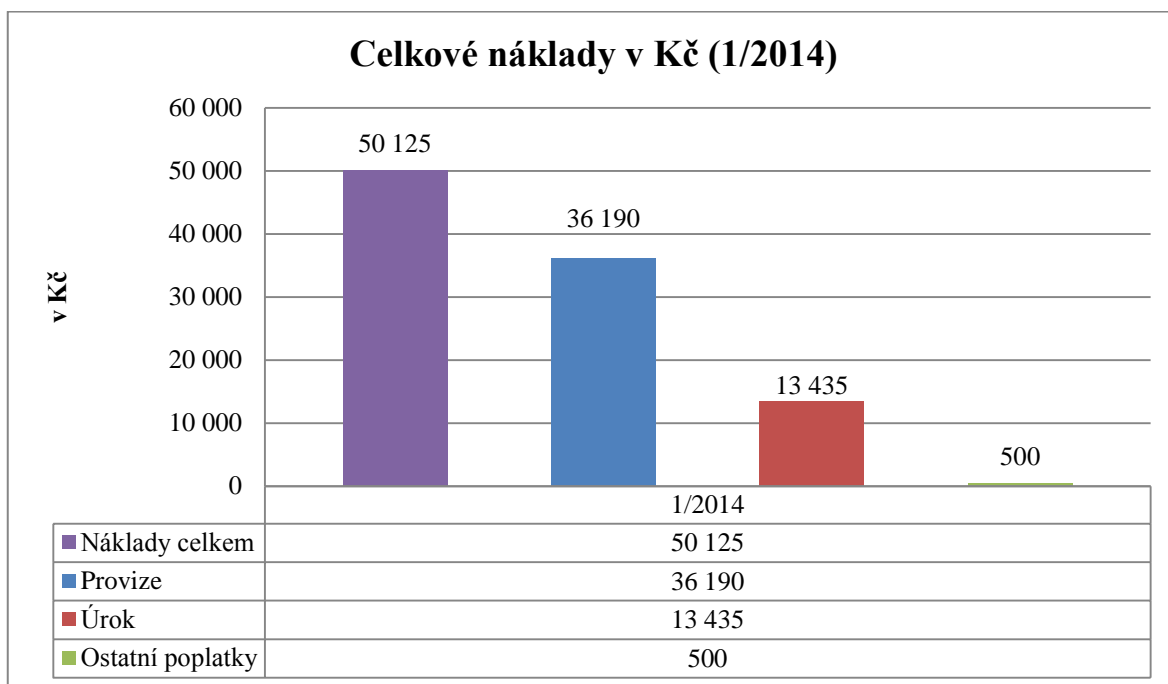
V tomto modelovém příkladu dosáhly celkové náklady factoringu za daný měsíc částky 50 125 Kč, kde úrok z financování činil 13 435 Kč, provize z postoupených pohledávek 36 190 Kč a ostatní poplatky 500 Kč viz tabulka č.11.

Tabulka 11: Přehled nákladů modelového příkladu

Přehled nákladů modelového příkladu	
Provize	36 190
Úrok	13 435
Ostatní poplatky	500
Náklady celkem	50 125
Náklady jako % z obrátu	0,69%

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Graf 19: Náklady factoringu v Kč (1/2014)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

4.4 Komparace factoringu a bankovního úvěru

V následující kapitole je provedeno srovnání nákladů factoringu a bankovního úvěru. Nejblíže konkurentem factoringu je kontokorentní úvěr, který je rovněž určen pro krátkodobé financování provozních potřeb podniku. Z tohoto důvodu je factoring porovnán s dvěma nabídkami kontokorentních úvěrů od různých komerčních bank.

4.4.1 Srovnání factoringu a kontokorentního úvěru z hlediska nákladů

Aby bylo možné porovnat náklady factoringu s náklady úvěru, tak je nutné nasimulovat takový stav, kdy by společnost TEMAC a.s. namísto postupování pohledávek na factoringovou společnost čerpala kontokorentní úvěr na financování těchto pohledávek za svými odběrateli. V rámci factoringu bylo sledované období leden – září 2013. Simulace čerpání kontokorentního úvěru je aplikována na stejné období a to tak, že potřeba čerpání kontokorentního úvěru se rovná výši otevřených (nezaplacených) pohledávek za

daný kalendářní měsíc, navýšených o postoupené pohledávky a ponížených o došlé platby od odběratelů v daném kalendářním měsíci, které factoringová společnost obdržela. V tabulce č.12 jsou uvedeny dosažené hodnoty factoringu za období 1-9/2013.

Tabulka 12: Průběh factoringu v tis. Kč (1-9/2013)

Průběh factoringu v tis. Kč (1-9/2013)										
	Celkem 2013	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Postoupené pohledávky	56 214	7 286	4 362	6 008	6 668	8 672	8 381	7 358	2 992	4 488
Poskytnuté financování (zálohy)	52 627	5 357	4 449	6 793	5 558	7 194	6 899	7 725	3 870	4 782
Došlé platby od odběratelů	53 664	6 061	4 179	5 989	4 318	6 312	6 482	5 584	9 513	5 226
Zůstatky	Průměr 2013	31.1.13	28.2.13	31.3.13	30.4.13	31.5.13	30.6.13	31.7.13	31.8.13	30.9.13
Otevřené pohledávky	16 676	15 148	14 979	14 911	16 391	18 343	20 139	21 680	14 729	13 767
Otevřené financování	13 265	11 168	11 498	12 380	13 701	14 682	15 196	17 433	11 854	11 473

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Jak již bylo výše uvedeno, tak pro porovnání factoringu a kontokorentního úvěru z hlediska nákladů byly data za factoring použity a upraveny tak, aby model simuloval financování pomocí kontokorentního úvěru. Pro výpočet nákladů kontokorentního úvěru byly vybrány dvě nabídky komerčních bank. Limit úvěru byl stanoven na částku 25 mil. Kč tak, aby dostatečně pokryl potřebné financování pohledávek v rámci sledované společnosti.

V níže uvedené tabulce č.14 jsou již uvedeny vypočtené hodnoty čerpání kontokorentního úvěru s ohledem k otevřeným pohledávkám dle jednotlivých měsíců v daném období. K 1.1.2013 činil stav otevřených pohledávek výši 13 922 105 Kč. Během měsíce ledna 2013 byly postoupeny pohledávky v celkové výši 7 286 480 Kč a došlé platby činily 6 060 637 Kč. Výpočet simulace čerpání kontokorentního úvěru je pak následující: $13\,922\,105 + 7\,286\,480 - 6\,060\,637 = 15\,147\,948$ Kč. Tato vypočtená částka odpovídá sumě čerpaného kontokorentního úvěru v lednu 2013. Stejným způsobem jsou vypočteny i zbylé kalendářní měsíce.

Následně pak z částky čerpaného kontokorentu je vypočten debetní úrok v daném kalendářním měsíci. Na druhou stranu je patrné, že na účtu zůstává i nevyčerpaná částka

kontokorentního úvěru. Ve většině případů klienti hradí bance tzv. závazkovou provizi, která se počítá na základě nevyčerpané částky úvěru dle předem stanovené úrokové sazby.

Ke zjištění celkových nákladů kontokorentního úvěru je rovněž důležité přičíst také poplatky za udělení či správu úvěru, popřípadě i jiné další poplatky.

Varianta 1

V tomto modelovém případě byla vybrána cenová nabídka Raiffeisenbank a.s. pro malé a střední podniky. Shrnutí poplatků je uvedeno v následující tabulce č.13.

Tabulka 13: Podmínky kontokorentního úvěru (Varianta 1)

Podmínky kontokorentního úvěru (Varianta 1)	
Výše úvěru	25 000 000 Kč
Úroková sazba p.a.	7,05%
Rezervační poplatek (závazková provize)	0,60%
Poplatek za udělení úvěru	122 500 Kč
Měsíční poplatek za správu úvěru	500 Kč

zdroj: vlastní zpracování dle sazebníku Raiffeisen Bank

Z výše uvedené tabulky č.13 je zřejmé, že výše úvěru je 25 mil Kč, úroková sazba činí 7,05% p.a. (per annum), rezervační poplatek (závazková provize) 0,60% z nevyčerpané částky úvěru, poplatek za udělení úvěru 122 500 Kč (0,45% z částky úvěru + 10 000 Kč) a měsíční poplatky za vedení úvěrového účtu 500 Kč.

Tabulka 14: Model kontokorentního úvěru v Kč (Varianta 1)

Model kontokorentního úvěru v Kč (Varianta 1)									
	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Počet dnů	31	28	31	30	31	30	31	31	30
Rozdíl pohledávek a došlých plateb	1 225 843	182 631	19 017	2 350 634	2 359 426	1 899 315	1 773 398	6 521 845	738 227
Zůstatek na kontokorentu	9 852 052	9 669 421	9 650 404	7 299 770	4 940 344	3 041 029	1 267 631	7 789 476	8 527 704
Čerpání z kontokorentu	15 147 948	15 330 579	15 349 596	17 700 230	20 059 656	21 958 971	23 732 369	17 210 524	16 472 296
Debetní úrok	91 961	84 063	93 185	103 989	121 779	129 009	144 075	104 482	96 775
Rezervační poplatek	5 090	4 512	4 986	3 650	2 553	1 521	655	4 025	4 264
Měsíční poplatky za správu úvěru	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Poplatek za udělení úvěru	13 611	13 611	13 611	13 611	13 611	13 611	13 611	13 611	13 611
Celkové náklady za daný měsíc	111 162	102 686	112 282	121 750	138 442	144 641	158 841	122 618	115 150

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Jak vyplývá z tabulky č.14, tak debetní úrok za leden 2013 činí 91 961 Kč. Výpočet debetní úroku za tento měsíc je proveden pomocí následovného vzorce polhůtního úročení.

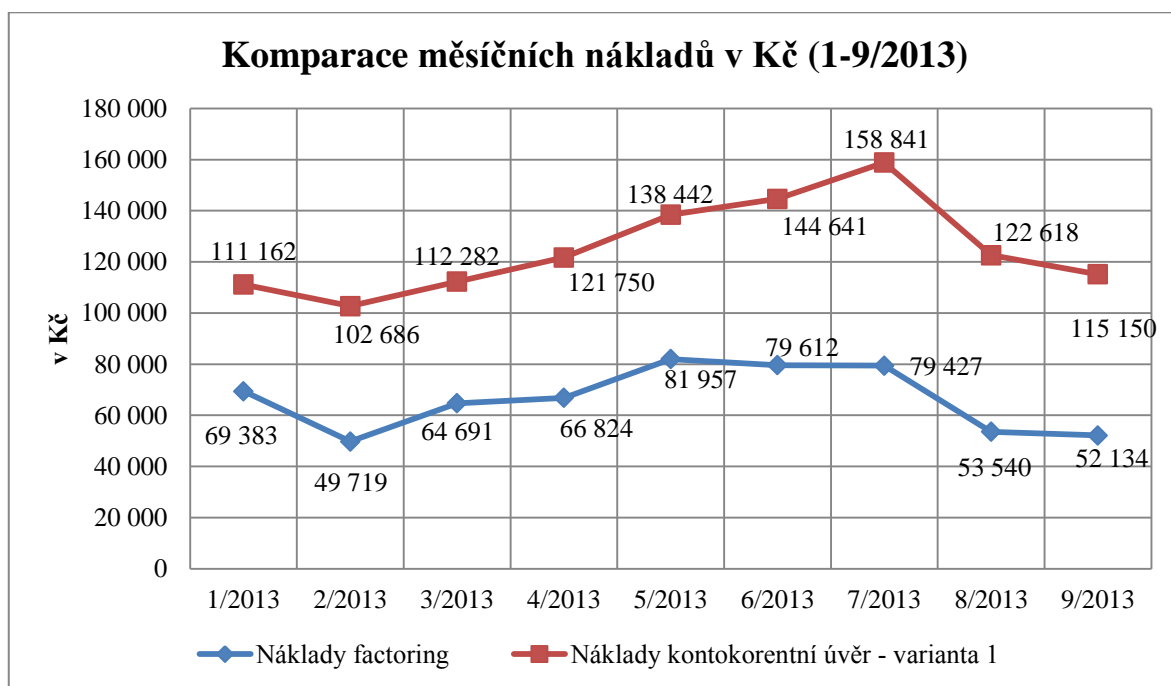
$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360} = \frac{15\,147\,948 * 7,05 * 31}{100 * 360} = 91\,961 \text{ Kč}$$

Stejným způsobem jsou vypočteny debetní úroky i za zbylé kalendářní měsíce. Zároveň je z tabulky č.14 patrné, že klient nečerpá celkovou výši úvěru, ale pouze její část. Na kontokorentním účtu je evidován zůstatek v lednu 2013 ve výši 9 852 052 Kč. Z této částky je zapotřebí vypočíst výši rezervačního poplatku, tedy závazkové provize, která je vypočtena obdobným způsobem jako debetní úrok. Za měsíc leden 2013 činí závazková provize 5 090 Kč.

$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360} = \frac{9\,852\,052 * 0,6 * 31}{100 * 360} = 5\,090 \text{ Kč}$$

Stejným způsobem jsou dále vypočteny závazkové provize i za zbylé kalendářní měsíce. Pro zjištění celkových nákladů za daný měsíc je zapotřebí sečíst všechny poplatky, tj. debetní úrok, závazkovou provizi a poplatek za udělení úvěru a jeho vedení. Za měsíc leden 2013 činí celkové náklady na kontokorentní úvěr částku 111 162 Kč, jak plyne z tabulky č.14. Obdobně jsou vypočteny i následující měsíce. Porovnání měsíčních nákladů factoringu a kontokorentní úvěru je znázorněné v následujícím grafu č.20

Graf 20: Komparace měsíčních nákladů v Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že měsíční náklady na kontokorentní úvěr dosahují vyšších hodnot, nežli měsíční náklady na factoring za dané období. Po sečtení nákladů za celé období činí celkové náklady na kontokorentní úvěr částku 1 127 572 Kč a na factoring pak 597 288 Kč. Rozdíl nákladů obou forem financování činí 530 284 Kč ve prospěch factoringu. Z výsledků vyplývá, že celkové náklady kontokorentního úvěru jsou téměř 2x větší, nežli dosažené náklady factoringu. Na druhou stranu je nutné zmínit, že ačkoliv je v tomto případě z pohledu nákladů výhodnější factoring, tak vybraná společnost TEMAC a.s. má poskytnuty exkluzivní podmínky ze strany factoringové společnosti, proto výše factoringových nákladů dosahuje velmi nízkých hodnot.

Tabulka 15: Přehled nákladů – factoring a kt.úvěr v Kč (1-9/2013)

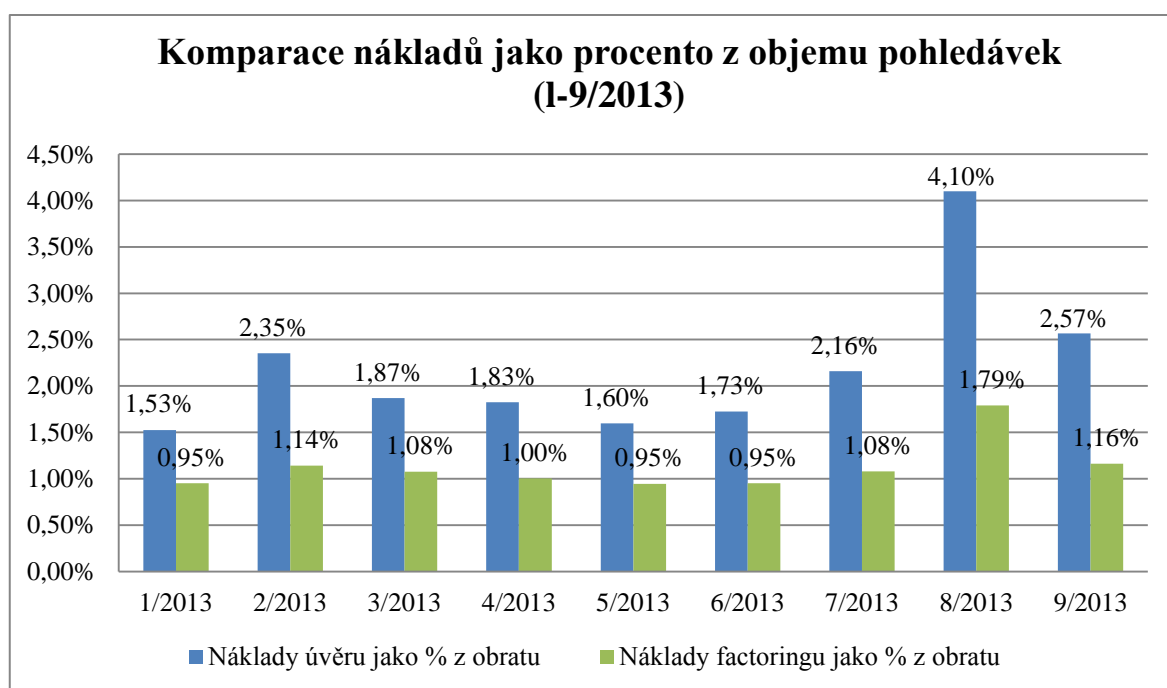
Přehled nákladů - factoring a kt. úvěr v Kč (1-9/2013)										
	Celkem 2013	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Náklady factoring	597 288	69 383	49 719	64 691	66 824	81 957	79 612	79 427	53 540	52 134
Náklady kt. úvěr – var.1	1 127 572	111 162	102 686	112 282	121 750	138 442	144 641	158 841	122 618	115 150
Objem pohledávek	56 214 223	7 286 480	4 361 582	6 007 776	6 668 223	8 671 743	8 380 884	7 357 884	2 991 582	4 488 069
Náklady úvěru jako % z obrátu	2,01%	1,53%	2,35%	1,87%	1,83%	1,60%	1,73%	2,16%	4,10%	2,57%

Náklady factoringu jako % z obrátu	1,06%	0,95%	1,14%	1,08%	1,00%	0,95%	0,95%	1,08%	1,79%	1,16%
------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z tabulky č.15 vyplývá, že v případě factoringu dosahují náklady v průměru 1,06% z celkového objemu pohledávek. Ovšem náklady kontokorentního úvěru dosahují v tomto případě v průměru dokonce 2,01% z celkového objemu pohledávek. Rozdíl je tedy markantní, což lze pozorovat i v následujícím grafu č.21

Graf 21: Komparace nákladů jako % z objemu pohledávek (1-9/2013)

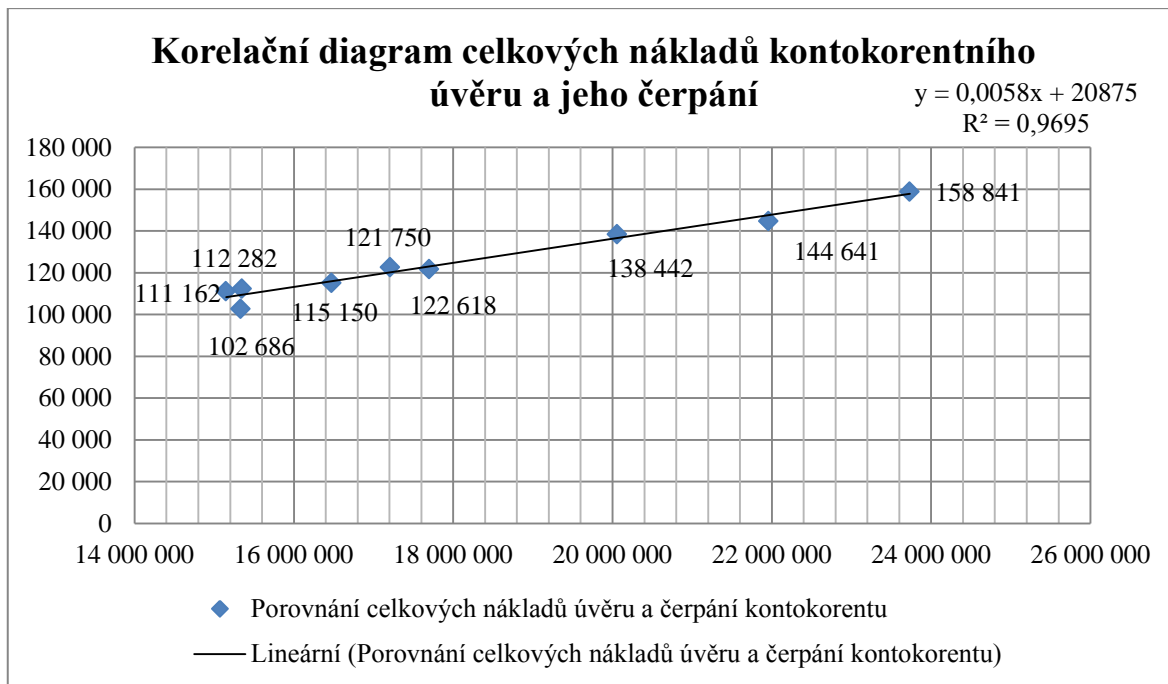
zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Jako tomu bylo v případě factoringu, tak výše celkových nákladů je závislá na výši čerpaných prostředků. Pokud tedy porovnáme celkové náklady a čerpání kontokorentu, tak je trend logicky rostoucí, tj. existuje závislost mezi těmito proměnnými viz graf č.22

Pokud se zvýší čerpání kontokorentu, tak dojde ke zvýšení celkových nákladů úvěru. Po dosazení do rovnice trendu vyplývá, že jestli se zvýší čerpání z 24 mil. Kč na 25 mil. Kč, tak se zvýší celkové náklady úvěru o 5.800,- Kč, což je o 4,67%. Koeficient determinace R^2 dosahuje hodnoty „0,97“, což znamená, že hodnoty spojnice trendu odpovídají z 97% skutečným hodnotám. Dále pak je možné z tohoto grafu také pozorovat,

že se skutečné hodnoty pohybují kolem regresní přímky, tzn., že se tím potvrdil vyšší stupeň závislosti proměnných.

Graf 22: Korelační diagram celkových nákladů kt.úvěru a jeho čerpání

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Varianta 2

V tomto modelovém případě byla vybrána cenová nabídka Československé obchodní banky, a. s. Shrnutí poplatků je uvedeno v následující tabulce č.16.

Tabulka 16: Podmínky kontokorentního úvěru (Varianta 2)

Podmínky kontokorentního úvěru (Varianta 2)	
Výše úvěru	25 000 000 Kč
Úroková sazba p.a.	2,75%
Rezervační poplatek (závazková provize)	0,50%
Poplatek za udělení úvěru	15 000 Kč
Měsíční poplatek za správu úvěru	250 Kč

zdroj: vlastní zpracování dle sazebníku ČSOB

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že výše úvěru je 25 mil. Kč, úroková sazba činí 2,75% p.a. (per annum), rezervační poplatek (závazková provize) je 0,50% z nevyčerpané částky úvěru, poplatek za udělení úvěru 15 000 Kč a měsíční poplatky za vedení úvěrového účtu 250 Kč.

Tabulka 17: Model kontokorentního úvěru v Kč (Varianta 2)

Model kontokorentního úvěru v Kč (Varianta 2)									
	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Počet dnů	31	28	31	30	31	30	31	31	30
Rozdíl pohledávek a došlých plateb	1 225 843	182 631	19 017	2 350 634	2 359 426	1 899 315	1 773 398	-6 521 845	-738 227
Zůstatek na kontokorentu	9 852 052	9 669 421	9 650 404	7 299 770	4 940 344	3 041 029	1 267 631	7 789 476	8 527 704
Čerpání z kontokorentu	15 147 948	15 330 579	15 349 596	17 700 230	20 059 656	21 958 971	23 732 369	17 210 524	16 472 296
Debetní úrok	35 871	32 790	36 349	40 563	47 502	50 323	56 200	40 755	37 749
Poplatek za nečerpání úvěru	4 242	3 760	4 155	3 042	2 127	1 267	546	3 354	3 553
Měsíční poplatky za správu úvěru	250	250	250	250	250	250	250	250	250
Poplatek za zpracování úvěru	1 667	1 667	1 667	1 667	1 667	1 667	1 667	1 667	1 667
Celkové náklady za daný měsíc	42 030	38 467	42 420	45 521	51 546	53 506	58 662	46 026	43 219

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Zůstatek kontokorentu i jeho čerpání je stejné, jako tomu bylo u první varianty. Rozdílem je pouze cena, tj. výše úroku a poplatky za správu a udělení úvěru.

Jak vyplývá z tabulky č.17, tak debetní úrok za leden 2013 činí 35 871 Kč. Výpočet debetní úroku je za tento měsíc proveden následovně:

$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360} = \frac{15\,147\,948 * 2,75 * 31}{100 * 360} = 35\,871 \text{ Kč}$$

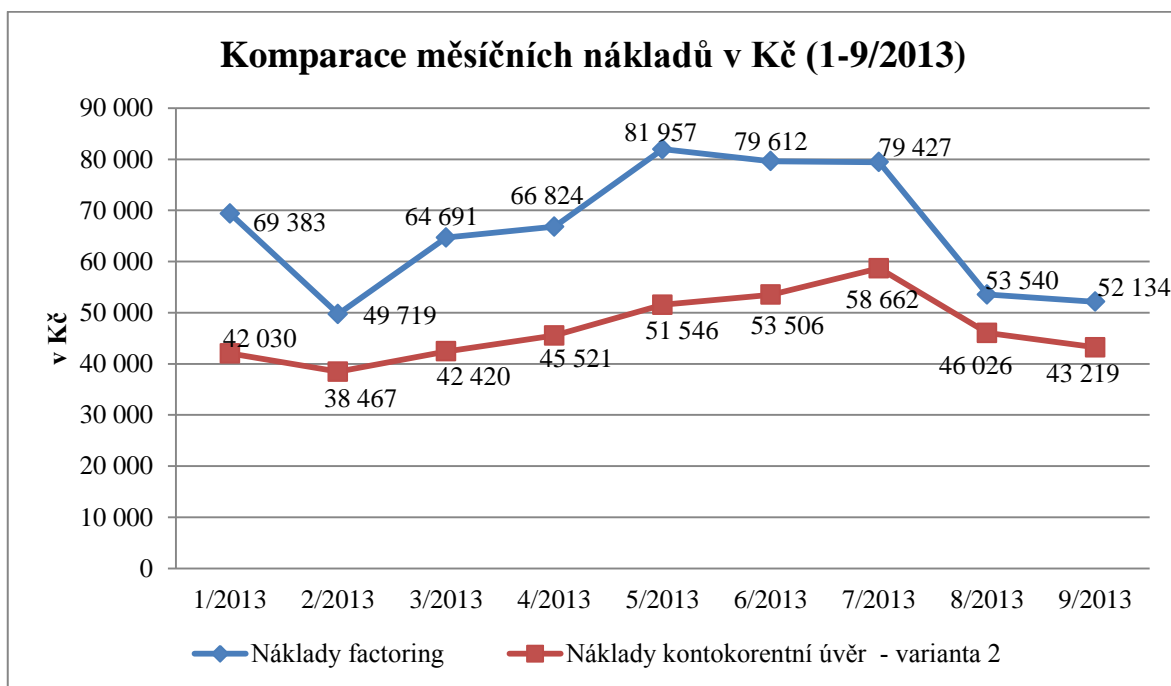
Stejným způsobem jsou vypočteny debetní úroky i za zbylé kalendářní měsíce. Zároveň je za tabulky č.17 patrné, že klient nečerpá celkovou výši úvěru, ale pouze její část. Na kontokorentním účtu je evidován zůstatek v lednu 2013 ve výši 9 852 052 Kč. Z této částky je zapotřebí vypočíst výši rezervačního poplatku, tedy závazkové provize. Ta

je vypočtena obdobným způsobem jako debetní úrok. Za měsíc leden 2013 činí závazková provize 4 242 Kč.

$$u = \frac{K * p * t}{100 * 360} = \frac{9\,852\,052 * 0,5 * 31}{100 * 360} = 4\,242 \text{ Kč}$$

Stejným způsobem jsou vypočteny závazkové provize i za zbylé kalendářní měsíce. Pro získání celkových nákladů za daný měsíc je zapotřebí sečíst všechny poplatky, tj. debetní úrok, závazkovou provizi a poplatek za udělení úvěru a jeho vedení. Za měsíc leden 2013 činí celkové náklady na kontokorentní úvěr částku 42 030 Kč, jak plyne z tabulky č.17. Obdobně jsou vypočteny i následující měsíce. Porovnání měsíčních nákladů factoringu a kontokorentní úvěru je znázorněné v následujícím grafu č.23.

Graf 23: Komparace měsíčních nákladů v Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Jak je možné z grafu č.23 pozorovat, tak situace se oproti první variantě změnila. Náklady na kontokorentní úvěr v tomto případě dosahují nižších hodnot, nežli náklady factoringu. Rozdíl mezi celkovými náklady factoringu a celkovými náklady na kontokorentní úvěr činí 175 890 Kč ve prospěch kontokorentního úvěru. Z výše uvedeného vyplývá, že výše úrokové sazby zásadně ovlivňuje celkové náklady na kontokorentní úvěr.

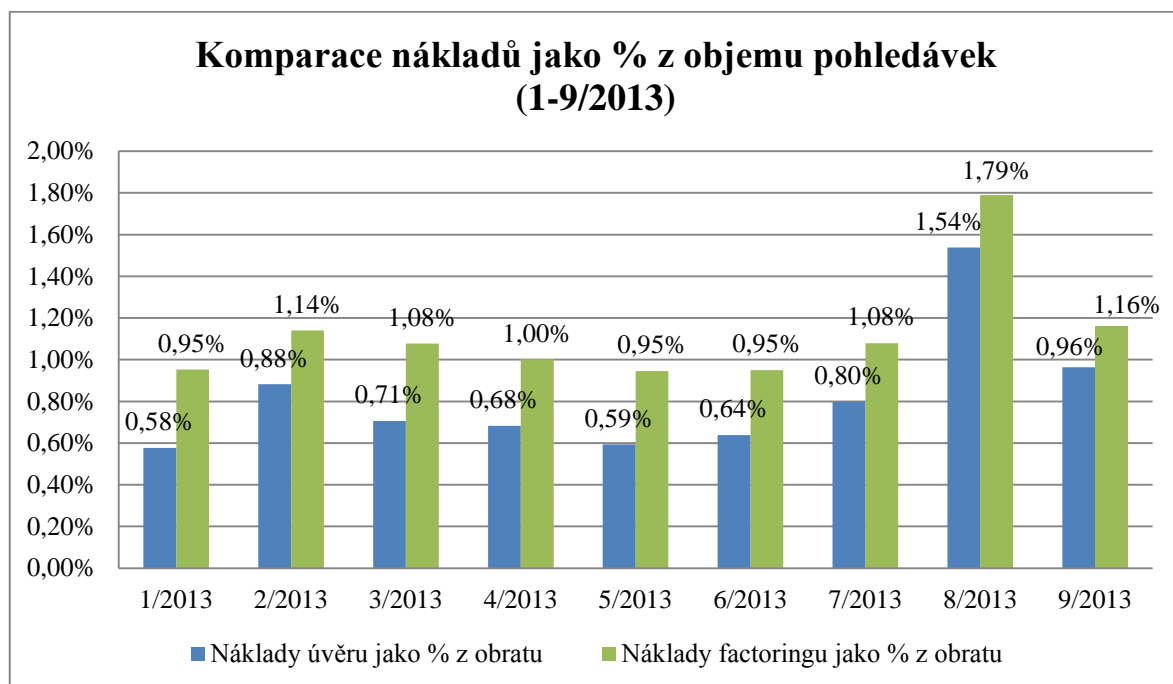
Tabulka 18: Přehled nákladů - factoring a kt.úvěr v Kč (1-9/2013)

Přehled nákladů - factoring a kt. úvěr v Kč (1-9/2013)										
	Celkem 2013	1/2013	2/2013	3/2013	4/2013	5/2013	6/2013	7/2013	8/2013	9/2013
Náklady factoring	597 288	69 383	49 719	64 691	66 824	81 957	79 612	79 427	53 540	52 134
Náklady kt. úvěr - var. 2	421 398	42 030	38 467	42 420	45 521	51 546	53 506	58 662	46 026	43 219
Objem pohledávek	56 214 223	7 286 480	4 361 582	6 007 776	6 668 223	8 671 743	8 380 884	7 357 884	2 991 582	4 488 069
Náklady úvěru jako % z obrátu	0,75%	0,58%	0,88%	0,71%	0,68%	0,59%	0,64%	0,80%	1,54%	0,96%
Náklady factoringu jako % z obrátu	1,06%	0,95%	1,14%	1,08%	1,00%	0,95%	0,95%	1,08%	1,79%	1,16%

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z tabulky č.18 vyplývá, že v případě factoringu dosahují náklady v průměru 1,06% z celkového objemu pohledávek. Náklady kontokorentního úvěru pak dosahují 0,75% z celkového objemu pohledávek, což zachycuje následující graf č.24.

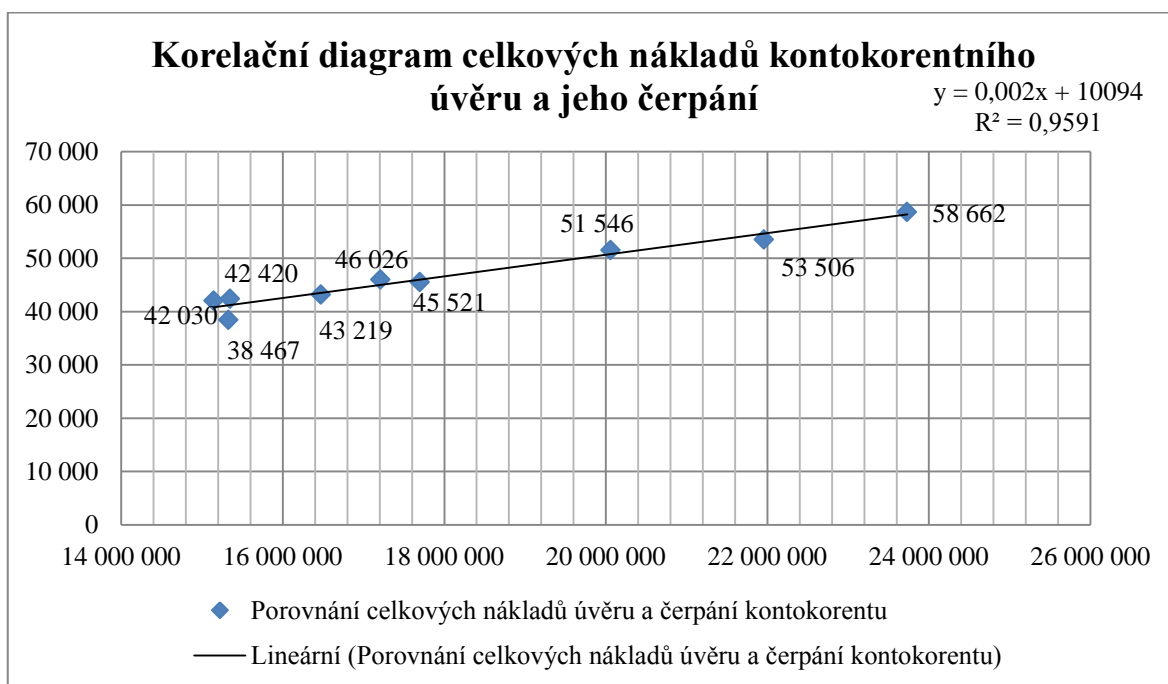
Graf 24: Komparace nákladů jako % z objemu pohledávek (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Obdobně jako v předchozí variantě, tak i v tomto případě korelační diagram celkových nákladů kontokorentního úvěru vykazuje závislost celkových nákladů na výši čerpání úvěru. Z následujícího grafu č.25 je možné pozorovat, že po dosažení do rovnice trendu vyplývá, že jestliže se zvýší čerpání z 24 mil. Kč na 25 mil. Kč, tak se zvýší celkové náklady úvěru o 2 000 Kč, což znamená zvýšení o 3,33%. Koeficient determinace R^2 dosahuje hodnoty „0,96“, což znamená, že hodnoty spojnice trendu odpovídají z 96% skutečným hodnotám. Dále pak je možné z tohoto grafu také pozorovat, že se skutečné hodnoty pohybují kolem regresní přímky, tzn., že se tím potvrdil vyšší stupeň závislosti proměnných.

Graf 25: Korelační diagram celkových nákladů kt.úvěru a jeho čerpání

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

4.4.2 Celkové vyhodnocení

Nejprve je důležité zmínit fakt, že v rámci factoringu má zkoumaná společnost velmi výhodné cenové podmínky v porovnání s objemem postupovaných pohledávek, které se odlišují od standardní ceny na trhu. Z toho důvodu je zapotřebí nasimulovat takovou factoringovou variantu, která by odpovídala této standardní ceně a komparace s náklady bankovního úvěru by více odrážela reálnou situaci.

Jak již bylo z předchozích výsledků zjištěno, tak průměrné náklady factoringu činily 1,06% z hodnoty objemu postoupených pohledávek za vybrané období, přičemž se cena factoringu standardně pohybuje v rozmezí 1,5 – 2% z hodnoty postupovaných pohledávek. V tomto případě byla tedy stanovena taková ideální cenová varianta factoringu, která by reflektovala standardní cenu z pohledu factoringové společnosti. Vzhledem k tomu, že reálné náklady factoringu dosáhly v průměru 1,06% z objemu postoupených pohledávek za vybrané období, tak je dostačující zdvojnásobit tuto cenu, aby ideální varianta factoringu již odpovídala 2% z objemu postoupených pohledávek. Reálné náklady factoringu dosáhly částky 597 288 Kč za dané období. V případě ideální varianty by pak náklady factoringu dosahovaly částky 1 194 576 Kč, tj. $597\,288 \cdot 2 = 1\,194\,576$ Kč.

V následující tabulce č.19 jsou uvedeny dvě factoringové varianty (reálná + ideální) a dvě varianty kontokorentního úvěru (varianta 1 + varianta 2).

Tabulka 19: Celková komparace variant factoringu a kt.úvěru v Kč (1-9/2013)

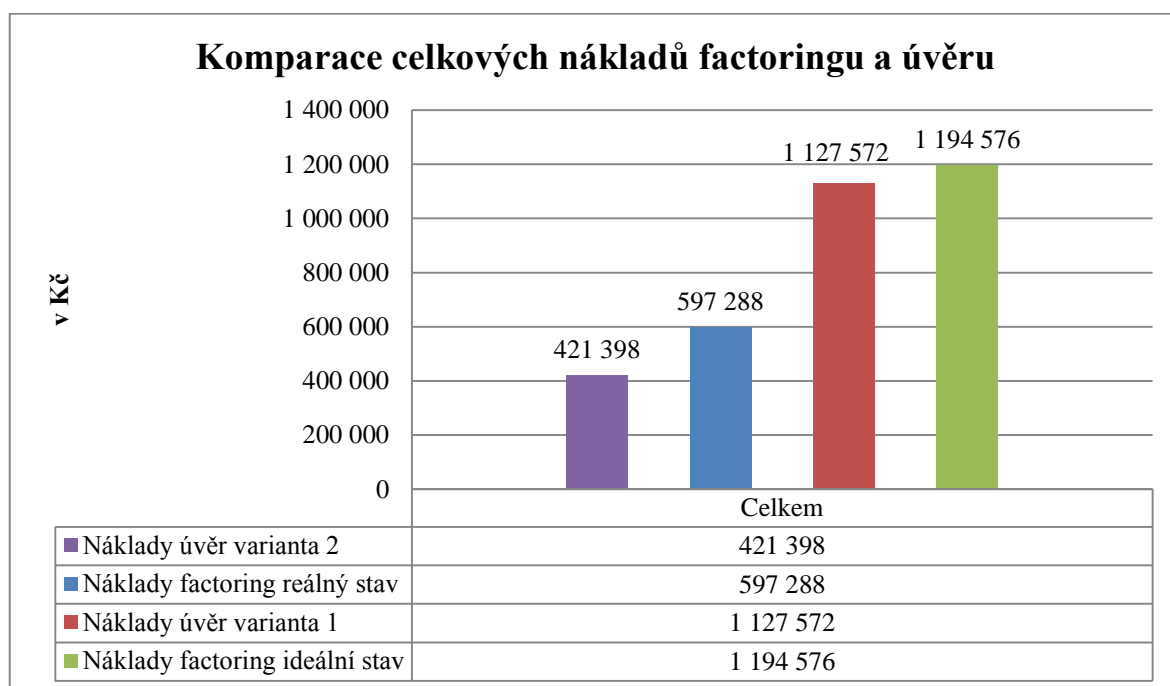
Celková komparace variant factoringu a kt.úvěru v Kč (1-9/2013)					
Měsíc	Náklady factoring	Náklady factoring	Náklady úvěr	Náklady úvěr	Objem postoupených pohledávek
	reálný stav	ideální stav	varianta 1	varianta 2	
1/2013	69 383	138 765	111 162	42 030	7 286 480
2/2013	49 719	99 438	102 686	38 467	4 361 582
3/2013	64 691	129 382	112 282	42 420	6 007 776
4/2013	66 824	133 648	121 750	45 521	6 668 223
5/2013	81 957	163 914	138 442	51 546	8 671 743
6/2013	79 612	159 225	144 641	53 506	8 380 884
7/2013	79 427	158 855	158 841	58 662	7 357 884
8/2013	53 540	107 080	122 618	46 026	2 991 582
9/2013	52 134	104 268	115 150	43 219	4 488 069
Celkem 2013	597 288	1 194 576	1 127 572	421 398	56 214 223

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Z výše uvedené tabulky č.19 je patrné, že z pohledu celkových nákladů vychází nejlépe „varianta 2“ kontokorentního úvěru, kde celkové náklady dosáhly 421 398 Kč. Za ní následuje varianta reálného factoringu s celkovými náklady ve výši 597 288 Kč. Naopak nejdražší je varianta ideálního factoringu, což je logické, neboť je obecně známo, že je factoring dražší, nežli bankovní úvěr.

Dále je také zajímavý rozdíl mezi celkovými náklady kontokorentního úvěru varianty 1 a varianty 2. Rozdíl celkových nákladů činí 706 174 Kč, což je velmi vysoká částka. Z toho je patrné, že výše úrokové sazby úvěru zásadně ovlivňuje výši celkových nákladů, což i mimo jiné potvrdily předchozí výsledky. V následujícím grafu č.26 jsou uvedeny dosažené hodnoty celkových nákladů všech variant seřazených vzestupně od nejlevnější po nejdražší.

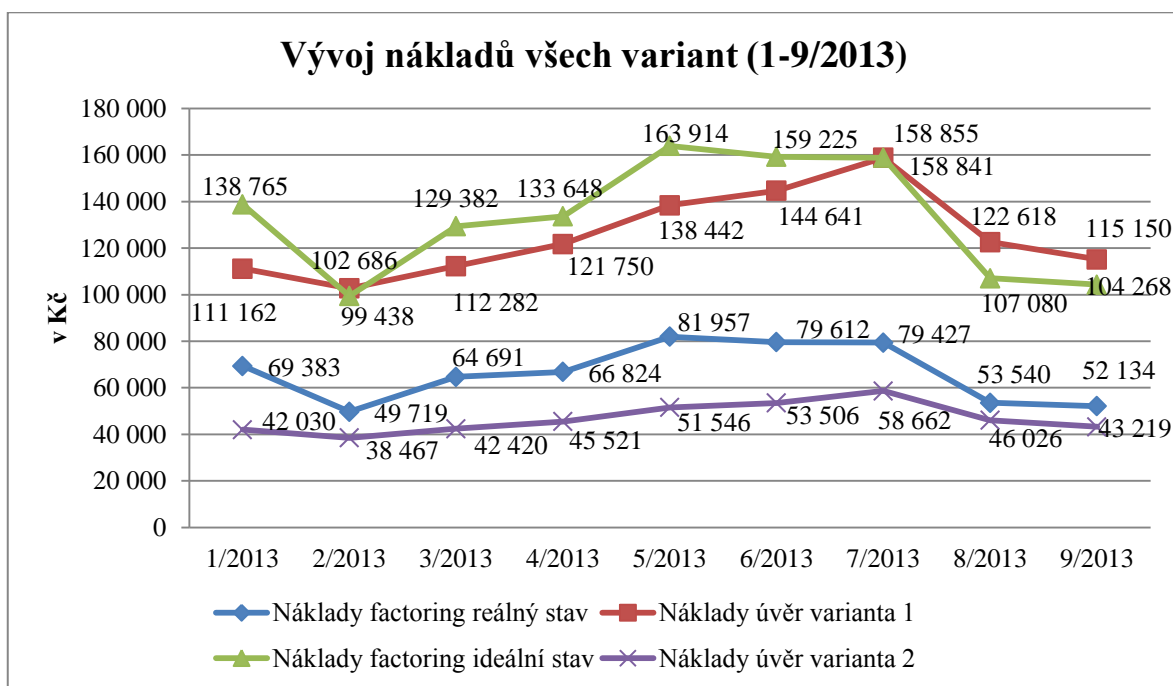
Graf 26: Komparace celkových nákladů v Kč (leden – září 2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

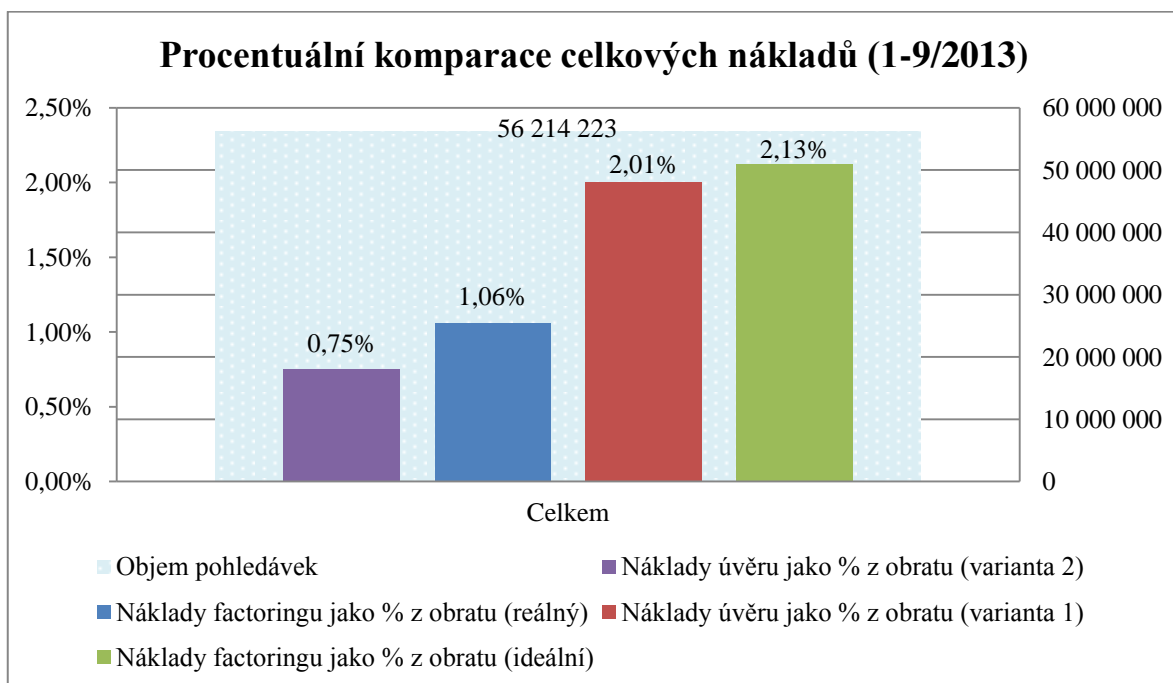
V následujících grafech č.27 a č. 28 je uveden vývoj nákladů všech variant dle jednotlivých měsíců a procentuální komparace celkových nákladů k celkovému objemu pohledávek za dané období.

Graf 27: Vývoj nákladů všech variant v Kč (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

Graf 28: Procentuální komparace celkových nákladů (1-9/2013)

zdroj: vlastní zpracování dle softwaru Aquarius

4.4.3 Obecné srovnání factoringu a bankovního úvěru

Jak vyplývá z předchozích kapitol, tak factoring zlepšuje platební morálku odběratelů, poskytuje možnost odložení splatnosti pohledávek a eliminuje riziko jejich nezaplacení, přičemž firmě také šetří nemalé náklady spojené s administrativními činnostmi týkajícími se správy pohledávek, tj. vedením saldokonta (alokace plateb, upomínání, inkaso). Obecně lze konstatovat, že factoringové společnosti používají sofistikované aplikace na profesionální řízení pohledávek a mají mnoho zkušeností s jejich správou a vymáháním.

Dále je také důležité zmínit fakt, že se factoring nepromítá do pasiv, ale v případě postoupení pohledávky na factoringovou společnost se pouze snižují aktiva podniku. Ve své podstatě dochází k prodeji části aktiv v podobě prodeje krátkodobých pohledávek, kde s prodejem těchto pohledávek přechází i jejich vlastnictví na kupujícího, tedy factoringovou společnost. Cena, která je zaplacená za pohledávky se tak neprojeví jako další zadlužení. Tento fakt je velmi pozitivní, protože podnik neprohlubuje zadluženost, jako tomu je u čerpání bankovního úvěru, neboť je úvěr zaznamenán v pasivech v položce „bankovní úvěry a výpomoci“. Díky tomu může společnost např. lépe získat klasické zdroje financování v podobě bankovních úvěrů, neboť se ratingově pro bankovní instituce tváří být v lepší finanční situaci.

Za zmínku také stojí, že je factoring vhodný pro téměř všechny typy odvětví, a to jak pro malé, tak i pro velké firmy, neboť ty právě chtějí zejména snížit administrativu spojenou s vedením saldokonta, vymáháním atd. Dále je také známo, že factoring roste s klientem, tzn., že factoringová společnost s rostoucím objemem pohledávek flexibilně zvyšuje i celkový rámec financování za předpokladu, že nedochází ke zhoršení jejich návratnosti. Naproti tomu zvýšení úvěrového rámce u bankovního úvěru zpravidla znamená jeho složitý a zdlouhavý proces schvalování.

Ačkoliv oproti factoringu bankovní úvěr poskytuje podnikům zpravidla „levnější“ zdroj financování, tak na druhé straně již neposkytuje žádné další administrativní činnosti spojené s touto službou. Podnik si tedy musí uvědomit, že činnosti spojené se správou a vymáháním pohledávek činí další více náklady a v případě nedobytných pohledávek se může jednat o nemalé finanční prostředky. Navíc jak plyne z nabídek bankovních institucí, tak v případě nečerpání celé částky úvěru si banky účtují rezervační poplatek nebo jinak

také závazkovou provizi a de facto penalizují firmy za nečerpání plné výše úvěru. V rámci factoringu je na klientovi, zdali se rozhodne čerpat finanční prostředky či nikoliv, neboť pouze hradí úrok z finančních prostředků, které čerpá. Z toho je patrné, že vhodným řízením factoringového financování lze dosáhnout značných úspor.

Ať již factoring, tak i bankovní úvěr jsou nástroje krátkodobého financování, které poskytuje finanční trh. Komparace obou nástrojů není jednoduchá, neboť jsou odlišně koncipovány. Společné mají pouze to, že poskytují finanční zdroje do podnikání, kde factoring je snáze dostupný a navíc poskytuje služby v oblasti správy pohledávek. Bankovní úvěr zase bývá levnějším zdrojem cizího kapitálu a není pouze určený k financování pohledávek. Bohužel každý podnik, ale nemusí na tento nástroj vždy dosáhnout. Otázkou tedy je, co je pro něj důležité. Rovněž neméně podstatným a někdy i omezujícím faktorem jsou možnosti podniku. Jinými slovy, v jaké finanční situaci se nachází. Tento faktor zásadně ovlivňuje podnik při výběru vhodného typu krátkodobého financování.

Factoring je zejména vhodný pro firmy, které z jakéhokoliv důvodu nejsou schopny získat bankovní úvěr. Mezi nejčastější případy patří zhoršený rating, krátká firemní historie či nedůvěra tuzemských bank v malé a střední podniky. Nicméně na druhou stranu mají tyto podniky bonitní odběratele a to je pro factoringovou společnost nejdůležitějším ukazatelem, neboť factoringová společnost upřednostňuje bonitu odběratelů před bonitou klienta, nežli tomu je u bankovních institucí v případě úvěru. Factoring je také vhodný i pro firmy, které nechtějí navyšovat svoji úvěrovou angažovanost, nebo chtějí ušetřit náklady spojené se správou svých pohledávek.

5 Závěr a doporučení

Společnost TEMAC a.s. spolupracuje již řadu let s factoringovou společností TRANSFINANCE a.s. a dlouhodobě tak využívá jejich služeb, které jí poskytují rychlý zdroj peněžních prostředků sloužící ke krytí vysokých nároků na provozní kapitál. Společnost nejvíce využívá regresní factoring, který je obecně levnější variantou, nežli bezregresní factoring. Na druhou stranu zde existuje riziko zpětného postihu ze strany factoringové společnosti v případě polhůtních pohledávek. V rámci komparace factoringu

s bankovním úvěrem byly použity reálná data, která byly získány ze softwaru factoringové společnosti (Aquarius) za období leden – září 2013. V tomto období postoupila společnost TEMAC a.s. na factoringovou společnost pohledávky v celkovém objemu 56 214 tis. Kč. Od factoringové společnosti získala za stejné období zálohy v objemu 52 627 tis. Kč. Průměrný měsíční stav otevřených (nezaplacených) pohledávek se pohyboval okolo 16,7 mil. Kč a průměrný stav poskytnutého financování okolo 13,3 mil. Kč. Z toho vyplývá, že společnost průměrně čerpala zálohy (financování) od factoringové společnosti ve výši 80% z nominální hodnoty postoupených pohledávek. Celkové náklady za poskytnuté služby dosáhly ve sledovaném období částku 597 tis. Kč. Dle jednotlivých složek pak provize z postoupených pohledávek činila 303 tis. Kč, úrok z poskytnutých záloh 259 tis. Kč a ostatní poplatky 35 tis. Kč. Z těchto výsledků vyplývá, že největší část factoringových nákladů tvořila provize z postoupených pohledávek 51%, následuje úrok z poskytnutých záloh (financování) 43% a ostatní poplatky tvořily pouze 6% celkových nákladů.

Z procentuálního hlediska pak celkové náklady factoringu činily v průměru 1,06% z objemu postoupených pohledávek, což prokazuje, že má společnost TEMAC a.s. poskytnuty od factoringové společnosti velmi nízké cenové podmínky, neboť se náklady factoringu standardně pohybují mezi 1,5% - 2% z objemu pohledávek. V případě, že by cena factoringu u sledované společnosti měla odpovídat standardní ceně na trhu, tak by bylo nutné její zvýšení. Konkrétně by to znamenalo zvýšení stávající ceny o 0,5 – 1 krát. Na druhou stranu je nutné ale poznamenat, že v případě, že by factoringová společnost zvýšila stávající cenové podmínky, tak by tento krok mohl pro ni mít i negativní následky. Na trhu se vyskytuje mnoho poskytovatelů provozního financování, tudíž má společnost TEMAC a.s. více možností výběru jiných alternativ a to je jednou z hlavních příčin, proč má společnost poskytnuty tyto výhodné cenové podmínky.

V rámci analýzy factoringu bylo rovněž potvrzeno, že existuje závislost mezi factoringovými náklady a poskytnutým financováním, neboť pokud se zvýší objem čerpaných záloh (financování), tak se zároveň zvýší i celkové náklady. Na základě rovnice trendové funkce přímky vyplynulo, že pokud by se zvýšily poskytnuté zálohy z 8 mil. Kč na 9. Mil Kč, zvýšily by se zároveň celkové náklady o 8 200 Kč, což je o 8,9%. Obdobně se také projevila závislost mezi jednotlivými složkami factoringových nákladů (provize, úroku a ostatních poplatků) a celkovými náklady.

Výše byly popsány výsledky průběhu factoringu u sledované společnosti TEMAC a.s. Vzhledem k tomu, že factoring a kontokorentní úvěr jsou odlišně koncipovány, proto aby bylo možné porovnat náklady factoringu s náklady úvěru, tak bylo nutné nasimulovat takový stav, kdy by společnost TEMAC a.s. namísto postupování pohledávek na factoringovou společnost čerpala kontokorentní úvěr na financování těchto pohledávek za svými odběrateli. V rámci factoringu bylo sledované období leden – září 2013. Simulace čerpání kontokorentního úvěru byla aplikována na stejné období a to tak, že potřeba čerpání kontokorentního úvěru se rovná výši otevřených (nezaplacených) pohledávek za daný kalendářní měsíc, navýšených o postoupené pohledávky a ponížených o došlé platby od odběratelů v daném kalendářním měsíci, které factoringová společnost obdržela. V rámci komparace factoringu a kontokorentního úvěru z hlediska nákladů byly vybrány dvě nabídky kontokorentních úvěrů od různých komerčních bank a porovnány s dvěma variantami factoringu, a to reálnou variantou, která vycházela z naměřených (skutečných) dat a ideální variantou, která sloužila k vyjádření takové alternativy, která by co nejvíce vystihovala standardní cenové podmínky factoringu pro danou velikost objemu postoupených pohledávek.

Z dosažených výsledků bylo zjištěno, že první varianta modelového případu kontokorentního úvěru je z pohledu nákladů vůči reálné variantě factoringu dražší o 530 284 Kč, což je téměř dvojnásobek. Naopak druhá varianta kontokorentního úvěru je oproti reálné variantě factoringu levnější o 175 890 Kč, což je téměř o třetinu. Rozdíl mezi oběma nabídkami kontokorentních úvěrů činí z pohledu celkových nákladů částku 706 174 Kč, což je rozdíl téměř dvě třetiny. Hlavní příčinou tohoto rozdílu je výše úrokové sazby, kde první varianta kontokorentního úvěru byla úročena sazbou 7,05% p.a., a druhá pak sazbou 2,75% p.a. V neposlední řadě výsledky ideální varianty factoringu potvrdily, že je z pohledu nákladů nejdražší v porovnání s ostatními variantami.

V případě procentuálního vyjádření nákladů všech variant bylo zjištěno, že celkové náklady reálné varianty factoringu činily v průměru 1,06% z celkového objemu pohledávek, celkové náklady ideální varianty factoringu činily v průměru 2,13% z celkového objemu pohledávek, celkové náklady kontokorentního úvěru varianty 1 činily v průměru 2,01% z celkového objemu pohledávek a celkové náklady kontokorentního úvěru varianty 2 činily v průměru 0,75% z celkového objemu pohledávek.

Jak již bylo několikrát zmíněno, tak sledovaná společnost TEMAC a.s. má od factoringové společnosti poskytnuty velmi dobré cenové podmínky v porovnání s objemem postupovaných pohledávek. Je to zapříčiněno tím, že je tento podnik pro factoringovou společnost strategickým partnerem a to nejen díky dlouholeté spolupráci, ale zejména díky stálému obratu, který podnik vytváří. Dále pak se na trhu rovněž vyskytuje řada konkurenčních institucí, ať již se jedná o jiné factoringové společnosti či banky, pro které je tento podnik velmi zajímavý, a to zejména díky jeho dobré finanční situaci. Podnik se nenachází ve ztrátě, ale naopak generuje zisk. Tím pádem má možnost získat jak alternativních, tak i klasických zdrojů financování k zajištění chodu svých podnikatelských aktivit.

V případě, že by společnost TEMAC a.s. kladla důraz na náklady, tak je pro ni vhodná varianta 2 kontokorentního úvěru od ČSOB, který je úročen sazbou 2,75% p.a., kde úspora nákladů v porovnání se stávajícími náklady na factoring činí 175 tis. Kč. V případě, že by společnost TEMAC a.s. využila nabídky kontokorentního úvěru od Raiffeisenbank, tak by oproti stávající factoringové službě zaplatila o 530 tis. Kč více, což není pro ni vůbec výhodné. V tomto případě je důležité zmínit, že ačkoliv factoring, tak i kontokorentní úvěr jsou nástroji krátkodobého financování, tak v případě factoringu dochází k poskytování dalších služeb spojených se správou pohledávek a jejich vymáháním. Z toho důvodu je tedy zapotřebí zohlednit do ceny bankovního úvěru i náklady podniku, které by musel vynaložit při využívání financování prostřednictvím tohoto nástroje. Dále pak také není zřejmé, zdali by společnost TEMAC a.s. dosáhla na úvěrový limit ve výši 25 mil. Kč.

S ohledem k výše uvedenému bych společnosti TEMAC a.s. doporučil pokračovat ve spolupráci se stávající factoringovou společností a využívat factoring k financování jejich krátkodobých pohledávek. K eliminaci případného rizika způsobeného neočekávanými situacemi bych firmě doporučil použít i jiný zdroj cizího kapitálu v podobě krátkodobých bankovních úvěrů (např. kontokorentní, provozní, revolvingový atd.) k zajištění plynulého chodu společnosti, neboť je známo, že je lepší mít dva zdroje krátkodobého financování v případě nenadálého výpadku jednoho z nich.

Citovaná literatura

- Bakker, Anuschka a Levey, Marc M. 2012.** *Transfer Pricing and Intra-Group Financing*. Amsterdam : IBFD, 2012. ISBN 978-90-8722-153-9.
- Callender, Jeff. 2012.** *Factoring: How to get unlimited funds without a loan*. Federal Way : Dash Point Publishing, 2012. ISBN 978-1-938837-11-1 .
- Černohorský, Jan a Teplý, Petr. 2011.** *Základy financí*. Praha : GRADA, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.
- Drbohlav, Josef a Pohl, Tomáš. 2011.** *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu, 3., aktualizované a doplněné vydání*. Praha : Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-599-1.
- Dvořák, Petr. 2005.** *BANKOVNICTVÍ pro bankěře a klienty, 3.přepřacované a rozšířené vydání*. Praha : Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-X.
- Charvát, Jaroslav. 2006.** *Firemní strategie pro praxi*. Praha : GRADA, 2006. ISBN 80-247-1389-6.
- Jílek, Josef. 2009.** *Finanční trhy a investování, 1. vydání*. Praha : GRADA, 2009. ISBN 978-80-247-1653-4.
- Jus, Miran. 2013.** *Credit insurance*. United states : Elsevier Science Publishing Co Inc, 2013. ISBN: 978-0-12-411458-6.
- Khan, M.Y. 2010.** *Financial services, Fifth edition*. New Delphi : Tata McGraw Hill, 2010. ISBN 978-0-07-068199-6.
- Máče, Miroslav. 2006.** *Platební styk - klasický a elektronický*. Praha : GRADA, 2006. ISBN 80-247-1725-5.
- Machková, Hana, Černošlávková, Eva a Alexej, Sato. 2010.** *Mezinárodní obchodní operace, 5., aktualizované vydání*. Praha : GRADA, 2010. ISBN 978-80-247-3237-4.
- Pilátová, Jana a Richter, Jaroslav. 2011.** *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi. 2.vydání*. Praha : ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-678-5.
- Polouček, Stanislav. 2006.** *BANKOVNICTVÍ, 1.vydání*. Praha : C.H.BECK, 2006. ISBN 80-7179-462-7.
- Pospíšil, Richard, Hobza, Vladimír a Puchinger, Zdeněk. 2006.** *FINANCE A BANKOVNICTVÍ*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1297-7.
- Půlpánová, Stanislava. 2007.** *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha : Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1180-1.
- Radová, Jarmila, Dvořák, Petr a Málek, Jiří. 2011.** *Finanční matematika pro každého, 7.aktualizované vydání*. Praha : GRADA, 2011. ISBN 978-80-247-3291-6.
- Revenda, Zbyněk. 2012.** *Peněžní ekonomie a bankovníctví, 5.aktualizované vydání*. Praha : Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.
- Režňáková, Mária. 2012.** *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha : GRADA, 2012. ISBN 978-80-247-1835-4.

- . 2010. *Řízení platební schopnosti podniku*. Praha : GRADA, 2010. ISBN 978-80-247-3441-5.
- Rubáková, Věra a Hrouda, Pavel. 2012.** *Účetnictví pro úplné začátečníky 2012*. Praha : GRADA, 2012. ISBN 978-80-247-4186-4.
- Ruddy, Noel, Mills, Simon a Davidson, Nigel. 2006.** *Salinger on Factoring, Fourth edition*. London : Sweet & Maxwell Limited, 2006. ISBN 04-21-8832-00.
- Sato, Alexej. 2001.** *Aktuální otázky mezinárodního obchodu Factoring - alternativní možnost pro financování podnikatelské činnosti v zahraničním obchodě, 1.vydání*. Praha : VŠE Praha, 2001. ISBN 80-245-0208-9.
- Šiman, Josef a Petera, Petr. 2010.** *Financování podnikatelských subjektů. Teorie pro praxi*. Praha : C.H.Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-117-8.
- Šteker, Karel a Otrusínová, Milana. 2013.** *Jak číst účetní výkazy. Základy českého účetnictví a výkaznictví*. Praha : GRADA, 2013. ISBN 978-80-247-4702-6.
- Trade Finance. 2005.** *Forfaiting in a users' world*. London : Euromoney Trading Limited, 2005. ISSN 14648873.
- Valach, Josef a kolektiv. 1997.** *Finanční řízení podniku*. Praha : EKOPRESS, 1997. ISBN 80-901991-6-X.
- Veber, Jaromír a Srpová, Jitka. 2008.** *Podnikání malé a střední firmy, 2.aktualizované a rozšířené vydání*. Praha : GRADA, 2008. ISBN 978-80-247-2409-6.
- Vozňáková, Iveta a Bařinová, Dagmar. 2009.** *Pohledávky - právně -daňově - účetně, 3.rozšířené vydání*. Praha : GRADA, 2009. ISBN 978-80-247-1816-3.

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vzor účetní metodiky	27
Tabulka 2: Základní údaje společnosti	41
Tabulka 3: Přehled základních údajů z rozvahy a výkazu zisku a ztráty	42
Tabulka 4: Průběh factoringu v tis. Kč (1-9/2013).....	44
Tabulka 5: Náklady factoringu dle jednotlivých složek v tis. Kč (1-9/2013).....	49
Tabulka 6: Procentuální vyjádření nákladů factoringu v tis. Kč (1-9/2013)	52
Tabulka 7: Účet pohledávek v Kč (1/2014).....	58
Tabulka 8: Účet financování v Kč (leden 2014).....	59
Tabulka 9: Podmínky modelového příkladu.....	61
Tabulka 10: Výpočet úroku ze zůstatku účtu financování v Kč	63
Tabulka 11: Přehled nákladů modelového příkladu	64
Tabulka 12: Průběh factoringu v tis. Kč (1-9/2013).....	66
Tabulka 13: Podmínky kontokorentního úvěru (Varianta 1).....	67
Tabulka 14: Model kontokorentního úvěru v Kč (Varianta 1)	67
Tabulka 15: Přehled nákladů – factoring a kt.úvěr v Kč (1-9/2013)	69
Tabulka 16: Podmínky kontokorentního úvěru (Varianta 2).....	71
Tabulka 17: Model kontokorentního úvěru v Kč (Varianta 2)	72
Tabulka 18: Přehled nákladů - factoring a kt.úvěr v Kč (1-9/2013).....	74
Tabulka 19: Celková komparace variant factoringu a kt.úvěru v Kč (1-9/2013).....	76

Seznam obrázků

Obrázek 1: Zdroje financování	12
Obrázek 2: Průběh factoringové operace u tuzemského factoringu	21
Obrázek 3: Průběh factoringové operace v systému dvou factorů	22

Obrázek 4: Obecné účetní návaznosti.....	27
--	----

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj úrokových sazeb PRIBOR v roce 2013.....	39
Graf 2: Postoupené pohledávky v tis. Kč (1-9/2013)	45
Graf 3: Poskytnuté financování v tis. Kč (1-9/2013).....	46
Graf 4: Vývoj pohledávek a financování v tis. Kč (1-9/2013)	47
Graf 5: Měsíční zůstatky pohledávek a financování v tis. Kč (1-9/2013)	47
Graf 6: Procentuální vývoj čerpání financování z pohledávek v tis. Kč (1-9/2013)	48
Graf 7: Náklady factoringu dle jednotlivých složek v tis. Kč (1-9/2013)	50
Graf 8: Náklady factoringu jednotlivých složek vyjádřených v %.....	51
Graf 9: Celkové náklady factoringu v tis. Kč (1-9/2013).....	51
Graf 10: Náklady factoringu jako % z objemu pohledávek (1-9/2013)	53
Graf 11: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a financování	54
Graf 12: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a úroku z financování.....	55
Graf 13: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a provize	56
Graf 14: Korelační diagram celkových nákladů factoringu a ostatních poplatků	57
Graf 15: Vývoj zůstatku účtu pohledávek v Kč (1/2014).....	59
Graf 16: Vývoj zůstatku účtu financování v Kč (1/2014)	60
Graf 17: Přehled objemů v Kč (1/2014)	62
Graf 18: Vývoj úroku v Kč (1/2014)	64
Graf 19: Náklady factoringu v Kč (1/2014).....	65
Graf 20: Komparace měsíčních nákladů v Kč (1-9/2013).....	69
Graf 21: Komparace nákladů jako % z objemu pohledávek (1-9/2013)	70
Graf 22: Korelační diagram celkových nákladů kt.úvěru a jeho čerpání	71

Graf 23: Komparace měsíčních nákladů v Kč (1-9/2013).....	73
Graf 24: Komparace nákladů jako % z objemu pohledávek (1-9/2013)	74
Graf 25: Korelační diagram celkových nákladů kt.úvěru a jeho čerpání	75
Graf 26: Komparace celkových nákladů v Kč (leden – září 2013)	77
Graf 27: Vývoj nákladů všech variant v Kč (1-9/2013)	78
Graf 28: Procentuální komparace celkových nákladů (1-9/2013)	78

Internetové zdroje

- Müllerová, Libuše a Škampa, Jiří. 2007.** I-12 Faktoring. *Národní účetní rada*. [on-line]. Dostupné z <<http://www.nur.cz/content/view/126/40/>>
- Česká národní banka, 2003-2014.** Sazby PRIBOR – měsíční a roční průměry. [on-line]. 2014. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/penezni_trh/pribor/prumerne.jsp?year=2013&show=Spustit+sestavu>
- Raiffeisenbank a.s.** Ceník produktů a služeb pro fyzické osoby, podnikatele a právnické osoby. [on-line]. 2014. Dostupný z WWW: <<http://www.rb.cz/attachements/pdf/obecne-dokumenty/cenik-fop/cenik-fop-po-cervenec.pdf>>
- Raiffeisenbank a.s.** Přehled úrokových sazeb. [on-line]. 2014. Dostupný z WWW: <<http://www.rb.cz/o-bance/urokove-sazby/#upp>>
- Československá obchodní banka, a. s.** Sazebník pro právnické osoby a pro fyzické osoby – podnikatele ve znění k 1. 3. 2014. [on-line]. 2014. Dostupný z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/Sazebniky/Stranky/Sazebnik-pro-pravnicke-osoby-a-fyzicke-osoby-podnikatele.aspx#d>>

Přílohy

Příloha 1 – vzor factoringové smlouvy

Smlouva o provádění factoringu účetních a směnečných pohledávek (Factoringová smlouva)

Smluvní strany

- **TRANSFINANCE a.s.** se sídlem Praha 8, Křížkova ulice 237/36a, 186 00,
IČO: 15 27 20 28
zastoupena předsedkyní představenstva JUDr. Ing. Janou
Němečkovou a členem představenstva Ing. Tomášem
Voglem,
zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem
v Praze, spisová značka B 649

(dále též jen „factor“)

a

- se sídlem
IČO:
zastoupena
zapsána v obchodním rejstříku vedeném
....., spisová značka

(dále též jen „dodavatel“)

dohodly se touto smlouvou takto:

1)

Účelem této smlouvy je upravit vzájemná práva a povinnosti stran při odkupu pohledávek dodavatele za jeho odběrateli vyplývajících z dodávek zboží a/nebo služeb, a to formou postoupení těchto pohledávek dle § 524 a n. občanského zákoníku.

Předmětem této smlouvy o provádění factoringu účetních a směnečných pohledávek (dále též jen „factoringová smlouva“) je způsob provádění postoupení (cese) pohledávek, stanovení podmínek pro dodávky zboží a/nebo služeb, způsob notifikace postoupení pohledávky odběratelům, stanovení podmínek pro poskytnutí předfinancování a provádění regresního popř. bezregresního odkupu pohledávek.

Práva a povinnosti touto smlouvou neupravená se řídí Všeobecnými podmínkami pro provádění factoringu ve společnosti Transfinance, a.s. (dále též jen „všeobecné podmínky“). V případě, kdy jsou práva a povinnosti smluvních stran upravena v této smlouvě a ve všeobecných podmínkách odlišně, mají ustanovení této smlouvy přednost.

2)

Postoupení jednotlivých konkrétních pohledávek dodavatele za jeho odběrateli je prováděno na základě této smlouvy coby smlouvy rámcové s tím, že konkrétní výše pohledávky, datum její splatnosti a jméno odběratele je uvedeno vždy na příslušné faktuře, popřípadě jiném ve všeobecných podmínkách dohodnutém platebním dokumentu, který před lhůtou jeho splatnosti zasílá dodavatel factorovi a factor tento přejímá k jeho realizaci v rámci této smlouvy. Postoupení pohledávky z dodavatele na factora je účinné, jakmile příslušný platební dokument, opatřený cesní klauzulí popřípadě indosamentem v souladu se všeobecnými podmínkami, je doručen do sídla factora nebo tomuto předán. Notifikace postoupení pohledávky dlužníku – odběrateli je prováděno zpravidla vylepením tzv. cesní klauzule na příslušném platebním dokumentu.

Zdroj: TRANSFINANCE a.s.

2

3)

Kupní cena každé postoupené pohledávky je stanovena v souladu se všeobecnými podmínkami, a to včetně její splatnosti. Není-li v této smlouvě uvedeno jinak, stanoví všeobecné podmínky též otázku splatnosti kupní ceny, podmínky předfinancování kupní ceny a odměny factora.

4)

Dodatky této smlouvy jsou ujednání stran týkajících se odběratelů, výše odměny factora a úroků z prodlení. Všechny tyto uvedené odměny factora budou účtovány se základní sazbou DPH dle platných právních předpisů. Factor oznamuje dodavateli písemně rámce předfinancování a limity financování odběratelů, jakož i výše garančních limitů a termínů pro jejich čerpání. Oznámení jsou přílohami k této factoringové smlouvě.

S ohledem na objem plánovaného obrátu (..... mil. Kč ročně) se stanovuje na základě dohody zúčastněných stran výše minimální provize na částku Kč, slovy korun českých za každých 12 kalendářních měsíců s účinností od data podpisu smlouvy. Tuto provizi je dodavatel povinen factorovi uhradit i v případě, kdy nebude plánovaného obrátu dosaženo.

5)

Podpisem této factoringové smlouvy dodavatel současně potvrzuje, že byl řádně seznámen se všeobecnými podmínkami pro provádění factoringu v jejich relaci platné pro rok 2010.

6)

Zajištění závazků dodavatele:

K zajištění svých závazků se dodavatel zavazuje vystavit blanco směnku vlastní splatnou na viděnou s osobními avaly vlastníků dodavatele.

7)

Tato factoringová smlouva a z ní vyplývající právní vztahy se řídí obchodním zákoníkem, jakož i ustanoveními § 524 a n. občanského zákoníku o postoupení pohledávky.

Spory vzniklé z plnění této smlouvy či v souvislosti s ní budou řešeny vzájemným jednáním s cílem dosáhnout smírného řešení. V případě, že se nepodaří dosáhnout oboustranně uspokojivého řešení, může se kterákoliv ze smluvních stran obrátit se žalobou k Rozhodčímu soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky v Praze. Tento soud je příslušný též k řešení otázek platnosti či následku neplatnosti factoringové smlouvy.

8)

V případě, kdy jsou vyrovnány pohledávky a závazky mezi smluvními stranami, ukončuje se platnost předchozích případně uzavřených factoringových smluv, jestliže byly mezi factorem a dodavatelem uzavřeny.

Smluvní strany prohlašují, že tato smlouva byla sepsána na základě jejich pravé a svobodné vůle, bez nátlaku a donucení, na důkaz čehož připojují pod tuto smlouvu své podpisy.

Podpisující osoby současně prohlašují, že jsou plně oprávněny jednat za smluvní strany a že jejich jednatecké oprávnění nebylo nijak omezeno ani zrušeno.

V Praze, dne

TRANSFINANCE a.s.
JUDr. Ing. J. Němečková, Ing. T. Vogl

Příloha 2 – vzor smlouvy o úvěr

Československá obchodní banka, a. s.
se sídlem: Radlická 333/150, 150 57 Praha 5
IČ: 00001350
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B: XXXVI, vložka 46
(dále jen "Banka")
za Banku:

pobočka:

a

zapsaná v obchodním rejstříku vedeném
(dále jen "Klient")
za Klienta:

(Banka a Klient společně dále též "Smluvní strany") uzavírají
podle příslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ve znění změn a doplňků,
následující

Smlouvu o úvěru č.

(dále jen "Smlouva").

Součástí Smlouvy jsou Všeobecné obchodní podmínky ČSOB ze dne 1.2.2013 (dále jen "VOP") a Úvěrové obchodní podmínky ČSOB ze dne 1.11.2006 (dále jen "ÚOP"). Odchylná ustanovení Smlouvy mají přednost před zněním VOP a ÚOP. Klient prohlašuje a stvrzuje podpisem Smlouvy, že byl s VOP a ÚOP seznámen.

Článek I.

Výše, účel a podmínky čerpání úvěru

- 1) Banka poskytne Klientovi peněžní prostředky formou kontokorentního úvěru do výše úvěrového limitu (dále jen "Úvěrový limit"). Banka otevře pro Klienta úvěrový účet, z něhož bude kontokorentní úvěr poskytován formou napojení úvěrového účtu na účet Klienta č. (dále jen "Účet") až do maximální výše Úvěrového limitu. Čerpání kontokorentního úvěru i jeho splácení se uskutečňuje automaticky - při převodu peněžních prostředků z Účtu převyšujícím zůstatek na Účtu dochází k čerpání úvěru, při převodu peněžních prostředků na Účet je vyčerpaný úvěr nejprve splácen. Banka bude vystavovat výpisy z úvěrového účtu a zasílat je Klientovi způsobem sjednaným pro předávání výpisů z Účtu. Úvěr může být čerpán od prvního pracovního dne následujícího po dni, ve kterém byly splněny podmínky čerpání úvěru stanovené Smlouvou. Banka poskytuje úvěr Klientovi na krytí přechodného nedostatku peněžních prostředků.
- 2) Peněžní prostředky z úvěru nebo jejich část až do výše Úvěrového limitu mohou být čerpány po splnění obecných podmínek čerpání dle ÚOP a po:
 - a) doložení neexistence splatných a zároveň neuhrazených závazků Klienta vůči příslušnému finančnímu úřadu, příslušné správě sociálního zabezpečení a zdravotním pojišťovnám.

Článek II.

Úročení, splácení, poplatky

- 1) Úvěr je úročen pohyblivou úrokovou sazbou s přechodnou fixací, která se skládá ze sazby PRIBOR a marže (přirážky) v pevné výši p.a. Úroková sazba stanovená tímto sjednaným způsobem je v dané výši platná vždy pro příslušné období fixace.
- 2) První období fixace začíná v pracovní den následující po dni podpisu Smlouvy a končí 6. následující den. Prvním dnem po skončení prvního období fixace počíná běh dalších

týdenních období fixace, začínajících vždy prvním dnem po skončení předcházejícího období fixace a končících 6. následující den. Pokud 1. den dalšího období fixace případně mimořádně na nepracovní den, bude pro příslušné období fixace použita sazba ve výši platné 3 pracovní dny před počátkem tohoto období fixace. Poslední období fixace končí dnem předcházejícím dni konečné splatnosti úvěru. V případě prodloužení Klienta se splácením trvajícím po dni konečné splatnosti úvěru poslední období fixace pokračuje a trvá do úplného splacení všech závazků Klienta vyplývajících ze Smlouvy. Úrok vypočtený Bankou z poskytnutých peněžních prostředků se Klient zavazuje platit vždy v poslední pracovní den kalendářního měsíce a v den konečné splatnosti úvěru.

- 3) Poskytnuté peněžní prostředky se Klient zavazuje vrátit ke dni konečné splatnosti úvěru dle odst. 2) Článku V. Smlouvy. Nejpozději ke dni konečné splatnosti úvěru Klient uhradí aktuálně čerpanou částku z Úvěrového limitu, tzn. zavazuje se zajistit na Účtu peněžní krytí, aby tento účet vykazoval kreditní zůstatek ve výši postačující též minimálně k úhradě splatného příslušenství (úrok, poplatky, závazková provize).
- 4) Jakékoli částky splatné podle Smlouvy se Klient zavazuje zaplatit v den jejich splatnosti, v případě vzniku prodloužení splácením se Klient zavazuje uhradit Bance úrok z prodloužení ve výši 20 % p.a.
- 5) Klient se zavazuje uhradit Bance za ověření podkladů a vyhodnocení žádosti o poskytnutí úvěru jednorázový poplatek ve výši =3.000,-Kč a za obstarání úvěru jednorázový poplatek ve výši =12.000,-Kč. Smluvní strany sjednávají splatnost těchto poplatků do 5 pracovních dní ode dne podpisu Smlouvy. Klient se rovněž zavazuje hradit za služby a práce spojené s realizací úvěru poplatek ve výši =250,-Kč, který je splatný vždy ke dni splatnosti úroků a ke dni konečné splatnosti úvěru.
- 6) Banka a Klient sjednávají, že Klient bude hradit z nevyčerpané části Úvěrového limitu závazkovou provizi ve výši 0,50 % p.a. účtovanou od pracovního dne následujícího po dni podpisu Smlouvy a splatnou vždy ke dni splatnosti úroků.
- 7) Klient se dále zavazuje hradit za služby a práce spojené s realizací úvěru roční poplatek ve výši =8.000,-Kč, který je splatný v 11. následujícím měsíci od podpisu Smlouvy (a následně v každém dalším 12. následujícím měsíci), a to vždy ke dni, kdy je splatný měsíční poplatek za služby a práce spojené s realizací úvěru.

Článek III.

Zajištění

- 1) Smluvní strany sjednávají následující zajištění:
 - a) **zástavní právo na základě smlouvy o zřízení zástavního práva k pohledávkám**
 - b) **blankosměnka dle dohody o vyplňovacím právu směnečném č.**
- 2) Poklesem nebo ztrátou na ceně hodnoty zajištění se rozumí případy poklesu hodnoty zajištění obsažené v ÚOP a dále pak tyto skutečnosti:
 - a) **pokles hodnoty bonitních nesplatných pohledávek, které budou předmětem zástavy pod**

Článek IV.

Prohlášení, závazky, oprávnění Banky a zvláštní ujednání

- 1) Klient prohlašuje, že plní závazky uvedené v ÚOP, jeho prohlášení obsažená v Příloze č. 1 Smlouvy jsou aktuální, pravdivá a úplná.
- 2) Klient se zavazuje plnit závazky obsažené v ÚOP a dále se zavazuje:
 - a) předkládat Bance dokumenty a výkazy v tomto rozsahu a lhůtách:
 - měsíčně přehled o stavu pohledávek v členění do lhůty splatnosti, do 30 dnů po lhůtě splatnosti a po lhůtě splatnosti 31 - 90 dnů, 91 - 180 dnů, nad 180 dnů, a to vždy do 25. dne následujícího kalendářního měsíce,
 - rozvahu a výkaz zisku a ztráty, a to vždy do 31. dne následujícího kalendářního pololetí,
 - předběžné roční výkazy (rozvaha a výkaz zisku a ztráty) do 28.2. následujícího kalendářního roku,

- konečné účetní výkazy za uplynulé účetní období a daňové přiznání o daních z příjmu včetně příloh potvrzené finančním úřadem do 31.7. následujícího kalendářního roku,
 - b) vést u Banky minimálně jeden běžný účet a směřovat na tento účet nebo na běžné účty vedené Bankou minimálně 70 % svých příjmů za každé kalendářní pololetí.
- 3) Vedle případů porušení Smlouvy obsažených v ÚOP je porušením Smlouvy též vznik následující skutečnosti či skutečností:
- a) porušení kteréhokoli závazku sjednaného v odst. 2) tohoto Článku Smlouvy,
 - b) ukazatel celkové likvidity Klienta, kterým se rozumí podíl součtu netto výše zásob, netto výše krátkodobých pohledávek, netto výše finančního majetku a netto výše časového rozlišení aktiv k součtu výše krátkodobých závazků, výše běžných bankovních úvěrů včetně části dlouhodobých úvěrů splatných do jednoho roku, výše krátkodobých finančních výpomocí a výše časového rozlišení v pasivech dle rozvahy Klienta vyjádřený v procentech, poklesne pod 100 %, přičemž rozhodným dnem je vždy poslední den příslušného kalendářního pololetí,
 - c) ukazatel rentability tržeb Klienta, kterým se rozumí podíl výše provozního výsledku hospodaření Klienta k součtu výše tržeb za prodej zboží a výše tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb dle výkazu zisku a ztráty Klienta vyjádřený v procentech, poklesne pod hodnotu 0,75 %, přičemž rozhodným dnem je vždy poslední den příslušného kalendářního pololetí,
 - d) Klient bez předchozí písemné dohody s Bankou vstoupil do úvěrového či obdobného vztahu s jinou bankou či peněžním ústavem nebo jiným subjektem jako dlužník přijímající prostředky,
 - e) Klient bez předchozí písemné dohody s Bankou pořídil dlouhodobý hmotný majetek (v účetním pojetí dle právních předpisů) a / nebo uzavřel leasingovou smlouvu (smlouvu o koupi najaté věci) jako nájemce jednotlivě ve výši přesahující =3.000.000,-Kč či v souhrnné výši za kalendářní rok přesahující =3.000.000,-Kč,
 - f) Klient vyplatil svým akcionářům či společníkům podíl na zisku Klienta,
 - g) podíl společnosti poklesne pod 100 %.
- 4) Nastane-li případ porušení Smlouvy je Banka, vedle opatření obsažených v ÚOP, oprávněna přijmout i tato opatření:
- a) požadovat zaplacení smluvní pokuty ve výši =60.000,-Kč.

Článek V.

Závěrečná ustanovení

- 1) Smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu Smluvními stranami. V případě neplatnosti či neúčinnosti jednotlivých ustanovení Smlouvy nebudou dotčena její ostatní ustanovení. Smlouva může být měněna nebo doplňována pouze na základě dohody Smluvních stran formou písemného dodatku.
- 2) Banka a Klient jsou oprávněni Smlouvu písemně vypovědět bez uvedení důvodů. Výpovědní lhůta počíná běžet v den následující po dni doručení výpovědi druhé ze Smluvních stran. Dnem konečné splatnosti úvěru je poslední den 4-měsíční lhůty ode dne doručení výpovědi. Nejpozději v tento den je Klient povinen uhradit aktuálně čerpanou částku úvěru včetně příslušenství (až do dne přede dnem konečné splatnosti může být úvěr nadále čerpan). Výpovědní lhůta skončí a Smlouva zaniká:
 - a) dnem konečné splatnosti úvěru, pokud jsou splaceny veškeré pohledávky Banky za Klientem vyplývající ze Smlouvy, respektive
 - b) dnem, kdy byly splaceny veškeré pohledávky Banky za Klientem vyplývající ze Smlouvy, v případě, že do dne konečné splatnosti úvěru nebyly splaceny veškeré pohledávky Banky za Klientem vyplývající ze Smlouvy.
- 3) Odchylná ustanovení Smlouvy mají po dobu jejího trvání přednost před zněním smlouvy uzavřené mezi Bankou a Klientem o vedení Účtu. Smlouva byla vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž obdrží každá ze Smluvních stran po jednom. Oba stejnopisy Smlouvy mají

Příloha 3 – auditované výkazy za 12/2012, rozvaha a výkaz zisků a ztráty za 9/2013 společnosti TEMAC a.s.

TEMAC, a.s. k 31.12.2012

Statutární formuláře českých finančních výkazů v tis. Kč

ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU

		Běžné účetní období			Minulé úč. období 2011	Minulé úč. období 2010
		Brutto	Korekce	Netto	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	233 836	- 143 851	89 984	111 820	107 381
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ ZÁKLADNÍ KAPITÁL					
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	147 620	- 125 858	21 762	31 241	36 191
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	14 059	- 14 059	0	0	0
3	Software	14 059	- 14 059			
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	130 561	- 111 799	18 762	28 241	33 101
2	Stavby	293	- 69	224	239	255
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	126 367	- 109 927	16 440	27 184	31 370
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 901	- 1 803	98	818	1 476
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	3 000	0	3 000	3 000	3 000
B. III. 1	Podíly v ovládaných a řízených osobách	3 000		3 000	3 000	3 000
C.	OBEŽNÁ AKTIVA	81 246	- 17 993	63 256	79 417	69 832
C. I.	Zásoby	46 733	- 15 746	30 987	30 495	31 566
C. I. 1	Materiál	27 470	- 10 046	17 422	17 486	18 891
2	Nedokončená výroba a polotovary	16 084	- 4 959	11 525	11 027	10 371
3	Výrobky	1 093	- 220	873	669	1 223
6	Zboží	2 007	- 919	1 088	1 202	971
6	Poskytnuté zálohy na zásoby	79		79	111	110
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	2 000	0	2 000	2 000	0
8	Odlouhaná daňová pohledávka	2 000		2 000	2 000	

VGD - AUDIT, s.r.o.
AUDITORSKÁ LICENCE č.271

Výkaz zisku a ztráty a příloha je nedílnou součástí účetní závěrky.

Zdroj: TEMAC a.s.

TEMAC, a.s. k 31.12.2012

Statutární formuláře českých finančních výkazů v tis. Kč

ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU

		Běžné účtní období			Minulé úč. období 2011	Minulé úč. období 2010
		Brutto	Korekce	Netto	Netto	Netto
C. III.	Krátkodobé pohledávky	31 695	- 2 247	29 448	41 544	32 250
C. III. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	27 910	- 2 247	25 663	39 488	29 149
6	Stát - daňové pohledávky	1 076		1 076	1 431	2 783
7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	2 081		2 081	128	155
8	Dohadné účty aktivní (nevyfakturované výnosy)	535		535	449	85
9	Jiné pohledávky	93		93	68	78
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	820	0	820	5 378	6 016
C. IV. 1	Peníze	31		31	110	82
2	Účty v bankách	789		789	5 268	5 934
D.	OSTATNÍ AKTIVA - PŘECHODNÉ ÚČTY AKTIV	4 967	0	4 967	1 162	1 458
D. I.	Časové rozlišení	4 967	0	4 967	1 162	1 458
D. I. 1	Náklady příštích období	4 964		4 964	1 162	1 458
3	Příjmy příštích období	3		3		

VGD - AUDIT, a.s.
AUDITORSKÁ LICENCE 6271

Výkaz zisku a ztráty a příloha je nedílnou součástí účetní závěrky.

Zdroj: TEMAC a.s.

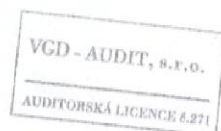
TEMAC, a.s. k 31.12.2012

Statutární formulář českých finančních výkazů v tis. Kč

ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU

		Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2011	Stav v minulém účetním období 2010
PASIVA CELKEM		89 994	111 820	107 391
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	45 452	29 505	28 329
A. I.	Základní kapitál	190 462	190 462	190 462
A. I. 1	Základní kapitál	190 462	190 462	190 462
A. II.	Kapitálové fondy	21 710	11 700	11 700
2	Ostatní kapitálové fondy	21 874	11 864	11 864
3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	- 159	- 159	- 159
A. III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	20 686	20 686	20 686
A. III. 1	Zákonný rezervní fond	20 686	20 686	20 686
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	- 183 348	- 184 524	- 172 981
IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	1 176		
2	Neuhrazená ztráta minulých let	- 184 524	- 184 524	- 172 981
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+ / -)	5 937	1 176	- 11 963
B.	CIZÍ ZDROJE	39 660	77 656	78 902
B. I.	Rezervy	0	0	300
4	Ostatní rezervy			300
B. II.	Dlouhodobé závazky	564	0	0
9	Jiné závazky	564		
B. III.	Krátkodobé závazky	39 096	86 198	89 494
B. III. 1	Závazky z obchodních vztahů	31 743	37 355	41 250
2	Závazky - ovládalci a řídicí osoba		10 320	10 024
5	Závazky k zaměstnancům	2 127	2 140	2 458
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 027	1 108	1 177
7	Stát - daňové závazky a dotace	253	305	364
8	Přijaté zálohy	1 147	212	206
10	Dohadné účty pasivní (nevynakurované dodávky)	2 465	6 387	3 782
11	Jiné závazky	334	341	225
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	0	19 688	19 123
3	Krátkodobé finanční výpomoci		19 688	19 123
C.	OSTATNÍ PASIVA - PŘECHODNÉ ÚČTY PASIV	4 872	4 459	155
C. I.	Časové rozlišení	4 872	4 459	155
C. I. 1	Výdaje příštích období	4 872	4 459	155

Sestaveno dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou:	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis):	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis):
28.2.2013	Denis Kolář	Alena Škorničková	Alena Škorničková tel. 32550370

Výkaz zisku a ztráty a příloha je nedílnou součástí účetní závěrky.

Zdroj: TEMAC a.s.

TEMAC, a.s. k 31.12.2012

Statutární formuláře českých finančních výkazů v tis. Kč

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY V PLNÉM ROZSAHU

	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2011	Stav v minulém účetním období 2010
I. 1 Tržby za prodej zboží	28 009	36 426	34 407
A. 2 Náklady vynaložené na prodané zboží	21 019	28 372	27 890
+	7 050	7 054	6 508
II. Výkony	178 434	197 646	173 324
II. 1 Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	176 789	198 108	175 994
2 Změna stavu zásob vlastní činnosti	1 645	- 460	- 2 640
B. Výkonová spotřeba	139 631	149 985	141 584
B. 1 Spotřeba materiálu a energie	110 723	116 865	103 614
2 Služby	28 908	33 100	37 960
+	45 853	54 735	38 268
C. Osobní náklady	45 735	47 518	47 815
C. 1 Mzdové náklady	31 141	31 862	32 745
2 Odměny členům orgánů společnosti a družstva	2 620	3 493	3 086
3 Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	11 036	10 977	10 850
4 Sociální náklady	938	1 186	1 134
D. Daně a poplatky	208	160	131
E. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	5 154	5 768	6 349
III. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	9 634	3 817	1 412
III. 1 Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	7 348	974	
2 Tržby z prodeje materiálu	2 286	2 843	1 412
F. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	6 284	1 438	369
F. 1 Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	5 873		
2 Prodaný materiál	391	1 438	369
G. Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	5 360	660	826
IV. 2 Ostatní provozní výnosy	18 381	1 286	1 202
H. 1 Ostatní provozní náklady	3 024	1 630	1 638
*	8 123	2 664	- 16 235
VI. 1 Tržby z prodeje cenných papírů a podílů			5 196
J. 1 Prodané cenné papíry a podíly			14 414
VII. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0
X. 1 Výnosové úroky	2	1	1
N. 2 Nákladové úroky	1 795	1 992	2 245
XI. 1 Ostatní finanční výnosy	3 729	3 708	6 471
O. 2 Ostatní finanční náklady	4 122	5 205	5 559
*	- 2 186	- 3 488	- 10 550

VGD - AUDIT, s.r.o.
AUDITORSKÁ LICENCE č.271

Rozvaha a příloha je nedílnou součástí účetní závěrky.

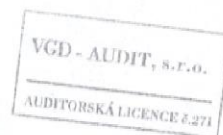
Zdroj: TEMAC a.s.

TEMAC, a.s. k 31.12.2012
Statutární formuláře českých finančních výkazů v tis. Kč

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY V PLNÉM ROZSAHU

		Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2011	Stav v minulém účetním období 2010
0.	Daň z příjmů za běžnou činnost	0	- 2 000	0
0	- odložena		- 2 000	
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	5 937	1 176	- 26 785
XIII. 1	Mimořádné výnosy			14 822
*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	14 822
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	5 937	1 176	- 11 963
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	5 937	- 824	- 11 963

Sestaveno dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou:	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis):	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis):
28.02.2013	Denis Kolbár	Alena Škorníčková	Alena Škorníčková tel. 325550370

Rozvaha a příloha je nedílnou součástí účetní závěrky.

Zdroj: TEMAC a.s.

k 30. září 2013

Statutární formuláře českých finančních výkazů v tis. Kč

ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU

TEMAC, a.s., Nymburská čp. 53, PSČ 289 13 Zvěřínek, IČO 00012092

	AKTIVA CELKEM	Ř.	Běžné účetní období 2013			Min.úč.obd.	Min.úč.obd.
			Brutto	Korekce	Netto	2012 Netto	2011 Netto
	AKTIVA CELKEM	1	240 856	-147 708	93 148	89 984	111 820
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ VLASTNÍ KAPITÁL	2					
B.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	3	154 083	-129 990	24 093	21 762	31 241
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	14 059	-14 059	0	0	0
B. I.	1 Zřizovací výdaje	5					
B. I.	2 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	6					
B. I.	3 Software	7	14 059	-14 059	0	0	0
B. I.	4 Ocenitelná práva	8					
B. I.	5 Goodwill	9					
B. I.	6 Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	10					
B. I.	7 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	11	0	0	0	0	0
B. I.	8 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0		0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	13	137 024	-115 931	21 093	18 762	28 241
B. II.	1 Pozemky	14					
B. II.	2 Stavby	15	293	-81	212	224	239
B. II.	3 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	16	131 798	-114 047	17 751	18 440	27 184
B. II.	4 Pěstitelské celky trvalých porostů	17					
B. II.	5 Základní stádo a tažná zvířata	18					
B. II.	6 Jiný dlouhodobý hmotný majetek	19					
B. II.	7 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	20	4 933	-1 803	3 130	98	818
B. II.	8 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	21	0		0	0	0
B. II.	9 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	22			0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	23	3 000		3 000	3 000	3 000
B. III.	1 Podíly v ovládaných a řízených osobách	24	3 000		3 000	3 000	3 000
B. III.	2 Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	25					
B. III.	3 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	26					
B. III.	4 Půjčky a úvěry -ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	27					
B. III.	5 Jiný dlouhodobý finanční majetek	28					
B. III.	6 Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	29	0		0	0	0
B. III.	7 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	30					

Zdroj: TEMAC a.s.

	AKTIVA CELKEM		Ř.	Běžné účetní období 2013			Min.úč.obd.	Min.úč.obd.
				Brutto	Korekce	Netto	2 012	2011
							Netto	Netto
C.		OBĚŽNÁ AKTIVA	31	81 932	-17 718	64 214	63 255	79 417
C.	I.	Zásoby	32	42 124	-15 616	26 508	30 987	30 495
C.	I.	1 Materiál	33	23 486	-11 283	12 203	17 422	17 466
		2 Nedokončená výroba a polotovary	34	15 080	-3 046	12 034	11 525	11 027
		3 Výrobky	35	1 640	-252	1 388	873	689
		4 Zvířata	36	0	0	0	0	0
		5 Zboží	37	1 529	-1 035	494	1 088	1 202
		6 Poskytnuté zálohy na zásoby	38	389		389	79	111
C.	II.	Dlouhodobé pohledávky	39	2 000		2 000	2 000	2 000
C.	II.	1 Pohledávky z obchodních vztahů	40					
		2 Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	41					
		3 Pohledávky - podstatný vív	42					
		4 Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	43					
		5 Dlouhodobé poskytnuté zálohy	44	0		0	0	0
		6 Dohadné účty aktivní	45					
		7 Jiné pohledávky	46					
		8 Odložená daňová pohledávka	47	2 000		2 000	2 000	2 000
C.	III.	Krátkodobé pohledávky	48	37 413	-2 102	35 311	29 448	41 544
C.	III.	1 Pohledávky z obchodních vztahů	49	27 415	-2 102	25 313	25 663	39 468
		2 Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	50					
		3 Pohledávky - podstatný vív	51					
		4 Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	52					
		5 Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	53					
		6 Stát-daňové pohledávky	54	2 126		2 126	1 076	1 431
		7 Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	7 658		7 658	2 081	128
		8 Dohadné účty aktivní	56	94		94	535	449
		9 Jiné pohledávky	57	120		120	93	68
C.	IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	395		395	820	5 378
C.	IV.	1 Peníze	59	151		151	31	110
		2 Účty v bankách	60	244		244	789	5 268
		3 Krátkodobé cenné papíry a podíly	61					
		4 Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	62					
D.	I.	Časové rozlišení	63	4 841		4 841	4 967	1 162
D.	I.	1 Náklady příštích období	64	4 841		4 841	4 964	1 162
		2 Komplexní náklady příštích období	65					
		3 Příjmy příštích období	66	0		0	3	

Zdroj: TEMAC a.s.

		PASIVA	Řád. č.	Stav v běž. účet. období 2013	Stav v min. účet. období 2012	Stav v min. účet. období 2011
		PASIVA CELKEM	67	93 148	89 984	111 820
A.		VLASTNÍ KAPITÁL	68	45 052	45 452	29 505
A. I.		Základní kapitál	69	180 462	180 462	180 462
A. I.	1	Základní kapitál	70	180 462	180 462	180 462
	2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	71			
	3	Změny základního kapitálu	72			
A. II.		Kapitálové fondy	73	21 715	21 715	11 705
A. II.	1	Emisní ážio	74			
	2	Ostatní kapitálové fondy	75	21 874	21 874	11 864
	3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	76	-159	-159	-159
	4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	77			
A. III.		Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	78	20 686	20 686	20 686
A. III.	1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	79	20 686	20 686	20 686
	2	Statutární a ostatní fondy	80			
A. IV.		Výsledek hospodaření minulých let	81	-177 411	-183 348	-184 524
IV.	1	Nerozdělený zisk minulých let	82	7 113	1 176	
	2	Neuhrazená ztráta minulých let	83	-184 524	-184 524	-184 524
A. V.		Výsledek hospodaření běžného účetního období(+/-)	84	-400	5 937	1 176
B.		CIZÍ ZDROJE	85	48 096	39 660	77 856
B. I.		Rezervy	86	0	0	0
B. I.	1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	87			
	2	Rezerva na důchody a podobné závazky	88			
	3	Rezerva na daň z příjmů	89			
	4	Ostatní rezervy	90	0	0	0
B. II.		Dlouhodobé závazky	91	1 900	564	0
B. II.	1	Závazky z obchodních vztahů	92			
	2	Závazky - ovládající a řídicí osoba	93	0	0	0
	3	Závazky - podstatný vliv	94			
	4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	95			
	5	Dlouhodobé přijaté zálohy	96	0		
	6	Vydané dluhopisy	97			
	7	Dlouhodobé směnky k úhradě	98			
	8	Dohadné účty pasivní	99			
	9	Jiné závazky	100	1 900	564	
	10	Odložený daňový závazek	101	0	0	0

Zdroj: TEMAC a.s.

		PASIVA	Řád. č.	Stav v běž. účet. období 2013	Stav v běž. účet. období 2012	Stav v běž. účet. období 2011
B.	III.	Krátkodobé závazky	102	44 120	39 096	58 168
B.	III.	1 Závazky z obchodních vztahů	103	26 483	31 743	37 355
		2 Závazky - ovládající a řídicí osoba	104	0	0	10 320
		3 Závazky - podstatný vliv	105			
		4 Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	106			
		5 Závazky k zaměstnancům	107	2 453	2 127	2 140
		6 Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	108	1 343	1 027	1 108
		7 Stát - daňové závazky a dotace	109	339	253	305
		8 Krátkodobé přijaté zálohy	110	1 569	1 147	212
		9 Vydané dluhopisy	111	0	0	0
		10 Dohadné účty pasivní	112	11 292	2 465	6 387
		11 Jiné závazky	113	641	334	341
B.	IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	114	2 076	0	19 688
B.	IV.	1 Bankovní úvěry dlouhodobé	115	0		
		2 Krátkodobé bankovní úvěry	116	2 076	0	0
		3 Krátkodobé finanční výpomoci	117	0	0	19 688
C.	I.	Časové rozlišení	118	0	4 872	4 459
C.	I.	1 Výdaje příštích období	119		4 872	4 459
		2 Výnosy příštích období	120			

Zdroj: TEMAC a.s.

k 30. září 2013

Statutární formuláře českých finančních výkazů v tis. Kč

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT V PLNÉM ROZSAHU

TEMAC, a.s., Nymburská čp. 53, PSČ 289 13 Zvěřinec, IČO 00012092

		Ř. č.	Stav v běžném účetním období 2013	Stav v běžném účetním období 2012	Stav v minulém účetním období 2011
A.	I.				
		1	23 264	21 356	29 527
		2	17 962	15 954	23 641
	+	Obchodní marže	5 302	5 402	5 886
	II.				
		4	137 559	141 311	154 949
	II.	1	137 672	141 927	153 825
		2	-113	-616	1 124
		3			
B.		8	100 738	107 758	114 921
B.		1	78 378	87 310	90 544
		2	22 360	20 448	24 377
	+	Přidaná hodnota	42 123	38 955	45 914
C.		12	36 114	34 690	36 186
C.		1	24 978	23 461	24 333
		2	1 350	1 967	2 529
		3	8 910	8 500	8 402
		4	876	762	922
D.		17	188	245	52
E.		18	3 123	4 041	4 352
	III.				
		19	679	761	2 024
	III.	1	13		974
		2	666	761	1 050
F.		22	618	373	496
F.		1	90		
		2	528	373	496
G.		25	-275	1 402	733
	IV.				
		26	12	279	64
H.		27	2 472	1 878	1 527
	V.				
		28			
I.		29			
	*	Provozní výsledek hospodaření	574	-2 634	4 656

Zdroj: TEMAC a.s.

		Řádek Č.	Stav v běžném účetním období 2013	Stav v běžném účetním období 2012	Stav v běžném účetním období 2011
J.	VI.	Tržby z prodeje cenných papírů			
		Prodané cenné papíry			
	VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0
	VII.	1 Výnosy z cenných papírů v podnicích ve skupině			
		2 Výnosy z dlouhodobých cenných papírů			
		3 Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku			
K.	VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku			
		Náklady z finančního majetku			
	IX.	Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů			
L.		Náklady z přecenění majetkových cenných papírů			
M.		Změna stavu rezerv a opravných položek			
N.	X.	Výnosové úroky	1	1	
		Nákladové úroky	422	1 522	1 417
O.	XI.	Ostatní finanční výnosy	974	2 130	1 541
		Ostatní finanční náklady	1 527	3 016	2 463
P.	XII.	Převod finančních výnosů			
		Převod finančních nákladů			
	*	Finanční výsledek hospodaření	-974	-2 407	-2 339
Q.		Daň z příjmu za běžnou činnost	0	0	0
Q.	1	- splatná			
	2	- odložená			
	**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-400	-5 041	2 317
R.	XIII.	Mimořádné výnosy			
		Mimořádné náklady			
S.		Daň z příjmu z mimořádné činnosti	0	0	0
	1	- splatná			
	2	- odložená			
	*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0
T.		Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům			
	***	Výsledek hospodaření za účetní období	-400	-5 041	2 317
		Výsledek hospodaření před zdaněním	-400	-5 041	2 317
		Kontrolní číslo	99	646 911	645 803
					743 537

Zdroj: TEMAC a.s.